

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2023/2024

Yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2023/2024

Cyflwynwyd i'r Senedd yn unol ag Atodlen 7, Paragraff 16 (2) y Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.

Gosodwyd gerbron Senedd yr Alban gan weinidogion yr Alban dan y Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.

Gosodwyd gerbron Cynulliad Gogledd Iwerddon yn unol â'r Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.

Gosodwyd gerbron Senedd Cymru yn unol â'r Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.

Gorchymynnwyd i'w argraffu gan Dŷ'r Cyffredin 25 Gorffennaf 2024.

HC40
SG/2024/108

© Hawlfraint Awdurdod Safonau Proffesiynol 2024

Trwyddedir y cyhoeddiad hwn o dan delerau Trwydded Llywodraeth Agored v3.0 ac eithrio lle nodir yn wahanol. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3.

Pan fyddwn wedi dynodi unrhyw wybodaeth fel hawlfraint trydydd parti bydd angen i chi gael caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint dan sylw.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael ar www.professionalstandards.org.uk

Dylid anfon unrhyw ymholiadau am y cyhoeddiad hwn atom ni yn info@professionalstandards.org.uk

ISBN 978-1-5286-4920-9

E 03130204 07/24

Wedi'i argraffu ar bapur yn cynnwys lleiafswm cynnwys ffibr wedi'i ailgylchu o 75%

Argraffwyd yn y DU gan HH Global ar ran Rheolwr Llyfrfa Ei Fawrhydi

Cynnwys

	Rhagair	3
	Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2023/24	5
1	Adroddiad perfformiad	6
	Trosolwg perfformiad	6
	Dadansoddiad o berfformiad	7
2	Dangosyddion perfformiad allweddol	15
3	Gwaith Rheoleiddio ac Achredu	18
4	Adroddiad atebolrwydd	42
	Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol	42
	Adroddiad y Cyfarwyddwyr	42
	Datganiad o gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu	45
	Datganiad llywodraethu	46
	Adroddiad cydnabyddiaeth a staff	55
	Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol	65
5	Tystysgrif ac Adroddiad y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i'r Tŷ Cyffredin, Senedd yr Alban a Chynulliad Gogledd Iwerddon a Senedd Cymru	67
6	Datganiadau ariannol – datganiad o wariant net cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024	74
7	Datganiadau ariannol – datganiad o'r sefyllfa ariannol ar 31 Mawrth 2024	75
8	Datganiadau ariannol – datganiad o lif arian ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024	76
9	Datganiadau ariannol – datganiad o newidiadau yn ecwiti'r trethdalwr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024	77
10	Nodiadau ar y cyfrifon	78

Rhagair gan y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr

Rydym yn falch i gyflwyno'r adroddiad blynyddol hwn ar gyfer 2023/24. Eleni rydym wedi parhau ein gwaith i ddiogelu cleifion, defnyddwyr gwasanaeth a'r cyhoedd trwy wella'r broses o reoleiddio a chofrestru gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol proffesiynol. Rydym yn cefnogi safonau uchel mewn rheoleiddio a chofrestru trwy ein hadolygiad perfformiad, asesiadau o achosion addaswydd i ymarfer (adran 29), y rhaglen Cofrestrau Achrededig a swyddogaethau polisi a chyfathrebu. Rydym wedi cynnal ein hymrwymiad i hyrwyddo cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant (EDI) ac i gefnogi diwygio rheoleiddio proffesiynol. Gwnaethom hefyd gyflawni nifer o ymrwymadau yn deillio o'n hadroddiad *Gofal Mwy Diogel i Bawb* a gyhoeddwyd ym mis Medi 2022.

Rydym yn goruchwyllo gwaith 10 corff statudol sy'n rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol yn y Deyrnas Unedig. Wrth gyflawni ein rôl drosolwg, rydym yn ymdrechu i sicrhau cydbwysedd priodol rhwng craffu ar un llaw, a chynghor a chefnogaeth ar y llaw arall. Yn ystod 2023/24 buom yn mewnbllannu'r newidiadau a wnaed i'n prosesau adolygu perfformiad yn 2022/23 i sicrhau ei bod yn dal i fod yn gymesur a'u bod yn cyfrannu i welliannau mewn rheoleiddio proffesiynol. Cyhoeddwyd pob adroddiad o fewn tri mis i ddiwedd y cyfnod adolygu perfformiad. Tua diwedd 2023/24 fe wnaethom gyflwyno gofynion newydd ar gyfer y rheolyddion ar gyfer ein Safon EDI. Rydym wedi cynyddu ein disgwyliadau o ran yr hyn y dylai rheolyddion fod yn ei wneud i hyrwyddo EDI a byddwn yn edrych yn ofalus ar berfformiad yn erbyn y Safon hon yn 2024/25.

Yn ein hadolygiadau craffu o berfformiad rheolyddion yn ystod y flwyddyn, rydym wedi canfod eu bod yn gyffredinol wedi perfformio'n dda yn erbyn y safonau a osodom. Ar draws y rheolyddion, bodlonwyd cyfartaledd o 94% o'r safonau a bodlonodd pedwar o'r rheolyddion yr holl safonau. Roedd chwech o'r rheolyddion heb fodloni Safon 15 o'r Safonau Rheoleiddio Da. Mae hon yn safon addaswydd i ymarfer a'r prif

reswm dros beidio â'i chyrraedd yw ei bod yn cymryd gormod o amser i gwblhau achosion. Nid yw hyn yn dda i reolyddion, unigolion cofrestredig a chleifion a defnyddwyr gwasanaeth. Byddwn yn monitro'r sefyllfa hon yn agos iawn yn 2024/25.

Wrth adolygu penderfyniadau'r rheolyddion ynghylch a yw unigolion ar eu cofrestrau yn addas i ymarfer, rydym yn canfod bod y mwyafrif o achosion wedi eu rheoli i safon uchel, gyda chasgliadau a chosbau sy'n diogelu'r cyhoedd yn briodol. Fodd bynnag, mae pob penderfyniad yn cyfrif ac mae lle i wella o hyd. Yn ystod 2023/24, cwblhawyd 24 apêl dan ein grymoedd adran 29. Cafodd y cyfan ond un o'r apeladau hyn eu cynnal neu setlo. Gwrthodwyd un apêl – nid oedd y barnwr yn cytuno â'n barn bod penderfyniad y rheolydd yn annigonol i amddiffyn y cyhoedd.

Mae gan y rhaglen Cofrestrau Achrededig ran bwysig i chwarae nawr ac yn y dyfodol, yn darparu sicrwydd i'r cyhoedd parthed sectorau iechyd a gofal cymdeithasol nad ydynt wedi eu rheoleiddio. Mae'r rhaglen nawr yn cwmpasu oddeutu 130,000 o ymarferwyr ar draws 28 o gofrestrau. Ym mis Chwefror 2024 cynhaliwyd seminar ar gyfer y Cofrestrau Achrededig, a oedd yn cynnwys sesiynau ar ddatrys cwynion, ymchwil addaswydd i ymarfer, cymorth iechyd meddwl a hysbysebu gwasanaethau gofal iechyd. Byddwn yn cyflwyno safon EDI ar gyfer y cofrestrau yn gynnar yn 2024/25 ac yn adolygu'r sefyllfa o ran gwiriadau diogelu yng ngoleuni adolygiad y llywodraeth o'r drefn datgelu a gwahardd.

Amlygodd ein hadroddiad *Gofal Mwy Diogel i Bawb*, a gyhoeddwyd ym mis Medi 2022, yr heriau allweddol ar gyfer diogelwch cleifion yn y DU a rôl rheoleiddio proffesiynol wrth fynd i'r afael â'r heriau hyn. Yn 2023/24 fe weithiom gyda rheolyddion, Cofrestrau Achrededig, rhanddeiliaid mewn iechyd a gofal cymdeithasol, cleifion, defnyddwyr gwasanaeth a llywodraethau i weithredu'r argymhellion yn yr adroddiad i wella

diogelwch ac ansawdd gofal i bawb. Roedd y gwaith hwn yn cynnwys symposiwm ar gydweithio, seminar ar y cyd â'r Ombwdsmon Seneddol a Gwasanaeth Iechyd ar fynd i'r afael â rhwystrau i gwynion, a chynhadledd ymchwil ar thema *Gofal mwy diogel i bawb* ym mis Tachwedd 2023.

Mae ein cylch gwaith yn cwmpasu pedair gwlad y DU. Fel rhan o'n hymrwymiad i weithio'n effeithiol gyda'r llywodraethau priodol, ac i ddarparu cyfleoedd ar gyfer ymgysylltu â rhanddeiliaid, rydym yn cynnal cyfarfodydd Bwrdd a seminarau ar draws pedair gwlad y DU ar sail cylchdro. Cynhaliwyd cyfarfodydd Bwrdd a digwyddiadau rhanddeiliaid ym mis Mai a mis Medi 2023 yng Ngogledd Iwerddon a'r Alban yn y drefn honno. Fe wnaethom hefyd gynnal seminar ar y cyd â Llywodraeth Cymru ym mis Mawrth 2024 ac rydym yn bwriadu cynnal ein cyfarfod Bwrdd ym mis Gorffennaf 2024 yng Nghymru.

I gloi, mae wedi bod yn flwyddyn lwyddiannus a chynhyrchiol i'r Awdurdod Safonau Proffesiynol. Wrth i ni edrych ymlaen tuag at 2024/25 a thu hwnt, rydym yn parhau i fod mor ymroddedig ag erioed i wella rheoleiddio a chofrestru er mwyn diogelu'r cyhoedd.

Caroline Corby (Cadeirydd)

Alan Clamp (Prif Weithredwr)

**Adroddiad
Blynyddol a
Chyfrifon
2023/2024**

1. Adroddiad perfformiad

Trosolwg perfformiad

- 1.1 Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno gwaith yr Awdurdod Safonau Proffesiynol dros y flwyddyn ddiwethaf.

Ynglŷn â'r Awdurdod Safonau Proffesiynol

- 1.2 Sefydlwyd yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol (y PSA) ar 1 Rhagfyr 2012. Cyflwynir ei rôl a dyletswyddau yn y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012¹. Yn gryno, mae'r PSA yn diogelu'r cyhoedd trwy godi safonau rheoleiddio a chofrestru pobl yn gweithio mewn iechyd a gofal.
- 1.3 Mae gan y PSA fwrdd sy'n cynnwys saith aelod anweithredol ac un aelod gweithredol a benodir gan y Bwrdd.
- 1.4 Penodir yr aelodau anweithredol gan y Cyfrin Gyngor, gweinidogion Cymru a'r Alban, a'r Adran Iechyd yng Ngogledd Iwerddon.
- 1.5 Mae'r PSA wedi ei ariannu'n bennaf gan ffioedd a delir gan y rheolyddion a oruchwylir gennym. Dan y Deddfau Seneddol sy'n llywodraethu'r hyn a wnawn, mae gennym rymoedd i gyflawni detholiad o weithgareddau i hyrwyddo iechyd a lles cleifion, a'r cyhoedd yn gyffredinol parthed rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol.
- 1.6 Mae gennym ddyletswyddau a grymoedd parthed:
- Trosolwg o'r 10 corff statudol sy'n rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol yn y Deyrnas Unedig
 - Achredu'r cofrestrau a gedwir gan gyrff cofrestru anstatudol gweithwyr iechyd a gofal
 - Darparu comisiynau i, a chyflawni ymchwiliadau ar gyfer, llywodraeth
 - Darparu cyngor i sefydliadau eraill tebyg yn y Deyrnas Unedig a thramor.
- 1.7 Rydym yn adrodd i Senedd y Deyrnas Unedig ac yn cydweithio'n agos â'r gweinyddiaethau datganoledig yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon a gyda'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol (DHSC) a'r Adran Addysg yn Lloegr, i gyflenwi'n hoblygiadau statudol ac amcanion allweddol ein cynllun busnes. Mae hyn yn cynnwys nodi ac ymateb yn briodol i risgiau mewnol ac allanol.
- 1.8 Mae'r PSA yn endid a ddosberthir i lywodraeth ganolog ac yn rhan o ffin gyfrifo'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Felly, mae ein cyfrifon yn cael eu cyfuno i gyfrifon DHSC.

¹ Ar gael ar www.legislation.gov.uk/ukpga/2012/7/contents/enacted

Dadansoddiad o berfformiad

Beth rydym yn ei wneud

Gwaith rheoleiddio a gosod safonau

- 1.9 Mae gennym rymoedd i:
- Ymchwilio, cymharu ac adrodd ar berfformiad pob rheoleiddiwr. Gofynnir yn benodol i ni adrodd i'r Senedd ar i ba raddau mae pob rheoleiddiwr wedi cydymffurfio ag unrhyw ddyletswydd a osodwyd arno i hyrwyddo iechyd, diogelwch a lles cleifion a'r cyhoedd yn gyffredinol
 - Archwilio camau cyntaf achosion addasrwydd i ymarfer ac adrodd ar ein casgliadau parthed pob rheoleiddiwr
 - Arolygu canlyniadau achosion addasrwydd i ymarfer terfynol a'u cyfeirio at y Llys os ystyriwn fod y canlyniad yn annigonol ac nad yw'n diogelu'r cyhoedd²
 - Rhoi cyfarwyddiadau yn gofyn i reoleiddiwr sefydlu rheolau dan unrhyw rymoedd sydd gan y corff i wneud hynny.
- 1.10 Rydym yn hyrwyddo iechyd a lles cleifion a'r cyhoedd yn gyffredinol wrth reoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol. I gyflawni hyn, rydym yn gwrandao ar farn a phryderon pobl a'u hystyried wrth ddatblygu'n gwaith.
- 1.11 Rydym yn cynorthwyo'r Cyfrin Gyngor i arfer eu grymoedd penodi parthed y rheolyddion a chefnogi ansawdd penodiadau i gynghorau rheolyddion³. Mewn ymgynghoriad â'r rheolyddion, rydym wedi cynhyrchu safonau ar gyfer y Cyfrin Gyngor yn ymwneud â recriwtio a phenodiadau i gynghorau'r rheolyddion.
- 1.12 Rydym yn craffu a goruchwylio gwaith y 10 rheoleiddiwr rheoleiddio sy'n gosod safonau ar gyfer hyfforddiant ac ymddygiad gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol.
- 1.13 Rydym yn hyrwyddo arfer da a rheoleiddio cyffyrddiad cywir. Rydym yn gweithio gyda'r rheolyddion i wella ansawdd a rhannu arfer da. Er enghraifft, rydym yn rhannu pwyntiau dysgu sy'n codi o archwilio achosion addasrwydd i ymarfer ac yn trefnu seminarau i archwilio materion rheoleiddio.
- 1.14 Rydym yn rhannu arfer da a gwybodaeth gyda'r rheolyddion, yn cyflawni ymchwil a chyflwyno syniadau newydd am reoleiddio i'r sector. Rydym yn gweithio'n agos gydag, ac yn cynghori, pedair adran iechyd llywodraethau'r Deyrnas Unedig a'r Adran Addysg yn Lloegr (o ran Social Work England) ar faterion yn ymwneud â rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal.
- 1.15 Y rheolyddion yw:
- Y Cyngor Ceiropractig Cyffredinol (GCC) sy'n rheoleiddio ceiropractyddion yn y Deyrnas Unedig

² O 31 Rhagfyr 2015 fe ddisodlodd yr ymadrodd 'annigonol i ddiogelu'r cyhoedd' yr ymadrodd 'rhy drugarog'.

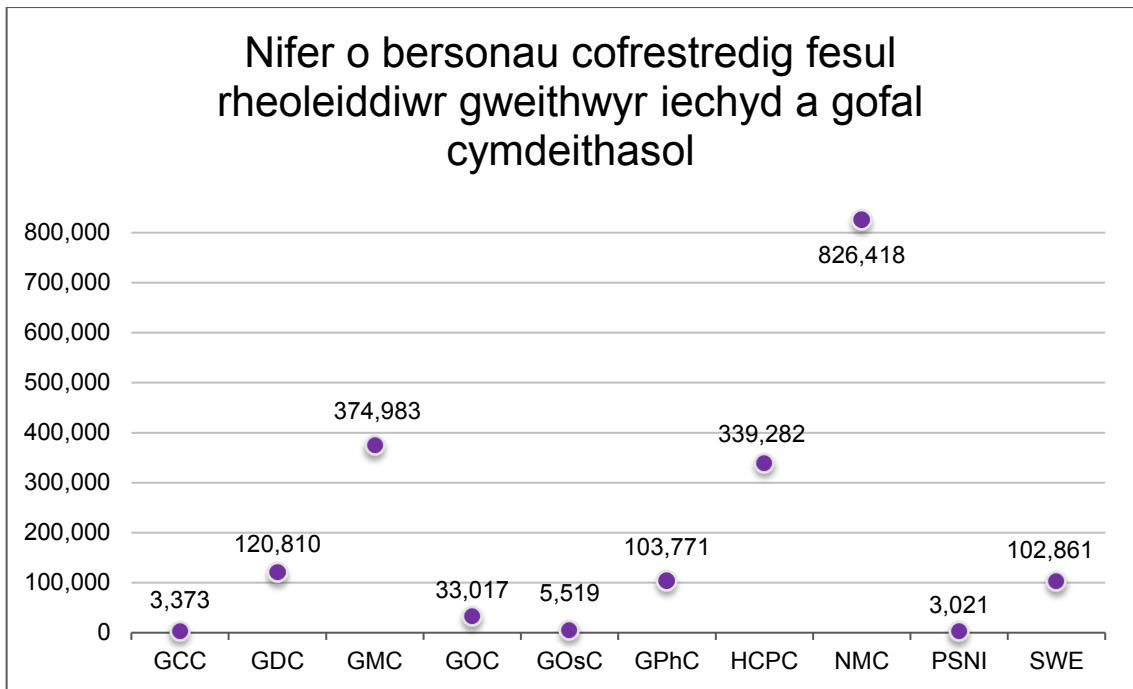
³ Nid yw hyn yn berthnasol i SWE neu PSNI

- Y Cyngor Deintyddol Cyffredinol (GDC) sy'n rheoleiddio deintyddion, nyrsys deintyddol, technegwyr deintyddol, hylenyddion deintyddol, therapyddion deintyddol, technegwyr deintyddol clinigol a therapyddion orthodonteg yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Meddygol Cyffredinol (GMC) sy'n rheoleiddio meddygon yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Optegol Cyffredinol (GOC) sy'n rheoleiddio optometryddion, optegwyr cymwysedig, optegwyr sy'n fyfyrwyr a busnesau optegol yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Osteopathig Cyffredinol (GOsC) sy'n rheoleiddio meddygon esgryn yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Fferyllol Cyffredinol (GPhC) sy'n rheoleiddio fferyllwyr, technegwyr fferyllol ac eiddo fferyllol yng Nghymru, Lloegr a'r Alban
- Y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal (HCPC) sy'n rheoleiddio therapyddion celf, gwyddonwyr biofeddygol, ciropodyddion/podiatryddion, gwyddonwyr clinigol, dietegwyr, cyflenwyr teclynnau clyw, therapyddion galwedigaethol, ymarferwyr adrannau llawdriniaeth, orthoptwyr, parafeddygon, ffisiotherapyddion, ymarferwyr seicolegol, prosthetyddion ac orthotyddion, radiograffwyr, a therapyddion lleferydd a llais yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC) sy'n rheoleiddio nyrsys a bydwreigedd yn y Deyrnas Unedig a chymdeithion nyrsio yn Lloegr
- Cymdeithas Fferyllol Gogledd Iwerddon (PSNI) sy'n rheiddio fferyllwyr ac eiddo fferyllol yng Ngogledd Iwerddon
- Social Work England (SWE) sy'n rheoleiddio gweithwyr cymdeithasol yn Lloegr.

1.16 Ceir manylion y nifer sydd wedi cofrestru ym mhob rheoleiddiwr gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol a oruchwyliar gennym (fel yr oedd ar 31 Mawrth 2024) isod.

Tabl 1 Nifer o bersonau cofrestredig fesul rheoleiddiwr gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol

Nifer o bersonau cofrestredig fesul rheoleiddiwr gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol

Cofrestrau Achrededig

- 1.17 Mae gennym rôl statudol o ran atgyfnerthu ansawdd a diogelwch cleifion trwy osod safonau ac achredu cofrestrau pobl sy'n gweithio mewn galwedigaethau nad ydynt wedi eu rheoleiddio gan gyfraith. O 31 Mawrth 2024, roedd yna 29 o Gofrestrau Achrededig.
- 1.18 Diben yr achrediad yw gwella ansawdd cofrestriad a gyflawnir gan y sefydliadau sy'n meddu ar y cofrestrau hyn ac i hyrwyddo safonau ymddygiad da, cymhwyster technegol a, ble fo'n berthnasol, ymarfer busnes gan eu personau cofrestredig. Ei fwriad yw hybu amddiffyn y cyhoedd ac i gefnogi dewis gan y cyhoedd wrth geisio gwasanaethau gan ymarferwyr mewn galwedigaethau nad ydynt wedi eu rheoleiddio gan gyfraith. Mae'n fodd cymesur o reoli risgiau.

Comisiynau gan Lywodraeth(au)

- 1.19 Rydym yn cefnogi gwaith yr Ysgrifennydd Gwladol dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol, yr Ysgrifennydd Gwladol dros Addysg, Senedd Cymru, gweinidogion yr Alban a'r Adran Iechyd yng Ngogledd Iwerddon trwy ddarparu cyngor ynghylch rheoleiddio a safonau gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol. Rydym hefyd yn darparu cyngor ar faterion eraill pan ofynnir i ni wneud hynny.
- 1.20 Gall yr Ysgrifennyddion Gwladol a Gweinidogion Iechyd yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon ofyn i ni ymchwilio materion sy'n achosi pryder hefyd. Fel y sefydlwyd yn y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012, mae'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'r gweinyddiaethau datganoledig yn talu ffi, i'w bennu gan yr Awdurdod, ar gyfer y gwaith hwn. Nid oedd unrhyw gomisiynau yn 2023/24.
- 1.21 Rydym yn ymgynghori â llywodraeth y Deyrnas Unedig a'r llywodraethau yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon ar ddatblygu canllawiau ar gyfer y sector, ac yn ymateb i'w hymgyngoriadau. Yn ogystal, byddwn yn cadw golwg ar ddatblygiadau rhyngwladol a allai effeithio ar reoleiddio iechyd a gofal cymdeithasol yn y Deyrnas Unedig. Rydym yn gweithio gyda chydweithwyr yn y Deyrnas Unedig a rhyngwladol, gan sicrhau ein bod yn ymwybodol o'r datblygiadau hyn a'n bod yn cryfhau ein cysylltiadau â'r partneriaid hyn.

Cyngor i sefydliadau eraill

- 1.22 Mae ein deddfwriaeth yn ein caniatáu i ddarparu cyngor neu wasanaethau archwilio i reolyddion ac i eraill sydd â swyddogaethau tebyg i rai rheoleiddiwr, p'un a fydd y swyddogaethau hyn yn berthnasol i iechyd neu ofal cymdeithasol. Telir am y gwaith hwn gan y sefydliad sy'n gofyn am y cyngor.

Ein gwerthoedd

- 1.23 Mae ein gwerthoedd yn disgrifio sut fyddwn ni'n gweithio gyda chydweithwyr a rhanddeiliaid allanol. Rydym yn ymgeisio i hyrwyddo, datblygu ac arddangos y gwerthoedd hyn ym mhopeth a wnawn. Mae diwylliant positif yn arwain at well perfformiad a gwell deilliannau i gleifion a'r cyhoedd.
- 1.24 Ein gwerthoedd yw:
 - Cywirdeb – byddwn yn agored, onest ac yn ymddiried yn ein gilydd

- Tryloywder – byddwn yn glir ynghylch ein perfformiad a'r rhesymau dros ein penderfyniadau gyda phob rhanddeiliad
 - Parch – byddwn yn trin ein gilydd, a'r rhai rydym yn gweithio gyda nhw tu allan i'r sefydliad, gyda pharch ar bob adeg
 - Tegwch – byddwn yn ymdrechu i fod yn deg ym mhob agwedd o wneud penderfyniadau
 - Gwaith tîm – byddwn yn gweithio mewn partneriaeth i ddarparu gwell deilliannau i gleifion a'r cyhoedd.
- 1.25 Mae ein gwerthoedd yn eglur yn sut ydym yn gweithio, ein hymagwedd tuag at ein goruchwyliaeth o gofrestru a rheoleiddio'r sawl sy'n gweithio mewn iechyd a gofal cymdeithasol, sut ydym yn datblygu cyngor polisi a sut ydym yn ymgysylltu â'n partneriaid i gyd. Rydym yn ceisio bod yn gyson o ran sut ydym yn gweithredu ein gwerthoedd.
- 1.26 Rydym yn annibynnol ond yn dal ein hunain yn atebol i'r cyhoedd ac i seneddau a chynulliad y Deyrnas Unedig ar gyfer yr hyn a wnawn a sut ydym yn ei wneud.
- 1.27 Rydym yn gwrando ar farn y bobl sy'n derbyn gofal. Rydym yn ceisio sicrhau yr ystyrir eu barn yng nghofrestriad a rheoleiddiad pobl sy'n gweithio yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol.
- 1.28 Rydym yn datblygu a hyrwyddo rheoleiddiad cyffyrddiad cywir.⁴ Mae hyn yn rheoleiddio sy'n gymesur i'r risg o niwed i'r cyhoedd ac sy'n darparu fframwaith fydd yn caniatáu i broffesiynoldeb ffynnu a ble gellir cyflawni rhagoriaeth sefydliadol.⁵ Rydym yn gweithredu egwyddorion rheoleiddio cyffyrddiad cywir yn ein gwaith ein hunain.

Ein hamcan

- 1.29 Rydym yn gweithio i amddiffyn y cyhoedd, gosod safonau ac annog gwelliant yng nghofrestriad a rheoleiddiad pobl sy'n gweithio mewn iechyd a gofal cymdeithasol. Mae diogelwch y cyhoedd yn ganolog i bopeth a wnawn.

Amcanion strategol ar gyfer 2023-26

- 1.30 Cyhoeddwyd ein Cynllun Strategol 2023-26 ym mis Mai 2023. Mae ein hamcanion strategol wedi'u nodi isod.

Nod strategol 1

- 1.31 Diogelu'r cyhoedd trwy ddarparu trosolwg effeithiol iawn o reoleiddio a chofrestru.
- Cyflawni ein dyletswyddau statudol, targedu ein hadnoddau ble mae'r risg mwyaf i'r cyhoedd.

⁴ Awdurdod Safonau Proffesiynol (2010). *Right-touch regulation*. Ar gael ar www.professionalstandards.org.uk/policy-and-research/right-touch-regulation

⁵ Diffinnir rhagoriaeth sefydliadol fel perfformiad cyson o arfer da wedi ei gyfuno â gwelliant parhaus.

- Cefnogi safonau uchel mewn rheoleiddio a chofrestru iechyd a gofal cymdeithasol trwy ein hadolygiad perfformiad, adran 29, Cofrestrau Achrededig, swyddogaethau polisi a chyfathrebu.
- Adolygu a gwella ein prosesau (gan gynnwys newidiadau deddfwriaethol ble fo angen) i sicrhau eu bod yn effeithiol ac yn effeithlon.

1.32 Yn ystod 2023/24 rydym wedi:

- Darparu adolygiadau perfformiad cadarn a theg o'r rheolyddion statudol; defnyddio ein pwerau adran 29 i adolygu canlyniadau paneli addasrwydd i ymarfer; rheoli'r rhaglen Cofrestrau Achrededig; ac adrodd ein casgliadau i'r Senedd.
- Gwerthuso'r newidiadau i'n hadolygiadau perfformiad a'n prosesau achredu a gyflwynwyd yn 2021/22 i nodi cyfleoedd ar gyfer gwelliannau pellach.
- Chwilio am ffyrdd o gynyddu ymwybyddiaeth a defnydd o Gofrestrau Achrededig gan gyflogwyr, cleifion a defnyddwyr gwasanaeth.
- Adolygu effaith diwygio rheoleiddio ar ein prosesau, ynghyd â diwygiadau deddfwriaethol ar gyfer yr Awdurdod, er mwyn cynllunio newidiadau i'r ffordd yr ydym yn gweithio i ddiogelu'r cyhoedd.
- Darparu adborth ar ddeddfwriaeth diwygio a chynlluniau ar gyfer gweithredu diwygiadau i sicrhau bod newidiadau yn canolbwyntio ar ddiogelu'r cyhoedd

Nod strategol 2

1.33 Gwneud rheoleiddio a chofrestru yn well ac yn decach

- Arwain datblygiad rheoleiddio mwy effeithiol trwy adolygu ein safonau, a chyflawni gweithgareddau eraill yn cynnwys ymchwil, cyngor polisi a mentrau gwella ansawdd, megis rhannu arfer da.
- Hyrwyddo, dylanwadu a chefnogi diwygio rheoleiddio.
- Hyrwyddo a monitro cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant yn ein gwaith ac yn y rhai rydym yn eu goruchwyllo.

1.34 Yn ystod 2023/24 rydym wedi:

- Cyflawni nifer o'n hymrwymiaadau cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant (EDI) yn yr adroddiad *Gofal mwy diogel i bawb*, gan gynnwys adolygu ein prosesau ein hunain a chyflwyno dulliau newydd o asesu EDI ar gyfer y rheolyddion a Chofrestrau Achrededig.
- Ystyried sut mae gwiriadau diogelu yn cael eu defnyddio ar draws rheolyddion a Chofrestrau Achrededig i sicrhau amddiffyniad priodol i gleifion a defnyddwyr gwasanaeth.
- Adolygu sut rydym yn adrodd ar ein canfyddiadau am berfformiad rheolyddion a Chofrestrau Achrededig fel ei bod yn glir beth sy'n cael ei wneud yn dda a hefyd yn darparu her lle mae angen gwelliannau.
- Cyflawni ymchwil, cynnal cynhadledd ymchwil, darparu cyngor polisi a rhannu arfer da i wella rheoleiddio a chofrestru.

- Hyrwyddo diwygio rheoleiddio parhaus sy'n canolbwyntio ar ddiogelu'r cyhoedd a chefnogi gweithrediad y diwygio hwnnw.

Nod strategol 3

1.35 Hyrwyddo a chefnogi gofal mwy diogel i bawb

- Gweithio gydag eraill i sefydlu ystod lawn o swyddogaethau a argymhellir yn *Gofal mwy diogel i bawb* ar gyfer Comisiynwyr Iechyd a Gofal Cymdeithasol ym mhob un o bedair gwlad y DU.
- Gweithio gyda llywodraethau'r DU i ddatblygu strategaethau rheoleiddio i gefnogi strategaethau'r gweithlu.
- Gweithio gyda rheolyddion, Cofrestrau Achrededig a rhanddeiliaid eraill i hyrwyddo diwylliannau positif yn y gweithle; datrys unrhyw wrthdaro rhwng blaenoriaethau busnes a diogelwch cleifion; a rhwng manau diogel, atebolrwydd a'r ddyletswydd gonestrwydd.

1.36 Yn ystod 2023/24 rydym wedi:

- Adolygu cylch gwaith Comisiynydd Diogelwch Cleifion Lloegr a chyflwyno rôl debyg yn yr Alban, a gwneud argymhellion mewn perthynas â chwmpas a chyflawniad y rolau hyn.
- Archwilio'r achos dros Gomisiynwyr Diogelwch Iechyd a Gofal Cymdeithasol (neu swyddogaethau cyfatebol) ar gyfer Cymru a Gogledd Iwerddon.
- Ymgysylltu â llywodraethau'r DU i adolygu sut y gellir datblygu strategaethau rheoleiddio a fydd yn helpu cefnogi strategaethau gweithlu cenedlaethol.
- Cynnull trafodaethau polisi i adolygu sut y gall manau diogel, atebolrwydd unigol a'r ddyletswydd gonestrwydd weithio gyda'i gilydd er budd diwylliannau gweithle positif a diogelwch cleifion a defnyddwyr gwasanaeth.

Egwyddorion busnes

1.37 Dechreuom weithredu gyda phedair ffrwd gwaith yn 2012 ac, yn y cyfnod ers hynny, rydym wedi cynyddu trylwyredd y gwahaniad rhyngddynt. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod y bydd ein rhanddeiliaid yn chwilio am dryloywder parthed sut ydym yn gweithredu.

1.38 Isod rydym yn sefydlu'r egwyddorion sy'n sail i'n gwaith:

- Gwaith rheoleiddio a gosod safonau: Mae'r holl ffioedd o'r rheolyddion yn cael eu talu i'n swyddogaethau statudol o drosolwg a gwelliannau rheoleiddiol yn unig, fel y sefydlwyd yn ein deddfwriaeth. Bydd unrhyw warged neu ddiffyg a gynhyrchir yn erbyn ein cyllideb fel y cytunwyd gan y Cyfrin Gyngor yn cael ei ddefnyddio i gyfrifo ffi'r flwyddyn ganlynol
- Cofrestrau Achrededig: Mae ffioedd ar gyfer achredu neu adnewyddu o gofrestrau yn cael eu gweithredu i ddarparu a datblygu'r rhaglen Cofrestrau Achrededig yn unig. Bydd unrhyw warged a gynhyrchir yn cael ei gadw er budd y rhaglen

- Comisiynau gan Lywodraeth(au): Bydd prisio comisiynau a chontractau ymgynghori yn talu'r holl gostau sy'n gysylltiedig â'r gwaith. Bydd unrhyw warged yn deillio o hyn yn cael ei ddefnyddio yn ôl doethineb y Bwrdd i gefnogi ein hamcanion strategol er lles y cyhoedd
 - Cyngor i sefydliadau eraill: Bydd prisio comisiynau a chontractau ymgynghori yn talu'r holl gostau sy'n gysylltiedig â'r gwaith. Bydd unrhyw warged yn deillio o hyn yn cael ei ddefnyddio yn ôl doethineb y Bwrdd i gefnogi ein hamcanion strategol er lles y cyhoedd.
- 1.39 Bydd gwargedion yn cael eu gweithredu yn unol â'r egwyddorion hyn wedi i ofynion ein polisi cronfeydd gael eu bodloni.
- 1.40 I sicrhau tryloywder, byddwn yn:
- Cyhoeddi ein cyfrifon blynyddol ac yn datgelu ein datganiadau ariannol wedi eu harchwilio yn llawn (Tudalennau 73 i 76)
 - Dangos ein hincwm a gwariant yn glir parthed pob un o'n pedair swyddogaeth
- 1.41 Ar y cyd â'r egwyddorion hyn, mae ein Bwrdd wedi sefydlu polisi cronfeydd.
- 1.42 Mae'r Awdurdod wedi cytuno i gadw isafswm cronfeydd cyllideb o dri mis o gostau gweithredu, sef tua £1.2 miliwn ar gyfer 2023/24, ble mae'r gwahaniaeth rhwng y canlynol wedi ei nodi:
- Elfen gyfyngedig yn gysylltiedig i waith rheoleiddio a safonau
 - Elfen anghyfyngedig yn gysylltiedig i holl waith yr Awdurdod.
- 1.43 Adroddir ar lefel a lluniad ein cronfeydd yn hwyrach yn ein cyfrifon ariannol (t93)
- 1.44 Bydd angen rhoi unrhyw arian a gymerir o'r cronfeydd yn ystod y flwyddyn sy'n ei leihau i lai na'r lefel isafswm a gytunwyd yn ôl yn y flwyddyn neu flynyddoedd dilynol.

Alan Clamp,
Swyddog Cyfrifyddu
11 Gorffennaf 2024

2. Dangosyddion perfformiad allweddol

- 2.1 Mae'r adran hon yn esbonio sut ydym yn mesur perfformiad. Yn ein cynllun busnes blynyddol, fe gyflwynom amrywiol ddangosyddion perfformiad allweddol (DPA) ar gyfer ein gwaith. Rydym yn eu hadolygu yn rhan o raglen waith yr Uwch Dîm Rheoli ac yn eu hadrodd i'r Bwrdd. Rydym yn eu trafod gyda swyddogion yn yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'r gweinyddiaethau yn yr Alban, Cymru a Gogledd Iwerddon yn ein cyfarfodydd rhannu gwybodaeth cyfnodol.
- 2.2 Cyflwynir ein perfformiad yn erbyn y dangosyddion hynny sydd fwyaf tebygol o fod o ddiddordeb i'r cyhoedd yn ystod 2023/24 isod:

Maes Gwaith	Dangosyddion perfformiad allweddol	Perfformiad yn 2023/24
Cyllid	I dalu anfonebau diamheuol:100% mewn 10 diwrnod	97% [811/833] ⁶
	Amrywiad gwariant a gyllidwyd yn llai na 5% (ac eithrio Adran 29 sydd tu hwnt i'n rheolaeth)	2% [4,564/4,473]
	Cyfradd gwall taliad yn llai na 3%	0% [0/833]
	Cyfradd archebion prynu (PO) hwyr yn llai na 10%	8% [31/371]
AD	Salwch staff yn ddim mwy na 2%	2.3% [255.5/11,018] ⁸
	Trosiant staff i fod yn llai na 15%	11.1% [5/45]
	Proses recriwtio cyfartalog yn llai nag 12 wythnos	9.5 wythnos
	Cyfradd swyddi gwag yn ddim mwy na 5% ⁷	4.5%
TGCh	Cau 85% o alwadau i'r ddesg gymorth o fewn 1 niwrnod	100% [280/280]
	Diffyg argaeledd y system yn is na 10 awr	0

⁶ Talwyd 3% o anfonebau y tu hwnt i'r dyddiad targed oherwydd materion capasiti staffio yn ystod y flwyddyn.

⁷ Diffinnir swydd wag fel swydd wag bresennol lle nad yw aelod o staff bellach yn ei le. Ni fydd y ffigur hwn yn cynnwys swyddi newydd na swyddi dros dro.

⁸ Mae hwn yn ddiwrnodau gwaith ac yn cynnwys 2 gyfnod o salwch tymor hir.

Diogelwch gwybodaeth	Dim digwyddiadau wedi eu hadrodd i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth	0
Ceisiadau gwybodaeth (FOI / SAR / EIR)	Delio â phob (100%) Cais Gwrthrych am Wybodaeth o fewn dyddiadau cau statudol	100% [2/2]
	Delio â phob (100%) cais Deddf Rhyddid Gwybodaeth o fewn dyddiadau cau statudol	100% [23/23]
Cwynion	Cydnabod 100% o gwynion ymhen pum niwrnod	100% [3/3]
	Cwblhau ymateb i bob cwyn o fewn 28 niwrnod	100% [3/3]
Iechyd a diogelwch	Dim digwyddiadau yn achosi niwed wedi eu hadrodd	0
Penderfyniadau adran 29	Nifer o achosion a dderbyniwyd [o gymharu â'r llynedd]	2385 [2335]
	– Nifer yr achosion a ystyriwyd mewn cyfarfodydd achos a dyddiadau cau statudol [o gymharu â'r llynedd]	46 [26]
	– Apeliadau a gyflwynwyd [o gymharu â'r llynedd]	30 ⁹ [18]
	– Ystyried 100% o benderfyniadau perthnasol o fewn y dyddiad cau statudol	99.9% (2204/2207 ¹⁰)
Pryderon y cyhoedd am Gyrrff Rheoleiddio	Cydnabod 100% o bryderon o fewn pum niwrnod gwaith ers 1 Ebrill 2023	99% (354/358) ¹¹
Cofrestrau Achrededig – prosesau cyfredol	90% o Gofrestrau'n cael asesiad llawn o fewn tair blynedd i'r asesiad blaenorol.	97% (28/29)
		93% (27/29)

⁹ Gan gynnwys ymuno ag un apêl GMC o dan a.40B o'r Ddeddf Feddygol.

¹⁰ Gan gynnwys dau achos a anfonwyd atom gan reolyddion ar ôl i'n terfyn amser ar gyfer apelio fynd heibio, ac un achos a gaewyd ar ôl ei derfyn amser yn dilyn adolygiad achos manwl lle na argymhellwyd unrhyw gamau pellach. .

¹¹ Methodd pedwar pryder y DPA o un, dau, pump ac 13 diwrnod yn y drefn honno. Roedd y rhain yn ymwneud â gwllau gweinyddol mewn gohebiaeth goll mewn blychau post.

	<p>90% o benderfyniadau am y gwiriad blynyddol o fewn blwyddyn i'r asesiad blaenorol.</p> <p>95% o'r Amodau'n cael eu hadolygu o fewn dau fis i'r dyddiad yr oedden nhw i fod.</p> <p>95% o adolygiadau targedig yn cael eu cwblhau o fewn tri mis i'r dyddiad cychwyn</p> <p>90% o benderfyniadau wedi eu gwneud ar geisiadau newydd ar gyfer achrediad o fewn dau fis i dderbyn yr holl wybodaeth.</p>	<p>88%¹² (67/76)</p> <p>75%¹³ (3/4)</p> <p>100% (6/6)</p>
Defnydd o'r wefan	<p>Defnydd o'r wefan rhwng Ebrill 2023 a Mawrth 2024</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyfanswm yr ymweliadau â thudalennau ar draws y wefan • Tudalen Ianio Gwirio Ymarferwr a thudalennau ymarferwyr penodol • Tudalen hafan Cofrestrau Achrededig a thudalennau Cofrestrau Achrededig cysylltiedig 	<p>623,572</p> <p>191,281</p> <p>107,867</p>

Dadansoddiad o berfformiad

- 2.3 Fel y dengys yr adroddiad hwn, rydym wedi parhau i ffocysu ar ddiogelu'r cyhoedd, gwella rheoleiddio proffesiynol a chofrestru a chyflawniad effeithiol o'n holl swyddogaethau statudol. Rydym wedi gweithio'n galed i sicrhau ein bod wedi cynnal safon ein perfformiad.
- 2.4 Mae swm y gwaith a gyflawnir gan staff wedi parhau i fod yn uchel. Rydym yn gwerthfawrogi'r gefnogaeth a chydweithrediad yr ydym wedi derbyn gan y rheolyddion, yn arbennig eu cydweithrediad gyda'r cylch cynllunio busnes a'r ymgynghoriad ffioedd.

¹² Bu cynnydd sylweddol yn nifer yr Amodau agored dros y deuddeg mis diwethaf, wedi'i ysgogi gan Gofrestrau Achrededig yn cael eu hasesiadau cyntaf yn erbyn y gofynion sylfaenol. Mae hyn, ynghyd ag oedi gyda chyflwyniadau o rai Cofrestrau wedi achosi i ni fethu'r targed. Mae perfformiad yn erbyn y DPA hwn yn parhau i wella'n raddol bob mis a disgwylir iddo gael ei adfer yn llawn erbyn Gorffennaf 2024.

¹³ Adolygiad wedi'i dargedu o Gymdeithas Cyngori a Seicotherapi Prydain (BACP) wedi'i ohirio o tua mis oherwydd yr angen i gasglu gwybodaeth ychwanegol gan y BACP a rhanddeiliaid eraill. Cyhoeddwyd yr adroddiad ym mis Mawrth 2024.

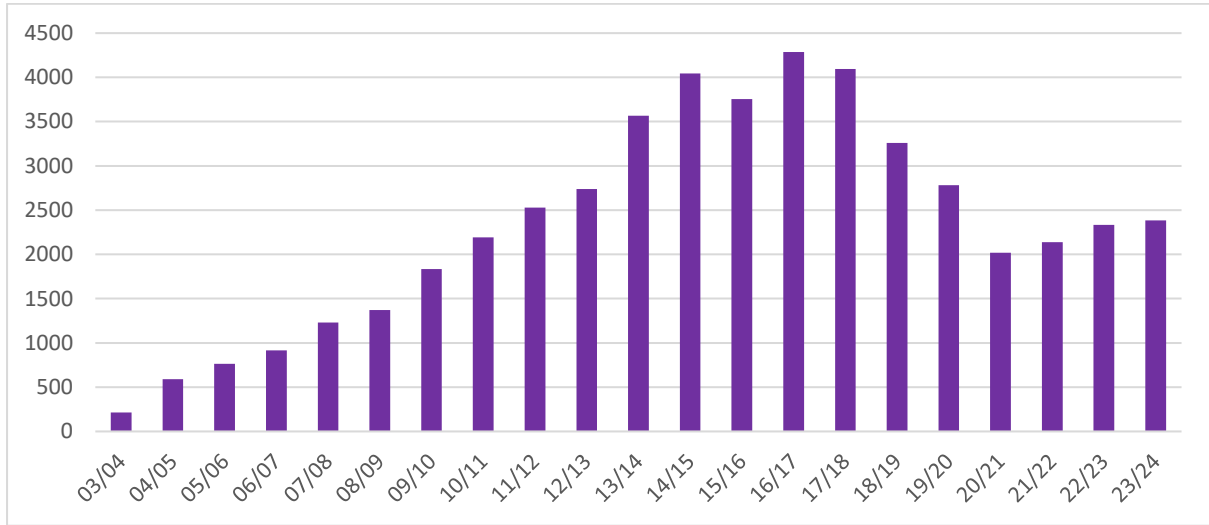
3. Gwaith Rheoleiddio ac Achredu

Adran 29

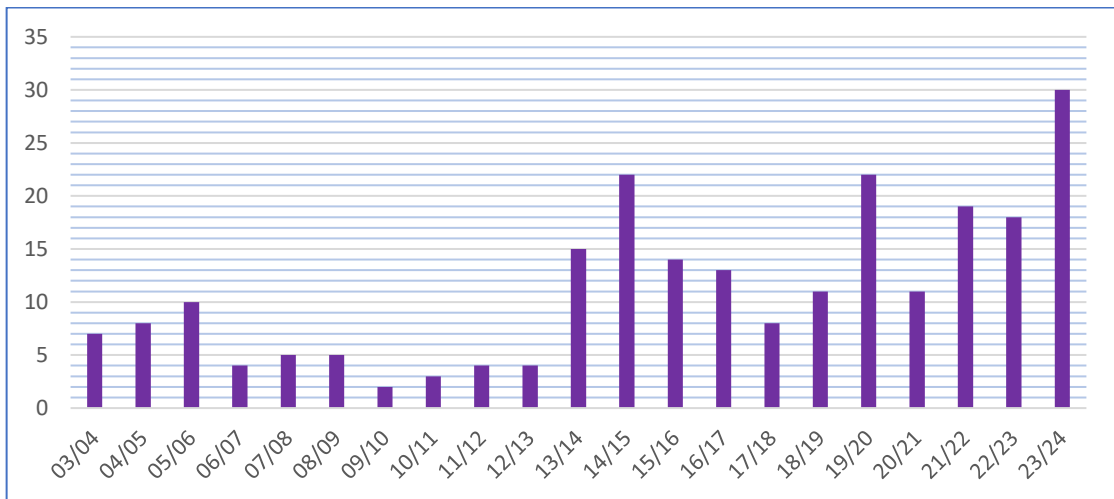
- 3.1 Dan Adran 29 Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, gallwn gyfeirio penderfyniadau terfynol addasrwydd i ymarfer (FTP) a wneir gan baneli y 10 rheoleiddiwr at y Llys (gan fod atgyfeiriad gennym yn cael ei ystyried fel apêl gan y Llys) os byddwn yn ystyried nad yw'r penderfyniad yn ddigonol i ddiogelu'r cyhoedd.
- 3.2 Eleni rydym wedi gweld cynnydd bychan yn y nifer o benderfyniadau addasrwydd i ymarfer gan y rheolyddion, o 2,335 yn 2022/23 i 2,385 yn 2023/24 (gweler tabl 2).
- 3.3 Roedd cyfran fwyaf y penderfyniadau a adolygwyd gennym (44%) yn benderfyniadau FTP yr NMC.
- 3.4 O'r 2,385 o benderfyniadau FTP a gawsom yn 2023/24, roedd 548 wedi arwain at y rheoleiddiwr yn tynnu enw'r unigolyn cofrestredig oddi ar ei gofrestr, ddim yn ei adfer i'r gofrestr, neu'n ei atal am gyfnod amhenodol, ac felly nid oedd yn codi unrhyw bryderon am ddiogelu'r cyhoedd ac nid oedd angen unrhyw ymyriad PSA. Nid ydym ychwaith yn edrych ar achosion ble mae panel adolygu wedi gohirio a gosod ataliad cyfyngol dros dro, neu gyflwyno ataliad pellach, ataliad yn dilyn cyfnod o gofrestriad amodol, neu ble mae gwaharddiad wedi ei gyflwyno ar gyfer y cyfnod uchafswm mewn achos yn ymwneud ag iechyd, perfformiad, diffyg ieithyddol neu ddiffyg cydymffurfiaid â'r broses reoleiddio gan y person cofrestredig. Yn defnyddio'r dull hwn, cafodd 324 o achosion eu cau. Caewyd 72 o achosion eraill yr NMC yn dilyn canfyddiad o amhariad ond lle'r oedd cofrestriad yr unigolyn cofrestredig wedi dod i ben yn ystod y broses FTP. Yn yr achosion hyn, pe bai'r cofrestrai'n gwneud cais am adferiad, byddai'r pryderon FTP blaenorol yn cael eu cyfeirio'n ôl drwy'r broses FTP.
- 3.5 O'r penderfyniadau FTP a dderbyniwyd yn ystod 2023/24, gofynnem am ragor o wybodaeth a chynnal adolygiadau achos manwl mewn 85 o achosion (3.6%), o gymharu â 80 (3.4%) yn 2022/23.
- 3.6 Yn ystod 2023/24, gwnaethom ystyried 32 o benderfyniadau FTP mewn cyfarfodydd terfyn amser statudol ac 17 o benderfyniadau FTP mewn cyfarfodydd achos Adran 29 (pedwar ohonynt yn gyfarfodydd achos a gadarnhaodd apêl yn dilyn penderfyniad terfyn amser statudol). Hefyd cynhaliwyd un cyfarfod i ystyried a ddylid dod yn barti i apêl GMC ai peidio. Fel cymhariaeth, yn 2022/23, cynhaliwyd 20 o gyfarfodydd achos Adran 29, a chafwyd chwe chyfarfod penderfynu terfyn amser statudol.
- 3.7 Fe wnaethom atgyfeirio 29 o achosion i'r Llys o dan ein hawdurdodaeth Adran 29 (11 yn fwy o atgyfeiriadau nag yn 2022/23) a daethom yn barti i un apêl GMC o dan Adran 40B. Defnyddiwyd ein proses benderfynu ar derfynau amser statudol mewn 21 o'r apeliadau hyn.
- 3.8 Cafodd ein hapeliadau mewn 10 achos a gyfeiriwyd o fewn y flwyddyn ariannol hon eu cadarnhau neu eu setlo trwy ganiatâd, a gwrthodwyd un. Mae'r 18 achos sy'n weddill ynghyd ag un apêl Adran 40B yn cael eu rhestru ar gyfer gwrandawriad ym mlwyddyn ariannol 2024/25, a bydd canlyniadau'r rhain yn cael eu hadrodd yn adroddiad blynyddol y flwyddyn nesaf.

- 3.9 Mewn 13 o'r achosion a ystyriwyd gennym mewn cyfarfodydd achos Adran 29 (neu o dan y broses gwneud penderfyniadau ar derfynau amser statudol) ond y penderfynasom beidio â'u cyfeirio i'r Llys, fe wnaethom nodi pwyntiau dysgu i'w hadrodd yn ôl i'r rheolyddion. Yn y tri achos arall na wnaethom eu cyfeirio, ni wnaethom nodi pwyntiau dysgu yr oedd angen rhoi adborth arnynt.
- 3.10 Eleni rydym wedi gweld cynnydd yn y canran o achosion a gyfeirir at y Llys (i fyny i 1.3% o 0.77%) wrth gymharu â'r flwyddyn flaenorol (gweler tabl 3).
- 3.11 O'r 29 o atgyfeiriadau i'r Llys o dan awdurdodaeth Adran 29 a wnaethom yn 2023/24, roedd 17 yn ymwneud â phenderfyniadau panel yr NMC, pump yn ymwneud â phenderfyniadau panel y GPhC, pedwar yn ymwneud â phenderfyniadau panel HCPC, dau yn ymwneud â phenderfyniadau a wnaed gan y Wasanaeth y Tribiwnlys Ymarferwyr Meddygol ac un i benderfyniad panel Social Work England. Daethom hefyd yn barti i un apêl GMC o dan Adran 40B yn ymwneud â phenderfyniad a wnaed gan wasanaeth Tribiwnlys yr Ymarferwyr Meddygol.
- 3.12 O'r 15 o atgyfeiriadau i'r Llys a wnaed yn 2022/23 nas datryswyd yn y flwyddyn ariannol honno, mae 13 wedi'i datrys. Cafodd pob un o'r 13 eu cadarnhau ar ôl gwrandawriad neu gael eu setlo drwy ganiatâd. Cafodd un apêl arall o 2021/22 ei datrys hefyd a'i setlo drwy ganiatâd. Bydd y ddwy apêl arall o 2022/23 yn cael eu hadrodd yn adroddiad blynyddol y flwyddyn nesaf.

Tabl 2 Nifer o achosion addasrwydd i ymarfer a dderbyniwyd yn flynyddol

Tabl 3 – Nifer o achosion a gyfeiriwyd at y Llys yn flynyddol

Tabl 4 – Cynnydd achosion a gyfeiriwyd at y Llys

Rheoleidd iwr	Nifer o benderfyniad a gyfeiriwyd at y Llys dan Adran 29 Deddf 2002	Canlyniad
NMC	17	<p>Cafodd un apêl ei chadarnhau yn dilyn gwrandawriad. Diddymodd y Llys y penderfyniad ac mae'r achos wedi'i anfon yn ôl at yr NMC i ailbenderfynu sancsiwn.</p> <p>Setlwyd pedair apêl drwy Orchymyn Cydsynio. Ym mhob un o'r apeliadau hyn, cymeradwyodd y Llys y Gorchymynion Cydsynio i gynnal yr apêl a dileu'r penderfyniadau. Mae'r achosion hyn wedi'u hanfon at yr NMC i'w hail-wrando.</p> <p>Disgwyliwn i'r 12 apêl sy'n weddill ddod i ben yn 2024/25.</p>
GPhC	Pump	<p>Cafodd un apêl ei gwrthod ar ôl gwrandawriad.</p> <p>Setlwyd tair apêl drwy Orchymyn Cydsynio. Ym mhob achos cymeradwyodd y Llys y Gorchymynion Cydsynio i gynnal yr apeliadau a dileu'r penderfyniadau. Mae dau achos wedi'u hanfon at y GPhC i ailwrando achosion diwygiedig cyn panel newydd. Yn y trydydd achos, amnewidiwyd ataliad gydag adolygiad am gyfnod byrrach o ataliad.</p> <p>Disgwyliwn i'r apêl sy'n weddill ddod i ben yn ystod 2024/25.</p>
HCPC	Pedwar	<p>Cafodd un apêl ei setlo drwy Orchymyn Cydsynio. Cymeradwyodd y Llys y Gorchymyn Cydsynio i gynnal yr apêl a dileu'r penderfyniad. Mae'r achos wedi'i anfon yn ôl at yr HCPC ar gyfer ailwrando achos diwygiedig gerbron panel newydd.</p> <p>Disgwyliwn i'r tair apêl sy'n weddill ddod i ben yn ystod 2024/25.</p>
GMC	Dau	<p>Disgwyliwn i'r ddwy apêl ddod i ben yn 2024/25.</p>
SWE	Un	<p>Cafodd yr apêl ei setlo drwy Orchymyn Cydsynio. Cymeradwyodd y Llys y Gorchymyn</p>

		Cydsynio a oedd yn cadarnhau'r apêl, yn dileu'r penderfyniad ac yn rhoi yn ei le.
--	--	---

Adolygiad perfformiad

- 3.13 Mae gennym ddyletswydd statudol i adrodd yn flynyddol ar berfformiad y rheolyddion o ran cyflawni eu dyletswydd i ddiogelu'r cyhoedd. Rydym yn gwneud hyn trwy asesu eu perfformiad yn erbyn ein Safonau Rheoleiddio Da. Rydym yn adolygu ac adrodd ar berfformiad pob rheoleiddiwr pob blwyddyn. Wrth gyflawni ein rôl drosolwg, rydym yn ymdrechu i sicrhau cydbwysedd priodol rhwng craffu ar un llaw, a chynghor a chefnogaeth ar y llaw arall.
- 3.14 Yn ein hadolygiadau craffu o berfformiad rheolyddion yn ystod y flwyddyn, rydym wedi canfod eu bod yn gyffredinol wedi perfformio'n dda yn erbyn y safonau a osodom. Ar draws y rheolyddion, bodlonwyd cyfanswm o 94% o'r safonau a bodlonodd pedwar o'r rheolyddion yr holl safonau. Ni chyflawnodd chwech o'r rheolyddion Safon 15 o'r Safonau Rheoleiddio Da oherwydd yr amser y mae'n ei gymryd iddynt gwblhau achosion addaswydd i ymarfer. Mae hyn yn parhau i fod yn bryder mawr i ni, ac rydym yn cydnabod yr effaith y mae achosion addaswydd i ymarfer estynedig yn ei chael ar bob parti dan sylw. Byddwn yn parhau i fonitro'r sefyllfa hon yn agos yn 2024/25.
- 3.15 Mae'r Safonau a gyflawnwyd gan bob rheoleiddiwr ar gyfer y cylch adolygu llawn a gwmpesir gan y flwyddyn ariannol hon wedi'u cynnwys yn y tabl isod. Rydym wedi cynnwys y cyfnod adolygu ar gyfer pob rheolydd yn y tabl i ddangos, er ein bod wedi cyhoeddi'r adroddiadau eleni, y gallai'r cyfnod yr ydym yn asesu perfformiad y rheolydd fod cyn hyn.

Tabl 5: Safonau a fodlonir gan bob rheolydd ar gyfer adroddiadau a gyhoeddwyd yn 2023/24

Rheoleiddiwr	Cyrraedd safonau allan o 18
Y Cyngor Ceiropractig Cyffredinol	18
Y Cyngor Deintyddol Cyffredinol	16
Y Cyngor Meddygol Cyffredinol	18
Y Cyngor Optegol Cyffredinol	18
Y Cyngor Osteopathig Cyffredinol	18
Y Cyngor Fferyllol Cyffredinol	17
Y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal	16
Y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth	17
Cymdeithas Fferyllol Gogledd Iwerddon	15
Social Work England	17

Cyflwyno ymagwedd newydd i'n hadolygiadau perfformiad

- 3.16 Yn ystod 2023/24, daethom i ddiwedd cylch cyntaf y dull adolygu perfformiad newydd a gyflwynwyd gennym yn gynnar yn 2022. Fe wnaethom werthuso blwyddyn gyntaf y dull newydd a chyhoeddwyd hwn ym mis Hydref 2023¹⁴. Ar y cyfan, rydym o'r farn bod blwyddyn gyntaf y broses newydd yn llwyddiannus a'n bod wedi cyflawni neu wedi cyflawni'n rhannol bron pob un o'r manteision allweddol a geisiwyd o'r dull newydd. Rydym wedi dechrau mynd i'r afael â'r gwaith ychwanegol a nodwyd yn yr adroddiad gwerthuso a byddwn yn cwblhau hyn yn 2024/25.
- 3.17 Gosodwyd targed i ni ein hunain o gyhoeddi pob adroddiad o fewn tri mis i ddiwedd cyfnod adolygu rheolyddion a cyflawnom y DPA ar gyfer pob un o'r 10 rheoleiddiwr eleni.

HCPC

- 3.18 Mewn blynyddoedd blaenorol, rydym wedi adrodd ar berfformiad yr HCPC a'r camau y mae wedi'u cymryd i fynd i'r afael â'r pryderon a nodwyd gennym gyntaf yn 2016/17.
- 3.19 Rydym wedi parhau i weithio gyda HCPC eleni i fonitro ei gynnydd yn erbyn ei gynllun gwella addasrwydd i ymarfer a gyflwynwyd ym mis Tachwedd 2020.

¹⁴ <https://www.professionalstandards.org.uk/publications/performance-review-detail/performance-review-evaluation-of-year-one-of-the-new-approach>

Rydym wedi gweld gwelliannau a wnaed gan yr HCPC eleni a byddwn yn cyhoeddi ein hadroddiad ar berfformiad yr HCPC ar gyfer y cyfnod rhwng Ebrill 2023 a Mawrth 2024 yn haf 2024.

NMC

- 3.20 Yn unol â'n polisi uwchgyfeirio, rydym wedi parhau i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Ysgrifennydd Gwladol am ôl-groniad addasrwydd i ymarfer yr NMC.
- 3.21 Rydym hefyd wedi bod yn ymgysylltu â'r NMC a rhanddeiliaid ynghylch pryderon chwythu'r chwiban a godwyd yn ystod y flwyddyn. Rydym yn ymwybodol bod yr NMC wedi comisiynu ymchwiliadau allanol annibynnol i'r materion a godwyd gan y chwythwr chwiban. Bydd canlyniadau'r ymchwiliadau hyn a sut mae'r NMC yn ymateb iddynt yn llywio unrhyw waith ychwanegol y gallwn ei wneud yn y flwyddyn i ddod.

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant

- 3.22 Eleni, rydym wedi cyflwyno dull newydd o asesu Safon 3 (ein Safon EDI), gan gynyddu ein disgwyliadau o ran perfformiad y rheolyddion i ysgogi gwelliant a chryfhau ymagwedd y rheolyddion yn y maes hwn. Yr HCPC a'r GOsC yw'r rheolyddion cyntaf i gael eu hasesu o dan y dull newydd. Byddwn yn rhannu'r canfyddiadau hynny mewn adroddiadau sydd i'w cyhoeddi erbyn diwedd Mehefin 2024.

Data

- 3.23 Fel rhan o'n gwaith casglu tystiolaeth ar gyfer y broses adolygu perfformiad, rydym yn casglu set gyson o ddata gan y rheolyddion bob chwarter, sy'n ein galluogi i nodi tueddiadau dros amser ac yn rhoi gwybodaeth i lywio gwaith pellach. Rydym hefyd yn casglu set data blynyddol gan y rheolyddion. Mae'r tabl isod yn amlinellu rhai o'r ystadegau allweddol ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2023 hyd 31 Mawrth 2024. Mae'r wybodaeth hon wedi'i thalgrynnu i un lle degol ac nid yw wedi'i harchwilio gennym ni.

Data ar gyfer 1 Ebrill 2023 i 31 Mawrth 2024	GCC	GDC	GMC	GOC	GOsC	GPhC	HCPC	NMC	PSNI	SWE
Nifer o bersonau cofrestredig	3,373	120,810	374,983	24,259 5,910 o fyfyrwyr 2,848 o gyrrff corfforae thol	5519	64,393 fferylllydd 26,067 o dechneg wyr fferyllfa 13,311 o safleoed d fferyllfa	339,282	826,418	3,021	102,861
Nifer o geisiadau cofrestru cychwynnol newydd a dderbyniwyd	323	11,583	26,987	1,129	264	4,554	32,189	59,991	133	6497
Nifer o apeliadau	0	0	0	0	0	0	0	31	0	

Data ar gyfer 1 Ebrill 2023 i 31 Mawrth 2024	GCC	GDC	GMC	GOC	GOsC	GPhC	HCPC	NMC	PSNI	SWE
cofrestru a gwblhawyd ble na chyflwynwyd gwybodaeth newydd, ac a ategwyd.										1
Canolrif amser (mewn dyddiau) a gymerwyd i broses ceisiadau cofrestru cychwynnol ar gyfer:										
Graddedigion y Deyrnas Unedig	7	21	1	4.5	1	Fferyllwy r = 0 Techneg ydd Fferyllfa = 0	3	0	17	0.4
Rhyngwladol	7	63	17	4	1	Fferyllwy r = 0 Techneg ydd Fferyllfa = 0	40	0	23	0
Ffi dargadw flynyddol	£800	Deintyddi on £621 DCP £96	£433	£380 ar gyfer unigolion cofrestredig a busnesau £30 i fyfyrwyr	£320 blwyddyn 1 £430 blwyddyn 2 £570 blwyddyn 3 Cyfraddau is ar gyfer blynyddoedd 2 a 3 os ydynt yn ymarfer dramor neu os nad ydynt yn ymarfer	£276 (Fferyllwyd) £130 (Technegwyr Fferyllfa) £392 (Eiddo)	£116.36 (£58.18 i raddedigion y DU am 2 flynedd)	£120	£398 i weithwyr cofrestredig £155 ar gyfer eiddo	£90
Amser a gymer (mewn wythnosau) o dderbyn cwyn cyntaf i benderfyniad y pwyllgor archwilio terfynol:										
Canolrif amser i ddod i gasgliad	54	102	32.6	41	33	104	61.7	93	98	90.1
Amser o dderbyn cwyn cyntaf (mewn wythnosau) i benderfyniad gwrandawriad addasrwydd i ymarfer terfynol:										
Canolrif amser i ddod i gasgliad	123	137	119.1	72	79	149	162	155	116	138.9
Yr amser canolrif (mewn wythnosau) o dderbyn cwyn i benderfyniad gorchymyn dros dro, ac o dderbyn gwybodaeth yn dynodi angen am orchymyn dros dro i benderfyniad gorchymyn dros dro:										
Derbyn cwyn	36	12	9.9	13	11	10.2	19.9	4	11.5	44
Derbyn gwybodaeth	3	3	2.9	5	5	2.4	3.5	Amh	7.5	3.9
Nifer o apeliadau personau cofrestredig /Awdurdod yn erbyn penderfyniadau terfynol addasrwydd i ymarfer:										
Apeliadau personau cofrestredig	0	2	17	2	0	3	2	11	0	2
Nifer o geisiadau adolygiad barnwrol ble rhoddwyd caniatâd	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1

- 3.24 Mae amrywiaethau yn y data perfformiad ystadegol ar gyfer y gwahanol reolyddion yn adlewyrchu maint eu cofrestrau, eu cyfyngiadau deddfwriaethol a'r gwahanol amgylcheddau maent yn gweithio ynddynt. Rydym yn cydnabod y gall rheolyddion gyda llwyth achosion llai ganfod bod eu perfformiad cyffredinol wedi ei gamystumio gan nifer fechan o achosion hir na ellid eu hosgoi neu hyd yn oed rai byr iawn.

Penodiadau

- 3.25 Gwneir penodiadau i wyth o gynghorau'r rheolyddion gan y Cyfrin Gyngor (yr eithriadau yw'r PSNI a Social Work England). Mae'r PSA yn craffu ar y broses a ddefnyddir gan reolyddion i ddewis ymgeiswyr i'w hargymell i'r Cyfrin Gyngor i'w penodi. Pan fyddwn wedi cwblhau ein craffu, rydym yn cynghori'r Cyfrin Gyngor os gall fod â hyder ym mhroses y rheoleiddiwr.
- 3.26 Rydym wedi gosod y safon ofynnol ar gyfer eu prosesau penodi i reolyddion. Rydym yn gweithio'n agos gyda rheolyddion, gan gynnig cyngor ar sut i gyrraedd y safon ofynnol a thrwy hyrwyddo arfer recriwtio a dethol gorau. Ar gyfer y penodiadau hynny a wneir trwy gystadleuaeth agored, mae gennym gam rhybudd ymlaen llaw sy'n ein galluogi i graffu ar gynlluniau'r rheoleiddiwr a chynnig cyngor cyn iddynt wahodd ceisiadau.
- 3.27 Yn 2023/24, darparom gyngor i'r Cyfrin Gyngor parthed 13 o brosesau. Roedd pob un o'r wyth rheoleiddiwr yr ydym yn craffu ar eu penodiadau yn rhedeg o leiaf un broses. Roedd chwech o'r prosesau hyn yn ymwneud ag argymhellion ar gyfer penodi a wnaed yn dilyn cystadleuaeth agored a oedd yn cwmpasu cyfanswm o 12 o swyddi gwag, dwy ar gyfer Cadeiryddion Cynghorau a 10 ar gyfer aelodau'r Cyngor. Roedd y saith proses arall yn ymwneud ag aelodau cyngor yn ceisio cael eu hailbenodi, gydag 13 o aelodau cyngor yn cael eu hargymell. Gwnaethom hysbysu'r Cyfrin Gyngor y gallai fod yn hyderus ym mhob un o'r prosesau y buom yn craffu arnynt.
- 3.28 Cynhaliwyd ein seminar penodiadau blynyddol ym mis Ionawr ac roeddem yn falch unwaith eto gyda phresenoldeb a chyfranogiad da pob un o'r rheolyddion yr ydym yn goruchwyllo eu penodiadau. Roeddem hefyd yn falch o gael y Cyfrin Gyngor yn ymuno unwaith eto. Roedd y seminar yn canolbwyntio ar arfer da wrth gynnal Asesiadau Effaith Cydraddoldeb, yn ogystal â thrafod rôl aelodau panel annibynnol.

Pryderon

- 3.29 Er na all y PSA ymchwilio i gwynion am y rheolyddion, mae aelodau o'r cyhoedd a gweithwyr iechyd a gofal proffesiynol sy'n dymuno rhannu eu profiad o'r rheolyddion yn cysylltu â ni ar y rhan fwyaf o ddyddiau. Gwnawn ein gorau i ddarparu gwybodaeth ddefnyddiol mewn ymateb i'r pryderon hynny a byddwn, o bryd i'w gilydd, yn cysylltu â rheoleiddiwr ynghylch pryder a gawn.
- 3.30 Mae'r holl adborth a gawn yn cael ei ystyried yn ofalus trwy ein proses adolygu perfformiad, gan nodi unrhyw faterion sydd angen eu harchwilio drwy'r broses adolygu.

- 3.31 Yn ystod 2023/24 cawsom 388 o bryderon am reolyddion, cynnydd bychan ar y flwyddyn flaenorol. Roedd y nifer fwyaf o bryderon a gawsom (87) yn canolbwyntio ar benderfyniadau a wnaed gan reolyddion yng nghampau cynnar eu prosesau addaswydd i ymarfer i beidio â mynd ag achosion ymlaen ar gyfer ymchwiliad pellach neu wrandawriad. Cawsom hefyd 81 o bryderon am achosion addaswydd i ymarfer parhaus y rheolyddion. Mae llawer o'r rhain yn parhau i ymwneud ag oedi yng nghynnydd achosion y rheolyddion yr ydym wedi'u nodi yn ein hasesiadau yn erbyn y Safonau Rheoleiddio Da perthnasol.
- 3.32 Cysylltodd 15 o unigolion â ni yn dymuno mynegi eu pryderon am ganlyniad terfynol gwrandawriad addaswydd i ymarfer. Fe wnaethom gymryd y pryderon hyn i ystyriaeth yn ystod ein hadolygiadau Adran 29 ac, pan oedd ein hadolygiad wedi ei gwblhau, fe wnaethom esbonio'n drylwyr y rhesymau dros ein penderfyniad i weithredu ai peidio.
- 3.33 Yn dilyn cynnydd y llynedd, fe wnaethom barhau i dderbyn nifer cynyddol o bryderon am brosesau cofrestru'r rheolyddion (65). Mae oedi o hyd wrth brosesu niferoedd cynyddol o ymgeiswyr rhyngwladol ar gyfer rhai proffesiynau penodol yn sbardun ar gyfer y pryderon cofrestru a gawn.

Polisi

- 3.34 Rydym yn gwneud amrywiaeth o waith i helpu sicrhau bod rheoleiddio yn diogelu'r cyhoedd yn effeithlon. Mae hyn yn cynnwys cyflawni ymchwil a chyhoeddi cyngor polisi ac edrych i'r dyfodol i ragweld newid a sicrhau fod rheoleiddio yn parhau i fod yn ystwyth. Ein hamcan yw sicrhau fod rheoleiddio a chofrestru yn seiliedig ar dystiolaeth o beth sy'n gweithio fel bod y rheolyddion a'r Cofrestrau Achrededig yn effeithiol o ran diogelu'r cyhoedd. Mae ein ffocws eleni wedi bod ar ddiwygio rheoleiddio a gweithredu'r argymhellion a wnaethom yn ein cyhoeddiad *Gofal Mwy Diogel i Bawb* (2022).

Diwygio deddfwriaethol

- 3.35 Ym mis Mawrth 2024, daeth y ddeddfwriaeth i ddod ag Cymdeithion Anesthesia a Chymdeithion Meddygol i reoleiddio statudol gan y Cyngor Meddygol Cyffredinol yn gyfraith. Mae'r Gorchymyn Cymdeithion Anesthesia a Chymdeithion Meddygol yn cyflwyno model rheoleiddio newydd, a fydd yn ffurfio'r glasbrint ar gyfer diwygio ar gyfer rheoleiddio meddygon, a'r holl reolyddion eraill rydym yn eu goruchwyllo maes o law.¹⁵ Bydd y model newydd yn rhoi mwy o annibyniaeth i'r GMC a rheoleiddwyr eraill i benderfynu sut y maent yn rheoleiddio. Bydd hefyd yn rhoi pwerau newydd iddynt waredu achosion addaswydd i ymarfer heb wrandawriad.
- 3.36 Rydym yn cefnogi nodau'r diwygiadau hyn oherwydd byddant yn rhoi'r hyblygrwydd i reolyddion addasu a gwella. Gan adeiladu ar ein hymateb i'r ymgynghoriad ar y ddeddfwriaeth ddrafft, rydym wedi parhau i gefnogi Swyddogion y Llywodraeth i ddrafftio'r ddeddfwriaeth gydag argymhellion ar gyfer gwella'r drafft at ddibenion diogelu'r cyhoedd. Nod y gwaith hwn hefyd oedd sicrhau cydlyniaid â'n pwerau a'n deddfwriaeth ein hunain, gan ein galluogi i barhau i oruchwyllo rheoleiddwyr diwygiedig yn effeithiol o fewn cwmpas y dull a ffeirir gan y Llywodraeth.

¹⁵ Ac eithrio Gwaith Cymdeithasol Lloegr.

- 3.37 Ymgorfforwyd nifer o'n hargymhellion yn y drafft, fodd bynnag, mae rhai meysydd polisi a drafftio yn dal heb eu cyflawni lle credwn fod angen gwneud rhagor o waith i wella effeithiolrwydd diogelu'r cyhoedd y model newydd.
- 3.38 Ochr yn ochr â hyn, rydym wedi bod yn datblygu canllawiau i gefnogi rheoleiddwyr diwygiedig yn eu defnydd o'u pwerau newydd, yn benodol mewn perthynas â llunio rheolau a delio ag achosion addasrwydd i ymarfer heb eu hatgyfeirio i wrandawriad. Digwyddodd y rhan fwyaf o'r gwaith hwn i ddatblygu ac ymgynghori ar y canllawiau yn y flwyddyn 2023/24, a bydd y canllawiau'n cael eu cwblhau yn rhan gyntaf 2024/25.

Polisi ac ymchwil

- 3.39 Yn 2022, fe gyhoeddodd *Gofal mwy diogel i bawb – atebion o reoleiddio proffesiynol a thu hwnt*.¹⁶ Ystyriodd ein hadroddiad beth arall y gall rheoleiddio ei wneud i helpu mynd i'r afael â rhai o'r heriau mawr sy'n wynebu'r sector gan gynnwys mynd i'r afael ag anghydraddoldebau, rheoleiddio ar gyfer risgiau newydd sy'n deillio o newid modelau gofal, wynebu argyfwng y gweithlu a chydbwysu atebolrwydd, ofn a diogelwch y cyhoedd. Gan gydnabod cymhlethdod datrys y problemau hyn, datblygwyd cynllun gweithredu dwy flynedd cychwynnol. Eleni fe wnaethom gynnal sawl digwyddiad i gefnogi ein hargymhellion a dechrau gweithio ar strategaeth reoleiddio. Rydym yn parhau i eiriol dros welliannau i'r ffordd y cynhelir ymholiadau; ac am well cydgysylltu a throsolwg o'r system ddiogelwch drwy fabwysiadu ein hargymhelliad ar gyfer Comisiynydd Diogelwch Cleifion neu swyddogaeth debyg ym mhob gwlad yn y DU.
- 3.40 Fe wnaethom gomisiynu ymchwil ansoddol i archwilio persbectif y cyhoedd, defnyddwyr gwasanaethau iechyd a gofal, a gweithwyr iechyd a gofal proffesiynol ar werth, buddion a risgiau posibl cod ymddygiad cyffredin ar draws yr holl rolau a reoleiddir yn broffesiynol ym maes iechyd a gofal cymdeithasol. Roedd yr ymchwil hefyd yn ceisio safbwyntiau ar y posibilrwydd o ymestyn cod o'r fath i ymarferwyr ar Gofrestrau Achrededig ac uwch reolwyr anghlinigol.
- 3.41 Fe wnaethom adolygu 39 o ymgynghoriadau a galwadau am farn gan gyrff eraill yn erbyn ein meini prawf ac ymateb i 28. Roedd hyn yn cynnwys Comisiwn Iechyd y Times, ymgynghoriad y Llywodraeth ar ei dull o reoleiddio Deallusrwydd Artiffisial ac ymgynghoriad DHSC ar ddatgelu taliadau diwydiant i'r sector gofal iechyd.

Ymgysylltu â Rhanddeiliaid

- 3.42 Fe wnaethom ddatblygu strategaeth ymgysylltu a chyfathrebu newydd â rhanddeiliaid i danategu Cynllun Strategol 2023-26. Cynhaliwyd amrywiaeth o weithgareddau ymgysylltu â rhanddeiliaid i gefnogi ein hamcanion strategol a blaenoriaethau sefydliadol. Prif feysydd ffocws ar gyfer ymgysylltu oedd diwygio rheoleiddio a materion a nodwyd yn ein hadroddiad *Gofal Mwy Diogel i Bawb* gan gynnwys rhwystrau i gwynion, rôl gweithwyr iechyd a gofal proffesiynol wrth fynd i'r afael ag anghydraddoldebau iechyd, ac atebolrwydd, dysgu a diogelwch y cyhoedd.

¹⁶ <https://www.professionalstandards.org.uk/safer-care-for-all>

- 3.43 Ym mis Ionawr 2024, lansiodd ymgynghoriad cyhoeddus gennym ar ganllawiau drafft a ddatblygwyd i helpu rheolyddion diwygiedig i ddefnyddio eu pwerau newydd yn effeithiol unwaith y byddant ar waith. Mae'r canllawiau'n ymwneud â newidiadau arfaethedig i wneud rheolau a'r broses addasrwydd i ymarfer. Fel rhan o'r ymgynghoriad hwn, gwnaethom ymgysylltu wedi'i dargedu â chyrff proffesiynol a chleifion/defnyddwyr gwasanaethau drwy gynnal cyfarfodydd bord gron i gasglu eu barn ar y canllawiau drafft.
- 3.44 Ym mis Mawrth cynhaliwyd ein seithfed seminar 'Datblygiadau Rheoleiddiol a'r Cyd-destun Cymreig', a gynhelir ar y cyd â Llywodraeth Cymru. Archwiliodd digwyddiad eleni rôl rheoleiddio proffesiynol wrth gadw ac adeiladu'r gweithlu iechyd a gofal.
- 3.45 Gwnaethom hefyd ymgysylltu â rhanddeiliaid i gefnogi ein rhaglen Cofrestrau Achrededig. Eleni, rydym wedi parhau i ddatblygu ein perthynas â chyrff allweddol o fewn y system iechyd a gofal gyda'r nod o godi ymwybyddiaeth a chydabyddiaeth o'r rhaglen. Mae ein hymgysylltiad â rhanddeiliaid wedi cynyddu yn ystod y flwyddyn hon ac rydym wedi creu perthnasoedd gwerthfawr gyda sefydliadau yn y sector gofal iechyd a fydd yn cefnogi ein gwaith cyfathrebu yn y flwyddyn i ddod.
- 3.46 Ar 28 Chwefror 2024, cynhaliwyd ein seminar blynyddol ar gyfer Cofrestrau Achrededig. Thema'r digwyddiad oedd 'Delio â chwynion a phryderon'. Croesawyd amrywiaeth o siaradwyr gennym a gyflwynodd ar bynciau perthnasol gan gynnwys cyfiawnder adferol, cefnogi tystion, atal hunanladdiad, a thegwch.
- 3.47 Rydym wedi parhau i ymgysylltu'n rheolaidd â rhanddeiliaid ar draws y sector i gefnogi'r gwaith o gyflawni ein swyddogaethau statudol gan gynnwys drwy gyfarfodydd rheolaidd, yn ogystal â siarad a mynychu digwyddiadau allanol fel Expo Confed y GIG a'r Gyngres Diogelwch Cleifion. Cynhaliwyd digwyddiadau rhanddeiliaid gennym yng Ngogledd Iwerddon a'r Alban a drefnwyd ochr yn ochr â'n cyfarfodydd Bwrdd a gynhaliwyd yn y gwledydd hyn ym mis Mai a mis Medi 2023.
- 3.48 Ym mis Rhagfyr 2023 daeth safonau newydd y Gymraeg i rym. Buom yn ymgysylltu'n helaeth â swyddfa Comisiynydd y Gymraeg a'r rheolyddion gweithwyr iechyd proffesiynol wrth benderfynu ar ein dull o weithredu'r safonau.

Cofrestrau Achrededig

- 3.49 Mae rhaglen Cofrestrau Achrededig y PSA yn cwmpasu tua 130,000 o ymarferwyr dros ystod o fwy na 60 o rolau ym maes iechyd a gofal cymdeithasol. Cynyddodd nifer yr ymarferwyr tua 25% rhwng Ionawr 2023 ac Ionawr 2024.
- 3.50 Mae bod yn achrededig yn golygu bod sefydliad wedi ein bodloni ei fod yn bodloni ein holl Safonau ar gyfer Cofrestrau Achrededig¹⁷ ('y Safonau') neu y gall eu bodloni ag Amodau. Unwaith y bydd wedi'i hachredu, mae gan y Gofrestr a'i chofrestryddion yr hawl i ddefnyddio Marc Ansawdd achredu'r

¹⁷ https://www.professionalstandards.org.uk/docs/default-source/accredited-registers/standards-for-accredited-registers/standards-for-accredited-registers.pdf?sfvrsn=cc2c7f20_6

Awdurdod (a ddangosir isod). Mae hyn yn galluogi'r cyhoedd, cyflogwyr a chomisiynwyr i ddewis ymarferwr sy'n hyderus yn eu hymrwymiad i safonau uchel.

- 3.51 Mae'n ofynnol i bob Cofrestr yr ydym wedi'i hachredu wella ei harfer mewn un maes neu fwy er mwyn bodloni'r Safonau ar gyfer Cofrestrau Achrededig cyn ennill achrediad. Gall ein Panelau Achredu gyhoeddi amodau (newidiadau y mae'n rhaid eu gwneud o fewn amserlen benodol i gynnal neu gyflawni achrediad) ac Argymhellion (camau a fyddai'n hyrwyddo arfer gorau ond nad oes angen eu cwblhau i gynnal achrediad) yn ystod achrediad cychwynnol ac mewn asesiadau adnewyddu i wella arfer yn erbyn y Safonau.
- 3.52 Ym mis Gorffennaf 2021, fe wnaethom gyflwyno newidiadau i'r rhaglen yn dilyn adolygiad strategol. Roedd y rhain yn cynnwys model ffioedd newydd a oedd yn adlewyrchu maint cofrestrau yn well; newidiadau i'r cylch asesu sy'n golygu bod pob cofrestr bellach yn cael asesiad llawn unwaith bob tair blynedd yn hytrach na bob blwyddyn, gyda gwiriad blynyddol yn y blynyddoedd rhwng hynny; a chyflwyno 'prawf lles y cyhoedd' newydd (Safon 1b), i asesu effaith achredu'n well.
- 3.53 2023/24 oedd ail flwyddyn lawn gweithredu'r prosesau newydd hyn. Roedd ffioedd adnewyddu yn destun cynnydd o 4% yn gysylltiedig â chwyddiant o gymharu â'r flwyddyn flaenorol ac yn cynnwys ffi sylfaenol o £10,920 ac elfen fesul cofrestrydd o £5.93, gyda chap cyfanswm o £62,400. Arhosodd y ffioedd ar gyfer ceisiadau newydd ar £14,350.
- 3.54 Gall cofrestrau hefyd wneud cais am benderfyniad cychwynnol, dros dro yn erbyn 'prawf budd y cyhoedd' newydd cyn cyflwyno cais llawn. Y ffi am hyn yn 2023/24 oedd £1,352 sy'n ad-daladwy yn erbyn cost llawn y cais. Mae hwn yn llwybr poblogaidd ar gyfer Cofrestrau newydd, gyda nifer o geisiadau Safon Un yn dod i law yn ystod 2023/24 fel y nodir isod.

Penderfyniadau achredu yn 2023/24

- 3.55 Gellir dod o hyd i adroddiadau am benderfyniadau achredu ar ein tudalen we *Penderfyniadau Achredu*.¹⁸

Ceisiadau newydd a newidiadau i sefydliadau wedi'u hachredu

- 3.56 Ym mis Gorffennaf 2023, fe wnaethom achredu Cofrestr Therapi Ymddygiad Gwybyddol y DU (CBT Register UK). Mae'r CBT Register UK yn cael ei redeg gan Gymdeithas Seicotherapiau Ymddygiadol a Gwybyddol Prydain (BABCP) a'r Gymdeithas Therapi Ymddygiad Emosiynol Rhesymol (AREBT). Mae'n

¹⁸ <https://www.professionalstandards.org.uk/what-we-do/accredited-registers/read-our-assessments/panel-decisions>

- cofrestru rolau sy'n helpu darparu mynediad at therapïau seicolegol sy'n seiliedig ar dystiolaeth gan gynnwys Ymarferwyr Lles Ymarferwyr Lles Seicolegol (PWP), Ymarferwyr Lles Plant (CWP) ac Ymarferwyr Iechyd Meddwl Addysg (EMHP)). Mae'n rhaid i bobl sy'n gweithio yn y rolau hyn yn y GIG yn Lloegr fod ar Gofrestr CBT y DU neu wedi cofrestru gyda Chymdeithas Seicolegol Prydain (ar eu cofrestr Gweithlu Seicolegol Ehangach sydd hefyd wedi'i hachredu gan y PSA) fel amod o'u cyflogaeth.
- 3.57 Ym mis Rhagfyr 2023, fe wnaethom achredu cofrestr Cymdeithas Hylendid Galwedigaethol Prydain (BOHS) ar gyfer hylenywyr galwedigaethol. Mae hylendid galwedigaethol yn disgrifio atal afiechyd yn y gweithle trwy reoli risgiau iechyd, er enghraifft trwy reoli amlygiad gweithwyr i sylweddau niweidiol.
- 3.58 Ym mis Rhagfyr 2023, fe wnaethom achredu Sefydliad y Tricholegwyr (IoT). Mae tricolegwyr yn ceisio helpu cleientiaid ag amrywiaeth o gyflyrau gwallt a chroen y pen, gan gynnwys colli gwallt.
- 3.59 Ym mis Ionawr 2024, fe wnaethom achredu Athena Herd Foundation CIC (Athena Herd). Mae Athena Herd yn cofrestru pobl sy'n gweithio ym maes dysgu wedi'i hwyluso gan geffylau. Hwyluso gan geffylau yw'r term am amrywiaeth o rolau sy'n cynnwys gweithio gyda cheffylau i ddatblygu hunanymwybyddiaeth. Yn aml caiff ei gyfuno â dulliau therapiwtig eraill, megis cwnsela, i ddarparu proses 'dysgu drwy brofiad'.
- 3.60 Cafodd yr IoT ac Athena Herd ill dau eu hachredu ar ôl i'r Panel Achredu gael ei ohirio i ddechrau a'i gwneud yn ofynnol i'r Cofrestrau fynd i'r afael â chamau gweithredu pellach sydd eu hangen i fodloni'r Safonau. Rhoddwyd cyfnod o chwe mis i'r ddwy Gofrestr fynd i'r afael â'r camau gweithredu. Estynnwyd y cyfnod hwn i ddeuddeg mis ar gyfer yr IoT er mwyn caniatáu ar gyfer newidiadau sylweddol i'w drefniadau llywodraethu fel rhan o'n gwaith o fodloni ein gofynion.
- 3.61 Yn ystod 2023/24 fe wnaethom barhau i weithio ar y cais Safon Un newydd a dderbyniwyd gan y Gymdeithas Gwyddonwyr Darlifiad Clinigol ym mis Chwefror 2023. Mae Gwyddonwyr Darlifiad Clinigol yn gweithio fel rhan o dimau llawfeddygol cardiothorasig ac yn rheoli'r peiriant calon-ysgyfaint (dargyfeirio cardio-pwlmonaidd) yn ystod gweithdrefnau dargyfeirio cardio-pwlmonaidd. Roedd hwn yn asesiad cymhleth, a gwnaethom benderfyniad terfynol ym mis Ionawr 2024. Rydym yn disgwyl cyhoeddi ein hadroddiad ym Mai 2024.
- 3.62 Ym mis Chwefror 2024, cawsom gais Safon Un newydd gan y Gymdeithas Meddygaeth Tsieineaidd Draddodiadol (ATCM). Disgwyliwn wneud penderfyniad ar y cais hwn ym mis Mai 2024.
- 3.63 Ym mis Mawrth 2024, cawsom gais Safon Un newydd gan Rwydwaith Seicotherapi Rhyngpersonol y DU. Disgwyliwn wneud penderfyniad ar y cais hwn ym mis Mehefin 2024.
- 3.64 Ar 31 Mawrth 2024, tynnodd Cynghair yr Ymarferwyr Sector Preifat yn ôl o'r rhaglen Cofrestrau Achrededig.

Asesiadau adnewyddu

- 3.65 Fe wnaethom gynnal 15 o wiriadau blynyddol yn 2023/24. Arweiniodd tri o'r rhain at Adolygiadau wedi'u Targedu. Mae Adolygiad wedi'i Dargedu yn adolygiad manwl o un neu fwy o Safonau, a all gael eu sbarduno gan newidiadau neu bryderon sylweddol yn cael eu nodi mewn gwiriad blynyddol, neu drwy ein proses Rhannu Eich Profiad (SYE).
- 3.66 Fe wnaethom gynnal Adolygiad wedi'i Dargedu i'r Cristnogion mewn Cwnsela a'r Proffesiynau Cysylltiedig (ACC). Ni wnaethom nodi unrhyw newidiadau neu bryderon allweddol a oedd yn effeithio ar achrediad yr ACC, ac felly ni chyhoeddwyd unrhyw Amodau. Fe wnaethom gynnal Adolygiad wedi'i Dargedu o Gymdeithas Cwnsela a Seicotherapi Prydain (BACP), a arweiniodd at gyhoeddi tri Amod ym mis Mawrth 2024. Cwblhawyd ein hadolygiad wedi'i dargedu o'r Academi Gwyddor Gofal Iechyd (ACHS), a gychwynwyd fel rhan o'i gwiriad blynyddol ar gyfer 2022/23. Arweiniodd hyn at un Amod. Ym mis Ebrill 2024 fe wnaethom hefyd gwblhau ein Hadolygiad wedi'i Dargedu o Play Therapy UK (PTUK), a arweiniodd at bedwar Amod.
- 3.67 Cwblhawyd asesiadau adnewyddu llawn ar gyfer Cynghrair Ymarferwyr y Sector Preifat, y Cyngor Gofal Iechyd Cyflenwol a Naturiol, Cyngor Seicotherapi y DU, yr ACHS, Cymdeithas Therapyddion Chwarae Prydain, Cymdeithas Adferwyr a Hyfforddwyr Chwaraeon Prydain, Save Face, Cofrestr y Technolegwyr Clinigol, Cofrestr Iechyd Cyhoeddus y DU a Bwrdd Caplaniaeth Gofal Iechyd y DU.
- 3.68 Mae'r tabl isod yn dangos y rhestr lawn o Gofrestrau Achrededig, a'r nifer o amodau ac argymhellion oedd yn weithredol ar 31 Mawrth 2024.¹⁹

Cofrestr Achrededig	Asesiad diwethaf	Math o asesiad	Amodau²⁰	Argymhellion²¹
Academi Gwyddor Gofal Iechyd	Mawrth 2024	Asesiad llawn	I'w gadarnhau	I'w gadarnhau
Cynghrair Ymarferwyr y Sector Preifat	Mawrth 2024	Asesiad llawn ²²	I'w gadarnhau	I'w gadarnhau
Cymdeithas Seicotherapyddion Plant	Gorffennaf 2023	Gwiriad blynyddol	0	0

¹⁹ Mae hyn yn cynnwys Amodau sydd wedi'u cynnwys mewn adroddiadau cyhoeddedig yn unig. Roedd yr asesiadau adnewyddu llawn ar gyfer yr ACHS, Cymdeithas Therapyddion Chwarae Prydain, Cymdeithas Adferwyr a Hyfforddwyr Chwaraeon Prydain, Save Face, Cofrestr y Technolegwyr Clinigol a Chofrestr Iechyd Cyhoeddus y DU yn cael eu cwblhau ar adeg paratoi'r adroddiad hwn.

²⁰ Mae amodau yn newidiadau sy'n rhaid eu gwneud o fewn cyfnod amser penodedig i gynnal achrediad.

²¹ Mae argymhellion yn weithredoedd a fyddai'n hyrwyddo arfer da ond nad oes rhaid eu cwblhau i gynnal achrediad.

²² Fel y nodwyd yn y prif adroddiad, tynnodd y Gynghrair yn ôl o'r rhaglen Cofrestrau Achrededig ar 31 Mawrth 2024. Fodd bynnag, bydd adroddiad ei asesiad llawn ar gyfer 2023/24 yn cael ei gyhoeddi maes o law.

Cymdeithas Cynghorwyr Cristnogol	Mehefin 2023	Gwiriad blynyddol	0	1
Athena Herd	Ionawr 2024	Cofrestriad cychwynnol	7	4
Cyngor Aciwbigo Prydain	Ebrill 2023	Gwiriad blynyddol	0	4
Cymdeithas Cynghori a Seicotherapi Prydain	Mawrth 2024	Gwiriad blynyddol (arwain at adolygiad wedi'i dargedu)	3	1
Cymdeithas Therapyddion Chwarae Prydain	Chwefror 2024	Asesiad llawn	0	0
Cymdeithas Adferwyr a Hyfforddwyr Chwaraeon Prydain	Rhagfyr 2023	Asesiad llawn	5	8
Cymdeithas Hylendid Galwedigaethol Prydain	Rhagfyr 2023	Cofrestriad cychwynnol	1	6
Cyngor Seicdreiddiol Prydain	Ebrill 2023	Gwiriad blynyddol	1	0
Cofrestr Lles Seicolegol Ehangach Cymdeithas Seicolegol Prydain	Awst 2023	Gwiriad blynyddol	0	0
Cofrestr CBT y DU	Gorffennaf 2023	Cofrestriad cychwynnol	1	10
Cyngor Gofal Iechyd Cyflenwol a Naturiol	Rhagfyr 2023	Asesiad llawn	1	4
Counselling & Psychotherapy in Scotland (COSCA)	Mehefin 2023	Gwiriad blynyddol	0	0
Human Givens Institute	Medi 2023	Asesiad llawn	5	1
Sefydliad y Tricolegwyr	Rhagfyr 2023	Cofrestriad cychwynnol	8	19

Ffederasiwn Rhyngwladol Aromatherapyddion	Ionawr 2024	Gwiriad blynyddol	0	0
Cyd-Gyngor Ymarferwyr Cosmetig	Mawrth 2024	Gwiriad blynyddol	0	0
Y Gymdeithas Cwnsela a Seicotherapi Cenedlaethol	Hydref 2023	Gwiriad blynyddol	0	0
Play Therapy UK	Medi 2023	Gwiriad blynyddol	0	2
Cofrestr y Technolegwyr Clinigol	Ionawr 2024	Asesiad llawn	I'w gadarnhau	I'w gadarnhau
Rhwydwaith Gweithwyr Adsefydlu Proffesiynol	Mawrth 2024	Gwiriad blynyddol	0	0
Save Face	Chwefror 2024	Asesiad llawn	I'w gadarnhau	I'w gadarnhau
Cymdeithas y Deyrnas Unedig ar gyfer Ymarferwyr Seicoleg Ddyneiddiol	Mehefin 2023	Asesiad llawn	13	11
Bwrdd Caplaniaid gofal lechyd y Deyrnas Unedig	Tachwedd 2023	Asesiad llawn	12	11
UK Council for Psychotherapy	Ionawr 2024	Asesiad llawn	4	2
Cofrestr lechyd Cyhoeddus y Deyrnas Unedig	Mawrth 2024	Asesiad llawn	I'w gadarnhau	I'w gadarnhau
Cymdeithas y DU ar gyfer Dadansoddi Ymddygiad	Ionawr 2024	Gwiriad blynyddol	0	6

Asesiadau Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant

3.69 Yn 2023/24, cyflwynwyd ein Safon Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant (EDI) newydd (Safon Naw). Fe wnaethom gasglu tystiolaeth gan Gofrestrau Achrededig a dechrau gwneud asesiadau. Roeddem wedi bwriadu cwblhau'r gwaith hwn i ddechrau erbyn diwedd y flwyddyn, ond oherwydd newidiadau staffio yn y tîm, rydym wedi gohirio hyn tan ddiwedd mis Gorffennaf 2024.

Gwiriadau diogelu a chofnodion troseddol

- 3.70 Yn 2023/24, fe wnaethom barhau â'n gwaith ar Gofrestrau a gwiriadau cofnodion troseddol, ac ehangu'r gwaith hwn i ystyried y trefniadau sydd ar waith gan y rheolyddion statudol.
- 3.71 Cyn hyn, ym mis Mehefin 2022, cwblhawyd cynllun peilot²³ gennym gyda'r nod o fynd i'r afael â'r bwlch presennol o ran gwiriadau ymarferwyr y Gofrestr Achrededig hunangyflogedig. O Dachwedd 2022 i Chwefror 2023, cynhaliom ymgynghoriad cyhoeddus i geisio barn ynghylch a ddylid ehangu'r gwiriadau hyn yn y dyfodol drwy gyflwyno gofynion newydd ar gyfer Cofrestrau o fewn ein Safonau. Cyhoeddwyd Adolygiad Annibynnol y Llywodraeth o'r Gyfundrefn Datgelu a Gwahardd (Adolygiad Bailey), a edrychodd ar drefniadau ar gyfer gweithwyr hunangyflogedig yn ehangach, ym mis Chwefror 2022 a chyhoeddodd ei ganfyddiadau ym mis Ebrill 2023.
- 3.72 Ym mis Gorffennaf 2023, ystyriodd ein Bwrdd ganfyddiadau ein hymgyngoriad cyhoeddus ar gyflwyno gofynion i Gofrestrau Achrededig gael mynediad at wiriadau cofnodion troseddol. Canfuwyd bod canfyddiadau'r ymgynghoriad ac Adolygiad Bailey ill dau yn codi materion sy'n berthnasol i gofrestriad pob gweithiwr gofal iechyd proffesiynol. Fe wnaethom gyhoeddi canfyddiadau'r ymgynghoriad ym mis Awst 2023.²⁴
- 3.73 O fis Medi 2023, gwnaethom ehangu ffocws ein gwaith ar ddiogelu i ystyried y dirwedd reoleiddiol ehangach er mwyn cael gwell dealltwriaeth o'r risgiau cynhenid, gan ganolbwyntio ar drefniadau ar gyfer unigolion cofrestredig hunangyflogedig.
- 3.74 Ar ddiwedd mis Mawrth 2024, rydym yn canolbwyntio'r gwaith hwn ar ddeall yn well y risgiau posibl sy'n deillio o'r trefniadau presennol. Rydym yn aros am ymateb y Llywodraeth i argymhellion Adolygiad Bailey ac yn parhau i gysylltu â'r Swyddfa Gartref a'r Weinyddiaeth Gyfiawnder.

Codi ymwybyddiaeth a chydabyddiaeth

- 3.75 Yn unol â pholisi'r llywodraeth, rydym yn hyrwyddo'r neges, wrth ddewis ymarferwyr sy'n gweithio mewn rolau heb eu rheoleiddio, y dylai'r cyhoedd, cyflogwyr ac eraill ddewis ymarferwyr ar Gofrestrau Achrededig, lle bynnag y bo modd, iddynt elwa ar y diogelwch cynyddol y mae'n ei gynnig.
- 3.76 Rydym yn parhau i weithio i godi ymwybyddiaeth o'r rhaglen, y manteision a pham ei bod yn bwysig defnyddio ymarferwyr sydd wedi'u cofrestru o dan fantell y rhaglen Cofrestrau Achrededig.
- 3.77 Rydym yn hyrwyddo'r Marc Safon – arwydd clir bod rhywun wedi'i achredu a'i fod wedi cyrraedd ein safonau. Yn 2023/24, parhaodd ein gwaith i godi ymwybyddiaeth a defnydd o'r Marc Safon. Eleni, lanswyd ein prosiectau ymchwil cyntaf i lywio'r gwaith hwn – arolwg yn targedu ymarferwyr y Gofrestr Achrededig, ac arolwg defnyddwyr yn targedu cleifion a defnyddwyr gwasanaeth. Bydd y ddau arolwg yn rhoi mewnwelediad i ni er mwyn helpu datblygu ein dull yn 2024/25.

²³ <https://www.professionalstandards.org.uk/what-we-do/accredited-registers/accredited-registers-safeguarding-pilot>

²⁴ [PSA | Adroddiad ar ganfyddiadau'r ymgynghoriad Diogelu \(professionalstandards.org.uk\)](#)

- 3.78 Mae'r cyfleuster www.checkapractitioner.com (CAP) ar ein gwefan yn caniatáu i'r holl randdeiliaid chwilio am gofrestr, neu ymarferydd sy'n gweithio mewn rôl benodol. Mae'r defnydd o offeryn chwilio'r CAP yn parhau i gynyddu o fis i fis, sy'n dangos ei fod yn adnodd gwerthfawr.
- 3.79 Eleni, fe wnaethom hyrwyddo'r offeryn PAC drwy ymgyrch farchnata ddigidol ar lwyfannau cyfryngau cymdeithasol. Cafwyd canlyniadau cadarnhaol o ganlyniad i'r ymgyrch a arweiniodd at fwy o ddefnydd o'r offeryn PAC.
- 3.80 Rydym yn defnyddio ein blog a'n sianeli cyfryngau cymdeithasol i hyrwyddo'r rhaglen ac amlygu gwaith a wneir gan gydweithwyr.

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant

- 3.81 Yn 2023/24 cytunwyd ar ddau amcan cydraddoldeb i symud ymlaen â'n hymrwymiad parhaus i yrru EDI (cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant) yn ei flaen. Roeddem yn teimlo ei bod yn bwysig bod ein hamcanion cydraddoldeb yn dwyn ynghyd ac yn integreiddio ein gwaith EDI tra'n cefnogi cyflawni ein dyletswyddau statudol a'n rôl fel cyflogwr. I wneud hyn, cytunwyd y bydd ein hamcanion cydraddoldeb yn cwmpasu'r cyfnod 2023-2026, gan helpu tanategu a chysylltu â'n tri nod strategol a nodir yn y Cynllun Strategol (2023-26).
- 3.82 Ein hamcan cydraddoldeb cyntaf yw datblygu ein harweinyddiaeth EDI. Fel corff annibynnol sy'n goruchwyllo rheoleiddio a chofrestru ac yn gosod safonau ar gyfer sefydliadau, rydym yn cydnabod bod gennym rôl bwysig i'w chwarae wrth hyrwyddo arferion a chanlyniadau EDI.
- 3.83 Ein hail amcan cydraddoldeb yw adeiladu gweithle cynhwysol. Rydym yn cydnabod bod creu a chynnal arferion gweithle cynhwysol yn gofyn am ymrwymiad a gweithredu parhaus. Dyna pam mae ein hail amcan cydraddoldeb cytûn yn canolbwyntio ar hybu EDI yn y gweithle ac yn fwy penodol adeiladu a gwella ar ein harferion cynhwysol presennol.

- 3.84 Er mwyn cefnogi cyflawniad yn erbyn ein hamcanion cydraddoldeb tair blynedd, rydym wedi datblygu Cynllun Gweithredu EDI ar gyfer 2023/2024 yn cynnwys saith cam allweddol.
- Cyflawni'r ymrwymadau EDI yn yr adroddiad *Gofal Mwy Diogel i Bawb* ar gyfer 2023/24.
 - Parhau i werthuso perfformiad EDI rheolyddion a chofrestrau yn erbyn safonau EDI newydd.
 - Adolygu ein prosesau ein hunain ar gyfer asesu a deall materion EDI ar draws ein swyddogaethau.
 - Datblygu rhaglen flynyddol o ddigwyddiadau EDI allweddol i hyrwyddo materion EDI.
 - Cyflawni'r pedwar cam gweithredu sy'n canolbwyntio ar EDI a nodir yn Strategaeth Pobl PSA 2023-26 ar gyfer 2023/24.
 - Adeiladu gweledigaeth glir dan arweiniad staff o beth yw cynhwysiant yn y gweithle ac arferion gweithle cynhwysol ar gyfer PSA.
 - Datblygu rhaglen dysgu ac ymwybyddiaeth EDI flynyddol i feithrin dealltwriaeth o faterion EDI penodol, 'newydd' a/neu hirhoedlog.
- 3.85 Ymhlith y canlyniadau allweddol a gyflawnwyd o gyflawni'r cynllun gweithredu mae:
- 3.86 Cwblhau'r asesiadau cyntaf o reoleiddwyr yn erbyn y Safon Adolygu Perfformiad 3 diwygiedig, mwy cadarn ar gyfer EDI.
- 3.87 Arddangos arweinyddiaeth EDI trwy gwblhau hunanasesiad o PSA yn erbyn Safon Adolygu Perfformiad 3.
- 3.88 Cefnogi ac annog cydweithrediad EDI o fewn y sector trwy gyflwyno seminar 'Rôl Gweithwyr Iechyd Proffesiynol wrth Fynd i'r Afael ag Anghydraddoldebau Iechyd'.
- 3.89 Lledaenu canfyddiadau o adroddiad ymchwil defnyddwyr EDI ar ganfyddiadau'r cyhoedd o ymddygiadau gwahaniaethol mewn iechyd a gofal yng Nghynhadledd Ymchwil PSA.
- 3.90 Cyflwyno rhaglen gynhwysiant yn dathlu ac yn nodi digwyddiadau cenedlaethol allweddol ar gyfer EDI trwy gydol y flwyddyn.

TG

- 3.91 Yn 2023/24 cwblhawyd camau archwilio diogelwch TG cynhwysfawr gennym yn llwyddiannus, gan gynnwys adolygiadau polisi, profion treiddiad trwyadl a chynllunio parhad busnes. Roedd y camau gweithredu hyn yn ganlyniad uniongyrchol i'r prosiect trawsnewid cwmwl llwyddiannus a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn flaenorol. Trwy fudo seilwaith hanfodol i amgylcheddau cwmwl, rydym wedi paratoi'r ffordd ar gyfer gwell gallu i dyfu yn unol â'r anghenion, ystythder a chost effeithlonrwydd. Yn ogystal, mae ein swyddfa newydd yn elwa o alluoedd cyfathrebu gwell gyda llinell ar brydles capasiti

uchel a systemau fideo-gynadledda pwrpasol yn yr ystafelloedd cyfarfod i sicrhau rhith-gyfarfodydd effeithlon a chynhyrchiant gwell ar gyfer ein timau.

Crynodeb ariannol

- 3.92 Roedd ein hincwm gweithredu ar gyfer 2023/24 yn cynnwys £4.637 miliwn mewn ffioedd a dalwyd gan y rheolyddion a £1.006 miliwn o incwm heb fod yn ffioedd. Yn 2022/23 ein cyllid oedd £4.559 miliwn o ffioedd a godwyd gan y rheolyddion a £0.680m o gyllid nad yw'n ffioedd.
- 3.93 Ar 31 Mawrth 2024, gwnaethom gario ymlaen gyfanswm cronfeydd wrth gefn o £2.355 miliwn, yr oedd £0.807 miliwn ohono yn anghyfyngedig a £1.548 miliwn yn gyfyngedig (2022/23: £2.402 miliwn i gyd, £0.721 miliwn anghyfyngedig a £1.681 miliwn yn gyfyngedig), ar ôl diffyg o £0.047 miliwn (2022/23: diffyg gweithredu net o £0.166 miliwn). Dychwelom £0.290 miliwn i'r rheolyddion yn ymarfer cynllunio busnes 2024/25 (£0.100 miliwn yn 2023/24). Cyfrifir gwariant gweithredu ar gyfer 2023/24 yn net o ffioedd a dderbyniwyd gan y rheolyddion, a gofnodir fel incwm yn unol ag IFRS 15.
- 3.94 Dangosir disgrifiad o bolisïau cyfrifyddu yn nodyn 1 y cyfrifon.

Tryloywder

- 3.95 Rydym yn ymroddedig i ddarparu gwybodaeth i'r cyhoedd.
- 3.96 Cynhelir ein polisi taliad credydwr yn unol â Pholisi Taliad Gwell y llywodraeth, sydd ar hyn o bryd yn darparu tâl ar gyfer cyflenwyr o fewn pum niwrnod gwaith i dderbyn anfoneb, ac eithrio ble gall fod ymholiad neu anghydfod am anfoneb.
- 3.97 Mae'r targed hwn yn heriol, yn arbennig i sefydliad bach fel ni, a dim ond trwy gyflogi mwy o staff y gellid cyflawni hyn. Felly, ein nod yw talu 60% o anfonebau diamheuol o fewn pum niwrnod a 100% o fewn 10 niwrnod.
- 3.98 Yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24, talwyd 97% o anfonebau o fewn 10 niwrnod a 58% (yn ôl nifer o anfonebau) a 50% (yn ôl cyfanswm gwerth anfonebau) o fewn pum niwrnod. Ceir manylion ein cofnod taliadau ar ein gwefan.
- 3.99 Ni thalwyd unrhyw log dan y Ddeddf Taliadau Hwyr o Ddyledion Masnachol (Llog) 1998.
- 3.100 Y balans oedd yn ddyledus i greydwyr masnach ar 31 Mawrth 2024 oedd £26,503. Roedd yna hefyd nodyn credyd o £7,785 i NHSBSA yn arwain at falans net dyledus i fasnach a thaladwyon eraill o £18,718 ar 31 Mawrth 2024 (2022/23: £40,669). Fel cyfran o'r cyfanswm a anfonebwyd gan gyflenwyr yn y flwyddyn, mae hyn yn cyfateb i 6.04 diwrnod (2022/23: 8.49 diwrnod).
- 3.101 Mae gwybodaeth arall y gellir ei gweld ar adrannau datgeliad a thryloywder llywodraeth ein gwefan yn cynnwys:
- Gwariant dros £25,000
 - Treuliau aelodau'r Bwrdd
 - Treuliau'r tîm gweithredol
 - Lletygarwch.

Cynaliadwyedd

3.102 Mae Defra wedi rhoi eithriad i ni rhag adrodd ar wybodaeth gynaliadwyedd o dan Ymrwymadau Gwyrddu'r Llywodraeth, o dan y meini prawf de minimis. Mae PSA yn cyflogi llai na 50 o staff Cyfwerth ag Amser Llawn (FTE) ac yn defnyddio arwynebedd llawr swyddfa o 3123 troedfedd sgwâr. O ganlyniad, nid ydym wedi cynnwys adroddiadau cynaliadwyedd yn yr adroddiad blynyddol hwn.

3.103 Fodd bynnag, rydym yn ceisio lleihau effaith ein gweithgareddau ar yr amgylchedd.

	2023/24	2022/23
Nwy	²⁵ Amh	3,724kWh
Trydan	²⁶ 13,215 kWh	51,703kWh
Dŵr	²⁷ 274.54m ³	67.54 m ³

3.104 Mae gan ein adeilad Dystysgrif Perfformiad Ynni gradd B, yn unol â'r Safonau Isafswm Effeithlonrwydd Ynni (MEES). Ystyrir bod yr eiddo'n cydymffurfio â MEES.

3.105 Mae glanhau ac ailgylchu ein swyddfa yn cael ei wneud gan Greenzest. Mae Greenzest wedi bod yn garbon niwtral ers 2021. Maent yn defnyddio dulliau cynaliadwy o ddsbarthu nwyddau glanhau ac eitemau traul ac yn cyflwyno cerbydau dosbarthu trydan. Maent wedi partneru â BioHygiene sy'n cynhyrchu asiantau glanhau sy'n seiliedig ar blanhigion sy'n effeithiol ac yn gyfeillgar i'r amgylchedd.

3.106 Rydym wedi rhoi cyfleusterau ar waith i wahanu gwastraff i'w ailgylchu, ac i annog staff i wneud hyn, nid oes unrhyw wastraff yn cael ei gasglu o finiau wrth ddesgiau. Mae gwastraff yn cael ei wahanu i ailgylchadwy, nid i'w ailgylchu a gwastraff bwyd. Mae ein contractwr, Greenzest, yn gwahanu'r deunyddiau ailgylchu cymysg. Nid oes unrhyw wastraff yn mynd i safleoedd tirlenwi. Mae gwastraff na ellir ei ailgylchu yn cael ei losgi.

3.107 Yn 2023/24, cafodd 75% o'r holl wastraff ei ailgylchu, cafodd 25% ei adennill (o wastraff i ynni) ac aeth 0% i safleoedd tirlenwi.

3.108 Rydym yn ceisio lleihau effaith ein gweithgareddau ar yr amgylchedd. Pan fyddwn yn prynu offer, rhoddir ystyriaeth i ddefnydd ynni. Defnyddiwn ddeunydd wedi ei ailgylchu ble bynnag fo'n bosibl a'i fod yn cynnig gwerth am arian.

3.109 Rydym yn parhau i geisio lleihau'r defnydd o bapur trwy wneud y defnydd gorau posibl o'n safle mewnwyd a gwefan i ddsbarthu gwybodaeth. Rydym

²⁵ Dim nwy yn yr adeilad swyddfa newydd

²⁶ Dim ond ym mis Mehefin 2023 y dechreuodd ein landlord gymryd darlenniadau mesurydd ac felly mae'r data 12 mis wedi'i gyfrifo ar sail y defnydd misol cyfartalog rhwng 1 Mehefin 2023 a 31 Mawrth 2024. Mae gwahaniaeth sylweddol rhwng y ffigurau ar gyfer eleni a'r flwyddyn flaenorol, mae hyn yn adlewyrchu'r ffaith ein bod wedi lleihau ein swyddfa ac wedi symud i fodelau TG mwy cynaliadwy megis gweinyddwyr cwmwl a gliniaduron yn hytrach na chyfrifiaduron bwrdd gwaith.

²⁷ Roedd ein hadeilad swyddfa blaenorol yn llawer mwy ac roedd ganddo'r cyfleusterau gwasanaeth rheoledig i gasglu ac aildefnyddio dŵr glaw i gefnogi defnydd llai o ddŵr nad yw ein llety newydd yn ei ddarparu yn anffodus.

hefyd yn defnyddio fersiynau electronig o bapurau cyfarfod ble fo'n dechnegol ymarferol. Ble defnyddir papur, rydym yn anelu at leihau defnydd ohono trwy reolaeth weithredol o argraffwyr yn gorfodi argraffu dwyochrog.

Hawliau dynol

- 3.110 Rydym yn ymroddedig i barchu hawliau dynol fel yr ymgorfforwyd yn y Datganiad Cyffredinol o Hawliau Dynol a'i ddau gyfamod cyfatebol, Y Cyfamod Rhyngwladol ar Hawliau Sifil a Gwleidyddol a'r Cyfamod Rhyngwladol ar Hawliau Economaidd, Cymdeithasol a Diwylliannol.
- 3.111 Rydym yn ymdrechu i sicrhau nad ydym yn troseddu ar hawliau dynol, yn osgoi cymryd rhan mewn tramgwyddau ar hawliau dynol eraill, ac yn cydymffurfio gyda chyfreithiau'r gwledydd yr ydym yn gweithio ynddynt.

Gwrthlygredd a gwrthlwgrwobrwyath

- 3.112 Rydym yn ymroddedig i gyflawni ein gwaith mewn modd onest a moesol. Yn unol â Deddf Llwgrwobrwyo 2010, rydym yn gweithredu llywodraethu trwy weithredu a gorfodi polisiau a gweithdrefnau cadarn i ddiogelu yn erbyn unrhyw ymddygiad anghyfreithiol.
- 3.113 Mae ein polisi chwythu'r chwiban yn cael ei adolygu'n flynyddol gan ein Pwyllgor Archwilio a Risg a'n neges i'n staff yw y bydd unrhyw faterion a godir yn cael eu trin gyda'r pwys mwyaf.
- 3.114 Mae ein polisi Gwrth-dwyll, Gwrth-Lwgrwobrwyo a Llygredd yn cael ei adolygu'n flynyddol gan ein Pwyllgor Archwilio a Risg ac mae'n cynnwys ystyriaeth o'r meysydd busnes risg uchel gan gynnwys meysydd fel caffael.

Risg

- 3.115 Ceir manylion hyn ym mharagraffau 4.23 to 4.26.

4. Adroddiad atebolrwydd

Adroddiad llywodraethu corfforaethol

- 4.1 Sefydli'r ein trefniadau llywodraethu mewn Fframwaith Llywodraethu ffurfiol sy'n disgrifio'r amrywiol rolau a chyfrifoldebau yn y PSA.

Adroddiad y Cyfarwyddwyr

- 4.2 Mae gennym dîm gweithredol fel y nodir isod, yn ymdrin â'n tri maes gwaith: Gwasanaethau Corfforaethol; Rheoleiddio ac Achredu; a Safonau a Pholisi.
- 4.3 Mae cofrestr buddiannau Swyddogion Gweithredol²⁸ ac Anweithredol²⁹ ar gael ar ein gwefan.
- 4.4 Mae cyfarwyddwyr yn aelodau o staff ac yn cael eu talu yn unol â pholisïau staff.

Alan Clamp	Prif Weithredwr
Jane Carey	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
Graham Mockler	Cyfarwyddwr Rheoleiddio ac Achredu
Christine Braithwaite	Cyfarwyddwr Safonau a Pholisi

Y Bwrdd

- 4.5 Mae'r Bwrdd yn cynnwys saith aelod anweithredol ac un aelod gweithredol. Ni all unrhyw aelodau anweithredol o'n Bwrdd fod nac erioed wedi bod yn aelod o broffesiwn a reoleiddir gan unrhyw un o'r 10 rheoleiddiwr a oruchwylir gennym, fel ein bod yn awdurdod annibynnol o broffesiynau a rheolyddion iechyd a gofal cymdeithasol. Ym mis Mai 2022, am y tro cyntaf, fe wnaethom benodi aelod Bwrdd Cyswllt am dymor o ddwy flynedd.
- 4.6 Y Bwrdd yw ein fforwm penderfyniadau uchaf, ble trafodir materion strategol a gweithredol arwyddocaol, ac y gwneir penderfyniadau canlyniadol.
- 4.7 Mae gan y Bwrdd gyfrifoldeb corfforaethol am sicrhau ei fod yn cyflawni ei ddyletswyddau statudol ac am hyrwyddo defnydd effeithiol ac effeithlon o'i adnoddau.
- 4.8 I'r diben hwn, ac ar drywydd ei gyfrifoldebau corfforaethol ehangach, mae'r Bwrdd:
- Yn gosod cyfeiriad strategol cyffredinol y PSA o fewn statud a'r fframwaith polisi ac adnoddau
 - Yn sicrhau y cydymffurfir ag unrhyw ofynion statudol neu weinyddol i ddefnyddio cyllid cyhoeddus; ein bod yn gweithredu o fewn terfynau ein hawdurdod statudol, ac yn unol ag unrhyw amodau eraill yn ymwneud â defnydd o gyllid cyhoeddus

²⁸ [management-team-register-of-interests-2016.pdf \(professionalstandards.org.uk\)](#)

²⁹ [board-register-of-interests.pdf \(professionalstandards.org.uk\)](#)

- Yn sicrhau ein bod yn derbyn ac adolygu gwybodaeth ariannol reolaidd parthed rheolaeth yr Awdurdod; yn cael ei hysbysu mewn modd amserol am unrhyw bryderon am weithgareddau'r sefydliad; ac yn darparu sicrwydd positif y cymerwyd camau priodol ar bryderon o'r fath
 - Yn arddangos safonau uchel o lywodraethu corfforaethol ar bob adeg, yn cynnwys sefydlu pwyllgor archwilio i'w helpu i ddelio â risgiau ariannol allweddol ac eraill sy'n ei wynebu
 - Penodi'r Prif Weithredwr. Yn gosod amcanion perfformiad a thelerau cydnabyddiaeth sy'n gysylltiedig â'r amcanion hyn ar gyfer y Prif Weithredwr, sy'n rhoi pwys dyledus ar reoli a defnyddio arian cyhoeddus yn briodol.
- 4.9 Gwneir penodiadau i'r Bwrdd am gyfnod cychwynnol o bedair blynedd, y gellir ei ymestyn am ail dymor. Ni ddylai cyfanswm yr amser a wasanaethir fod yn fwy nag wyth mlynedd.
- 4.10 Rhodda Atodlen 7 Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012 gyfarwyddiadau ar gyfer penodi aelodau i'r PSA.
- 4.11 Penodwyd Caroline Corby gan y Cyfrin Gyngor yn Gadeirydd ar 1 Chwefror 2021.
- 4.12 Ceir manylion penodiadau'r Bwrdd a pwy sy'n eu gwneud yn y tabl isod.
- 4.13 Ceir manylion swyddi cyfarwyddwyr a buddiannau arwyddocaol sydd gan y Bwrdd yn y gofrestr buddiannau ar ein gwefan.³⁰

³⁰ www.professionalstandards.org.uk/docs/default-source/board/board-register-of-interests.pdf

Aelodau'r Bwrdd

Aelod o'r Bwrdd	Penodwyd gan	Term
Caroline Corby (Cadeirydd)	Cyfrin Gyngor	1 Mawrth 2021 hyd 28 Chwefror 2025
Frances Done CBE	Cyfrin Gyngor (ailbenodwyd 2021)	1 Ionawr 2017 hyd 31 Rhagfyr 2024
Thomas Frawley CBE	Adran Iechyd Gogledd Iwerddon (ailbenodwyd 2021)	1 Ionawr 2017 hyd 31 Rhagfyr 2024
Moiram Ali	Gweinidogion yr Alban (ailbenodwyd 2021)	1 Ionawr 2017 hyd 31 Rhagfyr 2024
Marcus Longley	Gweinidogion Cymru (ailbenodwyd 2021)	1 Mai 2017 hyd 30 Ebrill 2025
Alan Clamp	Bwrdd yr Awdurdod (2018)	Amh Aelod gweithredol
Amrat Khorana (Aelod Cyswllt)	Bwrdd yr Awdurdod	2 Mai 2022 hyd 01 Mai 2024
Juliet Oliver	Cyfrin Gyngor	1 Ionawr 2023 hyd 31 Rhagfyr 2026
Nick Simkins	Cyfrin Gyngor	1 Mawrth 2023 hyd 28 Chwefror 2027

- 4.14 Mae ein Prif Weithredwr yn weithiwr i'r PSA. Prif swyddogaethau, dyletswyddau a phwerau'r Prif Weithredwr yw:
- I sicrhau bod y PSA yn cyflawni ei swyddogaethau statudol
 - I baratoi a chyhoeddi safonau rheoleiddio da
 - I drefnu cyhoeddi cyngor ac arweiniad polisi
 - I anfon adroddiad blynyddol i'r Senedd ar berfformiad y rheolyddion a oruchwylir gennym
 - I gadw cyfrifon cywir a chofnodion cywir parthed y cyfrifon, i baratoi datganiad o gyfrifon parthed pob blwyddyn ariannol, ac i anfon copi o'r cyfrifon blynyddol at y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol ac i'r rhain gael eu paratoi yn unol a chyfrifo ISA, FReM a'r llywodraeth
 - I weithredu a rheoli'r PSA yn unol â'r strategaeth a sefydlwyd gan y Bwrdd.
- 4.15 Mae gan y Prif Weithredwr gyfrifoldeb dros ddarparu arweinyddiaeth effeithiol ar bob mater yn ymwneud â dyletswyddau statudol a gweinyddol. Mae hyn yn cynnwys gweithredu'r strategaeth, arwain ar faterion gweithredol, hyrwyddo defnydd effeithiol ac effeithlon o staff ac adnoddau eraill, annog safonau uchel o gywirdeb a chynrychioli'r PSA yn gyhoeddus.

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu

- 4.16 Mae'r Cyfrin Gyngor wedi penodi'r Prif Weithredwr fel Swyddog Cyfrifyddu. Mae ei gyfrifoldebau perthnasol fel Swyddog Cyfrifyddu yn cynnwys ei gyfrifoldeb ar gyfer cywirdeb a chysondeb y cyllid cyhoeddus mae'n atebol amdanynt ac am gadw cofnodion cywir. Gan fod PSA yn endid a ddsberthir i lywodraeth ganolog ac yn rhan o ffin gyfrifo'r Adran Iechyd, mae'n cydymffurfio â'r egwyddorion a nodir ym Memorandwm Swyddogion Cyfrifyddu Cyrff Cyhoeddus Anadrannol a gyhoeddwyd gan Drysorlys Ei Mawrhydi ac a gyhoeddwyd yn 'Managing Public Money'.
- 4.17 Dan Atodlen 7 Paragraff 15 Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012, mae'r Cyfrin Gyngor wedi cyfeirio'r PSA i baratoi datganiad o gyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol ar y ffurf a'r sail a gyfarwyddir gan y Cyfarwyddyd Cyfrifon. Paratwir y cyfrifon ar sail cronïadau ac mae'n rhaid iddynt roi darlun cywir a theg o sefyllfa'r PSA ynghyd â'i incwm a'i wariant, Datganiad Sefyllfa Ariannol a llif arian ar gyfer y flwyddyn ariannol.
- 4.18 Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'n ofynnol i'r Swyddog Cyfrifyddu gydymffurfio â gofynion Llawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth ac yn neilltuo:
- Arsylwi'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a roddwyd gan y Cyfrin Gyngor, gan gynnwys y gofynion perthnasol o ran cadw cyfrifon a datguddiadau, a gweithredu polisiau cyfrifyddu perthnasol a'u defnyddio'n gyson
 - Gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon ar sail resymol
 - Paratwir'r cyfrifon ar sail gweithredu fel busnes parhaus
 - Datgan a gyflawnwyd y safonau cyfrifyddu cymwys fel y'u nodir yn Llawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth, a datgelu ac egluro unrhyw achosion perthnasol o beidio â gwneud hynny yn y cyfrifon
 - Cadarnhau bod yr Adroddiad a'r Cyfrifon Blynnyddol ar y cyfan yn deg, cytbwys a dealladwy a chymryd cyfrifoldeb am yr Adroddiad a Chyfrifon Blynnyddol a'r penderfyniadau gofynnol i bennu ei fod yn deg, cytbwys a dealladwy.
- 4.19 Fel y Swyddog Cyfrifyddu, rwyf wedi cymryd pob cam posibl i fod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sefydlu bod archwilwyr yr Awdurdod Safonau Proffesiynol yn ymwybodol o'r wybodaeth honno. Felly hyd y gwn i, nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw'r archwilwyr yn ymwybodol ohoni.

Alan Clamp
Swyddog Cyfrifyddu
11 Gorffennaf 2024

Datganiad llywodraethu

Cwmpas cyfrifoldeb

- 4.20 Fel Swyddog Cyfrifyddu i'r PSA, rwy'n gyfrifol am gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cefnogi cyflawniad ein polisïau, nodau ac amcanion wrth ddiogelu arian ac asedau sefydliadol yr wyf yn bersonol gyfrifol amdanynt. Rwy'n talu sylw gofalus i'r canllaw a sefydlwyd yn Managing Public Money.
- 4.21 Rydym yn adrodd i Senedd y Deyrnas Unedig ac yn cydweithio'n agos â'r gweinyddiaethau datganoledig yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon, yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn Lloegr ac i'r Adran Addysg i gyflenwi'n hobygiadau statudol ac amcanion allweddol ein cynllun busnes. Mae hyn yn cynnwys nodi ac ymateb yn briodol i risgiau mewnol ac allanol.

Cydymffurfiaid â chod llywodraethu corfforaethol Trysorlys Ei Mawrhydi

- 4.22 Rydym wedi cydymffurfio â Chod Llywodraethu Corfforaethol Trysorlys Ei Mawrhydi cyn belled â'i fod yn berthnasol i ni.

Dull rheoli risg a'r Gofrestr risgiau

- 4.23 Mae'r Tîm Arweinyddiaeth Weithredol yn adolygu'r gofrestr risg strategol yn fisol. Ystyrir y gofrestr wedi ei ddiweddarau gan y Pwyllgor Archwilio a Risg (ARC), ac yna gan y Bwrdd. Bydd risgiau yn cael eu hychwanegu, diweddarau neu ddileu tu allan i'r broses hon wrth i'r angen godi.
- 4.24 Roedd y risgiau mwyaf arwyddocaol ar gyfer 2023/24 yn ymwneud ag
- Ôl-groniadau Addasrwydd i Ymarfer, yn arbennig y gallent beryglu effeithiolrwydd rheoleiddiol ac felly leihau diogelwch y cyhoedd
 - Diwygio rheoleiddio ac yn arbennig y risg y caiff ei roi ar waith yn wael, gan leihau effeithiolrwydd rheoleiddio.
 - Dulliau anghyson o gael mynediad at wiriadau cofnodion troseddol, a'r risg y gallai hynny arwain at unigolyn sy'n peri risg i ddiogelwch cleifion yn gallu cofrestru.
- 4.25 Mae'r Tîm Arweinyddiaeth Weithredol yn datblygu a chynnal y fframwaith rheolaeth fewnol ac yn darparu sicrwydd i'r Pwyllgor Archwilio a Risg, sydd yn ei dros yn darparu cyngor strategol i'r Bwrdd, ble cynhelir cyfrifoldeb cyffredinol bod trefniadau'r Awdurdod yn effeithiol.
- 4.26 Mae elfennau allweddol y system reolaeth fewnol yn cynnwys:
- Gweithdrefnau ariannol yn manylu rheoliadau ariannol, ar gyfer y cyfrifoldebau ac awdurdodau a ddirprwywyd i'r Tîm Arweinyddiaeth Weithredol
 - Prosesau cynllunio busnes yn sefydlu amcanion y PSA wedi eu cefnogi gan incwm blynyddol manwl, gwariant, cyfalaf a chyllidebau llif arian
 - Adolygiadau rheolaidd o berfformiad, ynghyd ag adrodd amrywiant, cynllunio senario ac ail-ddarogan
 - Y fframwaith sicrwydd.

Fframwaith sicrwydd

- 4.27 Mae'r fframwaith sicrwydd yn fodd i roi sicrwydd i aelodau'r Bwrdd sut rydym yn gweithredu.
- 4.28 Mae'r Fframwaith wedi'i nodi yn nhermau'r model tair llinell amddiffyn. Mae'r fframwaith wedi ei strwythuro o amgylch y meysydd llywodraethu da hynny a fydd angen cymorth ar bob adeg, yn hytrach nag amcanion blynyddol y Bwrdd a fydd yn esblygu'n barhaus.
- 4.29 Mae'r dulliau sicrwydd a restrir yn fewnbynnau y mae'r Bwrdd yn defnyddio i ddyfarnu ar eu lefel sicrwydd. Nid yw'r fframwaith yn anelu i fod yn rhestr hollgynhwysol nac yn offeryn i'r gweithgor gyflawni gweithrediadau.

Cadeirydd y Bwrdd

- 4.30 Mae gan y Cadeirydd gyfrifoldeb arweinyddiaeth ar y materion canlynol:
- Arwain y Bwrdd o ran llunio ein strategaeth
 - Sicrhau bod y Bwrdd, wrth wneud ei benderfyniadau, yn cymryd sylw dyledus o unrhyw ganllaw perthnasol
 - Hyrwyddo defnydd effeithiol, economaidd, ac effeithlon o adnoddau, yn cynnwys staff
 - Annog safonau uchel o gywirdeb
 - Sicrhau fod y Bwrdd yn cwrdd yn rheolaidd trwy gydol y flwyddyn a bod cofnodion y cyfarfodydd yn gofnod cywir o'r penderfyniadau a wnaed a, ble fo'n briodol, trafodaethau'r Bwrdd
 - Sicrhau yr adroddir yn flynyddol ar waith y PSA i'r Senedd fel sy'n ofynnol dan statud.

Presenoldeb yng nghyfarfodydd cyhoeddus y Bwrdd

- 4.31 Cynhaliwyd chwech cyfarfod o'r Bwrdd rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024.
- 4.32 Roedd presenoldeb aelodau yng nghyfarfodydd y Bwrdd yn ystod 2023/24 fel a ganlyn:

Aelod o'r Bwrdd	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
Caroline Corby (Cadeirydd)	6	6
Frances Done CBE	4	6
Thomas Frawley CBE	6	6
Moiram Ali	6	6
Marcus Longley	6	6
Alan Clamp	6	6
Amrat Khorana	6	6
Juliet Oliver	6	6
Nick Simkins	6	6

- 4.33 Yn ystod y flwyddyn a adolygir, roedd y Bwrdd yn weithredol o ran sicrhau y cynhaliwyd ein swyddogaethau statudol a bod y risgiau yr oeddem yn eu hwynebu yn cael sylw. Cyflawnodd hyn trwy ddefnydd effeithiol a monitro'r gofrestr risg a fframwaith sicrwydd a thrwy fod yn wylidwrus ynglŷn ag ansawdd ein hallbynnau.
- 4.34 Mae'r Bwrdd yn hyderus ei fod yn dal i dderbyn adroddiadau priodol, cyflawn a pherthnasol gan y gweithgor i sicrhau y gall gyflawni ei rôl strategol ac y gall ddal y gweithgor yn atebol. Darperir sicrwydd ansawdd gan y Pwyllgor Craffu a'r Pwyllgor Archwilio a Risg, sy'n adrodd i'r Bwrdd. Mae'r Bwrdd hefyd yn adolygu'r holl bapurau polisi ac adroddiadau allweddol cyn cyhoeddi i sicrhau eu bod yn bodloni'r safonau uchel disgwylidig. Mae'r Bwrdd yn derbyn adroddiadau ariannol ym mhob cyfarfod ac yn adolygu'r gofrestr risg ddwywaith y flwyddyn.
- 4.35 Mae'r Bwrdd yn talu sylw arbennig i gyflawniad ein hymchwiliadau ac adolygiadau arbennig ac yn sicrhau ei hun yn ofalus ynghylch ansawdd yr adroddiadau terfynol.
- 4.36 Mae'r Bwrdd yn chwarae rôl bwysig o ran sefydlu'r cyfeiriad strategol ar gyfer y PSA ac mae'n ystyried hyn a materion eraill cysylltiedig yn ei digwyddiad cynllunio blynyddol.
- 4.37 Mae'r Bwrdd hefyd yn adolygu ei berfformiad ei hun yn rhan o'i gynllunio strategol. Yn chwarter olaf 2022/23, comisiynwyd adolygiad allanol o effeithiolrwydd y Bwrdd. Roedd y canfyddiadau'n gadarnhaol iawn. Canfu'r adolygiad fod y Bwrdd a'i bwyllgorau yn gweithredu'n effeithiol a gwnaeth nifer o argymhellion ar gyfer gwelliannau pellach a datblygwyd cynllun gweithredu yn seiliedig ar hyn ar gyfer 2023/24 a chwblhawyd yr holl gamau gweithredu.

- 4.38 Mae cynnal ansawdd ein gwaith yn ystyriaeth bwysig i'r Bwrdd. Mae'n cyfrannu i gyhoeddiadau ac adroddiadau cyn eu cyhoeddi ac yn cymryd diddordeb mewn ymchwil ac mewn datblygiad polisi.
- 4.39 Mae'r Bwrdd hefyd yn adolygu gwybodaeth a dderbynia am ein perfformiad gan bartïon allanol yn cynnwys y rheolyddion statudol, y Cofrestrau Achrededig, yr Adrannau Iechyd yng Nghymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon a'r Adran Addysg yn Lloegr.
- 4.40 Mae holl aelodau'r Bwrdd yn cael eu harfarnu yn flynyddol gan y Cadeirydd ac yn gallu rhoi sylw ar berfformiad y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr. Mae'r Cadeirydd yn cael ei arfarnu gan y Dirprwy Gadeirydd, gan ddefnyddio adborth gan aelodau'r Bwrdd, uwch aelodau o staff a rhanddeiliaid allanol.
- 4.41 Mae manylion sicrwydd ansawdd wedi ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Craffu ac i'r Pwyllgor Archwilio a Risg. Adroddwn ar eu gweithgareddau ar wahân. Adolygir Cylch Gorchwyl y ddau bwyllgor yn flynyddol.

Pwyllgorau a gweithgorau'r Bwrdd

Pwyllgor Archwilio a Risg

- 4.42 Mae gan y Bwrdd Bwyllgor Archwilio a Risg i'w gefnogi yn ei gyfrifoldebau i reoli risg a llywodraethu. Mae'r pwyllgor yn arolygu pa mor gynhwysfawr yw sicrwydd o ran bodloni anghenion sicrwydd y Bwrdd a'r Swyddog Atebolrwydd ac adolygu dibynadwyedd a chywirdeb y sicrwydd hwn.
- 4.43 Cynhaliwyd pedwar cyfarfod Pwyllgor Archwilio a Risg rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024.
- 4.44 Roedd presenoldeb aelodau yng nghyfarfodydd y pwyllgor yn ystod 2023/2024 fel a ganlyn:

Aelod o'r pwyllgor	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
Frances Done CBE	4	4
Tom Frawley	4	4
Amrat Khorana ³¹	2	2
Nick Simkins	4	4

- 4.45 Adroddir ar gofnodion cyfarfodydd y Pwyllgor yn ffurfiol i'r Bwrdd yn ogystal â barn y Pwyllgor ar y gofrestr risg a'r newidiadau a wnaed iddi.
- 4.46 Mae'r Pwyllgor yn adolygu ei Gylch Gorchwyl a rhaglen waith yn flynyddol ac yn adrodd unrhyw newidiadau y bydd yn cynnig i'r Bwrdd. Pob blwyddyn, mae'n adrodd yn ffurfiol i'r Bwrdd ar:
- Ei waith yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf
 - Asesiad o drefniadau llywodraethu gwybodaeth
 - Yr adroddiadau archwiliad mewnol a gyflwynwyd iddo
 - Barnau'r archwilwyr.

³¹ Symudodd Amrat o'r Pwyllgor Archwilio a Risg i'r Pwyllgor Craffu yn ystod y flwyddyn

- 4.47 Mae'r Pwyllgor yn gosod ei raglen waith ei hun ar gyfer y flwyddyn i ddod ac mae hyn yn dylanwadu ar y rhaglen waith a osodir gan yr archwilyr mewnol.
- 4.48 Fel arfer, bydd y Bwrdd yn dirprwyo cymeradwyaeth derfynol o'r Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon i'r Pwyllgor hwn.

Archwiliad mewnol

- 4.49 RSM oedd ein harchwilyr mewnol ar gyfer 2023/2024.
- 4.50 Roedd y gwaith archwilio mewnol ar gyfer eleni yn canolbwyntio ar:
- Rheoli Risg
 - Rheoli Prosiectau
 - Penodi Aelodau'r Cyngor
 - Egwyddorion Busnes

Rheoli Risg

- 4.51 Derbyniodd yr adolygiad hwn Sicrwydd Rhesymol. Gwnaed tri argymhelliad blaenoriaeth ganolig. Roedd un yn ymwneud â hyfforddiant, roedd un yn ymwneud â dogfennu perchnogion camau lliniaru yn y gofrestr risg a'r trydydd oedd i'r Bwrdd ddiweddar eu parodrwydd i risg ar ôl ychwanegu aelodau newydd. Bydd yr holl argymhellion wedi'u rhoi ar waith erbyn 30 Mehefin 2024.

Rheoli Prosiectau

- 4.52 Derbyniodd yr adolygiad hwn Sicrwydd Rhesymol. Gwnaethpwyd un argymhelliad blaenoriaeth Ganolig a dau argymhelliad â blaenoriaeth Isele ynghylch gwella dogfennaeth methodoleg y prosiect er mwyn cofnodi gwaith monitro cerrig milltir yn well a sut i gynnal gwelededd dros brosiectau a contractir yn allanol. Mae'r argymhellion hyn eisoes wedi'u rhoi ar waith.

Penodi Aelodau'r Cyngor

- 4.53 Derbyniodd yr adolygiad hwn Sicrwydd Rhesymol. Gwnaethpwyd un argymhelliad blaenoriaeth Ganolig mewn perthynas â chynhyrchu dogfen weithdrefnol i amlinellu'n glir y prosesau i'w dilyn. Mae hyn wedi'i gwblhau.

Egwyddorion Busnes

- 4.54 Derbyniodd yr adolygiad Sicrwydd Sylweddol ac ni wnaed unrhyw argymhellion.

Pwyllgor Craffu

- 4.55 Mae'r Pwyllgor Craffu yn derbyn adroddiadau ar ein gweithrediad craffu a goruchwylio o'r 10 rheoleiddiwr gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol ac yn darparu sicrwydd ansawdd ar benderfyniadau Adran 29 a'r rhaglen Cofrestrau Achrededig ac adolygiadau perfformiad y rheolyddion.
- 4.56 Cynhaliwyd pedwar cyfarfod Pwyllgor Craffu rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024.

- 4.57 Roedd presenoldeb aelodau yng nghyfarfodydd y pwyllgor yn ystod 2023/24 fel a ganlyn:

Aelod o'r pwyllgor	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
Marcus Longley	4	4
Moiram Ali	4	4
Juliet Oliver	4	4
Amrat Khorana	2	2

Penodiadau i gynghorau rheolyddion

- 4.58 Ym mhob un o'r pedwar cyfarfod, ystyriodd y Pwyllgor Craffu adroddiadau ar weithgarwch a datblygiadau diweddar. Cafodd y Pwyllgor hefyd adroddiad ar y seminar penodiadau blynyddol, a gynhaliwyd ym mis Ionawr 2024. Yn ystod y flwyddyn, adolygodd y Pwyllgor y gwaith a wnaed mewn prosesau penodi mewn perthynas â chydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant a nododd fod y seminar yn canolbwyntio ar y gwaith y mae rheolyddion yn ei wneud yn y maes hwn, gan gynnwys asesiadau effaith cydraddoldeb.

Adolygiad o benderfyniadau terfynol addasrwydd i ymarfer (awdurdodaeth Adran 29 yr Awdurdod)

- 4.59 Ym mhob cyfarfod, derbyniodd y Pwyllgor Craffu ddiweddiariad ar gynnydd apeliadau a llwyth achosion presennol y tîm. Bu'r Pwyllgor yn ystyried a chymeradwyo fframwaith sicrhau ansawdd newydd a chynhaliodd drafodaethau ar sut ddylai llwyddiant fod yn Adran 29. Mae'r ystyriaethau hyn wedi bwydo i mewn i'r adolygiad o brosesau Adran 29 sy'n cael ei gynnal o ddiwedd 2023. Mae'r gwaith hwn yn mynd rhagddo ar hyn o bryd a bydd yn adrodd yn ddiweddarach yn 2024. Bu'r Pwyllgor hefyd yn craffu ar y dull rheoli costau a ddefnyddiwyd yn Adran 29 i sicrhau bod gwerth am arian yn cael ei ddarparu.

Adolygiad perfformiad blynyddol y rheolyddion

- 4.60 Derbyniodd y Pwyllgor Craffu adroddiadau rheolaidd ar gynnydd Adolygiadau Perfformiad. Parhaodd y Pwyllgor â'i arolygiaeth o'n gwaith adolygu perfformiad mewn perthynas ag amseroldeb prosesau addasrwydd i ymarfer y rheolyddion, sy'n parhau i fod yn bryder difrifol.
- 4.61 Roedd y Pwyllgor yn goruchwylio datblygiad ein dull newydd o asesu Safon 3 o'r Safonau Rheoleiddio Da ar gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant, a gyflwynwyd ym mis Mai 2023.
- 4.62 Ar ôl cwblhau'r flwyddyn gyntaf o asesu'r holl reolyddion o dan ddull newydd o adolygu perfformiad, adolygodd y Pwyllgor werthusiad o lwyddiant y dull newydd hyd yma. Cyhoeddwyd y gwerthusiad hwn ym mis Hydref 2023.
- 4.63 Bu'r Pwyllgor hefyd yn ystyried y prosesau penodi a phryderon, a sut mae'r rhain yn rhyngweithio ag adolygu perfformiad.

Cofrestrau Achrededig

- 4.64 Cyflawnodd y Pwyllgor Craffu ei graffu ar y rhaglen Cofrestrau Achrededig. Derbyniodd ddiweddariadau cynnydd ar geisiadau yn mynd trwy asesiadau cychwynnol ac adolygiadau blynyddol o achrediad. Adolygodd y Pwyllgor samplau o benderfyniadau achredu fel rhan o'i drosolwg.
- 4.65 Adolygodd y Pwyllgor waith cyfathrebu a sganio'r gorwel y rhaglen yn ei gyfarfodydd. Adolygodd y Pwyllgor hefyd ddiweddariadau i ddogfennau gweithredol, gan gynnwys y fframwaith tystiolaeth a pholisi cyhoeddiadau ar gyfer y rhaglen.

Rheoliadau cynllun pensiwn

- 4.66 Fel cyflogwr mae gan ein staff hawl i aelodaeth o Gynllun Pensiwn y GIG neu NEST. Mae mesurau rheoli ar waith i sicrhau y cydymffurfir â holl rwymedigaethau cyflogwyr a gynhwysir yn y ddau gynllun. Mae hyn yn cynnwys sicrhau fod didyniadau o gyflogau, cyfraniadau cyflogwr a thaliadau i'r cynlluniau yn unol â'r rheolau a bod cofnodion cynllun pensiwn aelodau yn cael eu diweddarau'n gywir yn unol â'r amserlen a fanylir yn y rheoliadau.

Trin data

- 4.67 Mae'n system o reolaeth fewnol yn seiliedig ar Fframwaith Polisi Diogelwch Llywodraeth EF ac rydym yn parhau i fonitro ac adolygu ein cydymffurfriad â hyn.
- 4.68 Ychydig o wybodaeth bersonol a gedwir gennym. Mae'r prif fath o ddata personol sydd gennym yn ymwneud â'n staff ein hun. Mae'n ofynnol i staff weithio trwy fynediad o bell i'n gweinydd ac mae dilysiadau aml-ffactor ar waith i ddarparu haen arall o ddiogelwch.
- 4.69 Mae staff yn parhau i gyflawni cyfuniad o hyfforddiant ar-lein 'Diogelu Gwybodaeth' y llywodraeth a hyfforddiant diogelwch gwybodaeth mewnol yr Awdurdod. Mae'r hyfforddiant 'Diogelu Gwybodaeth' yn seiliedig ar asesiad.
- 4.70 Rhaid i'r holl staff gwblhau'r lefel sy'n briodol i'w lefel o gyfrifoldeb ar gyfer trin data. Cwblhaodd pob aelod o staff yr hyfforddiant yn 2023/24.
- 4.71 Mae Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg wedi darparu datganiad ei bod yn fodlon bod gennym bolisiâu priodol i'r staff ddilyn, cyn belled â'u bod yn berthnasol i'r Awdurdod, a bod prosesau priodol yn eu lle i liniaru risgiau i'n gwybodaeth.
- 4.72 Paratowyd y datganiad hwn wedi ystyriaeth o Asesiad Blynyddol yr Awdurdod o Reolaeth Risg Gwybodaeth ar gyfer 2023/24 a'r sicrwydd a geir trwy hynny.
- 4.73 Ni chyrrhaeddodd unrhyw ddigwyddiadau data personol y trothwy i'w hadrodd i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO) yn 2023/24.
Safonau Swyddogaethol y Llywodraeth
- 4.74 Mae safonau swyddogaethol yn nodi beth sydd angen ei wneud, a pham, ar gyfer gwahanol fathau o waith swyddogaethol. Maent wedi'u mandadu i'w

defnyddio mewn adrannau a'u cyrff hyd braich ers mis Mawrth 2022. Mae PSA yn cydymffurfio â holl elfennau'r safon sy'n berthnasol iddo.

Pwrpas y system rheolaeth fewnol

- 4.75 Cynlluniwyd y system rheolaeth fewnol i reoli risg i'r graddau y bo hynny'n rhesymol yn hytrach na dileu pob risg o fethu cyflawni polisiau, amcanion a nodau; felly gall roi sicrwydd rhesymol o effeithiolrwydd y gall ei wneud, ond nid sicrwydd llwyr.
- 4.76 Mae'r system o reolaeth fewnol wedi ei chynllunio i nodi a blaenoriaethu'r risgiau i gyflawni polisiau, nodau ac amcanion sefydliadol, i werthuso'r tebygolrwydd y cyflawnir y risgiau hynny a'r effaith pe byddant yn cael eu cyflawni, ac i'w rheoli'n effeithiol, effeithlon ac economaidd.
- 4.77 Mae'r system o reolaeth fewnol wedi bod yn weithredol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad a chyfrifon blynyddol ac yn cyd-fynd â chanllaw Trysorlys EF. Mae elfennau allweddol y system reolaeth fewnol yn cynnwys:
- Gweithdrefnau ariannol yn manylu rheoliadau ariannol ar gyfer cyfrifoldebau dros, ac awdurdodaeth a ddirprwywyd i, y tîm rheoli
 - Prosesau cynllunio busnes yn sefydlu amcanion yr Awdurdod wedi eu cefnogi gan fanylion incwm blynyddol, gwariant, cyfalaf a chyllidebau llif arian
 - Adolygiadau rheolaidd o berfformiad ynghyd ag adrodd amrywiant, cynllunio senario ac ail-ddarogan.

Adolygu effeithiolrwydd

- 4.78 Fel Swyddog Atebolrwydd, rwy'n gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol. Hysbysir fy adolygiad o waith yr archwilwyr mewnol, a'r Tîm Arweinyddiaeth Weithredol sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal y rheoliadau mewnol, a sylwadau gan yr archwilwyr allanol yn eu llythyr rheoli ac adroddiadau eraill. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg a'r Bwrdd wedi fy nghynghori o oblygiadau canlyniadau fy adolygiad ar y system o reolaeth fewnol.
- 4.79 Cynhaliwyd ac adolygwyd effeithiolrwydd y system o reolaeth fewnol trwy:
- Bwrdd y PSA, a gyfarfu chwech o weithiau
 - Y Pwyllgor Archwilio a Risg, sy'n cynnwys tri aelod o'r Bwrdd. Rwyf hefyd yn mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio a Risg ynghyd â'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol, y Pennaeth Cyllid a'r Pennaeth AD a Llywodraethu. Mae cynrychiolwyr o'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol a'n harchwilwyr mewnol hefyd yn bresennol
 - Trefniadau rheoli risg sy'n nodi risgiau allweddol allai effeithio ar gyflawniad ein hamcanion a bod y risgiau hynny wedi eu rheoli'n weithredol, gan adrodd ar gynnydd i'r Pwyllgor Archwilio a Risg a, thrwyddo, i Fwrdd y PSA

- Ein hasesiad blynyddol o reolaeth risg gwybodaeth a gyflawnwyd yn unol â chanllaw Swyddfa'r Cabinet
 - Adroddiadau rheolaidd gan yr archwilwyr mewnol, RSM, yn cydymffurfio gyda Safonau Archwilio Mewnol y llywodraeth
 - Sylwadau a wnaed gan yr archwilwyr allanol, yr NAO, yn eu llythyr rheoli ac adroddiadau eraill.
- 4.80 RSM fu ein harchwilwyr mewnol ar gyfer y flwyddyn dan sylw. Dywedodd y Pennaeth Archwilio Mewnol yn ei adroddiad ar gyfer 2023/2024: 'Mae gan y sefydliad fframwaith digonol ac effeithiol ar gyfer rheoli risg, llywodraethu a rheolaeth fewnol. Fodd bynnag, mae ein gwaith wedi nodi gwelliannau pellach i'r fframwaith rheoli risg, llywodraethu a rheolaeth fewnol i sicrhau ei fod yn parhau i fod yn ddigonol ac yn effeithiol'.
- 4.81 Nid wyf o'r farn fod gennym wendidau arwyddocaol yn ein system o reoliadau mewnol. Mae rhaglen o fonitro rheolaidd yn bodoli, mewn ymgynghoriad â'r Pwyllgor Archwilio a Risg, archwilwyr mewnol ac archwilwyr allanol, i sicrhau ein bod yn bodloni safonau arfer gorau ym mhob maes o'n gweithrediadau.
- 4.82 Mae ein fframwaith sicrwydd yn cael ei monitro ynghyd â'r gofrestr risg gan y Tîm Arweinyddiaeth Weithredol, y Pwyllgor Archwilio a Risg a'r Bwrdd. Ystyrir dylanwadau mewnol ac allanol gan drafod unrhyw risgiau allai fod yn arwyddocaol gyda rhanddeiliaid allweddol cyn gynted ag y'i gwelir. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg wedi adolygu ein fframwaith sicrwydd yn ystod y flwyddyn i sicrhau ei fod yn darparu lefel briodol o sicrwydd i'r Pwyllgor a'r Bwrdd.
- 4.83 Rwy'n fodlon bod yr asesiad blynyddol o reoli risg gwybodaeth yn adlewyrchu'r risgiau gwybodaeth yr ydym wedi eu rheoli'n ddigonol a'n bod wedi ystyried risgiau yn y dyfodol. Ystyriaf ein bod wedi cymryd y camau angenrheidiol i reoli risgiau gwybodaeth yn effeithiol. Rwy'n hyderus fod staff yn ymwybodol o'u cyfrifoldeb i storio, rhannu a dinistrio gwybodaeth yn ddiogel.

Alan Clamp
Swyddog Cyfrifyddu
11 Gorffennaf 2024

Adroddiad cydnabyddiaeth a staff

Polisi tâl

- 4.84 Mae'r Pwyllgor Enwebiadau yn ymdrin â materion cydnabyddiaeth y Bwrdd a staff.
- 4.85 Yn gyffredinol fe gynigir cytundebau cyflogaeth parhaol. Os y'i cynigir ar sail cyfnod sefydlog, mae hyn i adlewyrchu natur a chyd-destun y gwaith dan sylw. Pennir y cyfnod hysbysiad gofynnol gan swydd y deiliad.

Pwyllgor Enwebiadau

- 4.86 Mae'r Pwyllgor Enwebiadau yn sicrhau bod gan y PSA aelodaeth Bwrdd priodol trwy oruchwylio perfformiad y Bwrdd a recriwtio ar gyfer y Bwrdd.
- 4.87 Cynhaliwyd pum cyfarfod Pwyllgor Enwebiadau rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024. Dangosir presenoldeb aelodau isod.
- 4.88

Aelod o'r Bwrdd	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
Caroline Corby	5	5
Frances Done CBE	5	5
Marcus Longley	5	5

Cytundebau uwch reolwyr³²

Enw	Teitl	Dyddiad cytundeb	Tymor heb ddod i ben	Cyfnod rhybudd
Alan Clamp	Prif Weithredwr	01 Tachwedd 2018	Contract parhaol	6 mis
Jane Carey	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol	11 Ionawr 2021	Contract parhaol	3 mis
Christine Braithwaite	Cyfarwyddwr Safonau a Pholisi	17 Mai 2010	Contract parhaol	3 mis
Graham Mockler	Cyfarwyddwr Rheoleiddio ac Achredu	01 Ebrill 2023	Contract parhaol	3 mis

³² Staff Gwasanaeth Sifil Uwch neu gyfatebol

Cyflogau uwch reolwyr³³

Enw	Cyflog 2023/24 £'000	Taliadau treulïau (trethadwy) Cyfanswm £000	Tâl perfformiad a bonws £' 000	Hirdymor a bonws hirdymor £' 000	Holl fuddion sy'n ymwneud â phensiwn £' 000	CYFANS WM 2023/24 £'000
Alan Clamp	185-190	0	0	0	49	235 -240
Jane Carey	110-115	0	0	0	28	135 -140
Graham Mockler *	115-120	0	0	0	31	145-150
Christine Braithwaite	125-130	0	0	0	0**	125-130

* Dechreuwr o 01/04/2023 (Cyfateb i flwyddyn lawn 115-120)

** Ymddeolodd y gweithiwr ar 16 Gorffennaf 2024 i gael mynediad at fuddion Pensiwn y GIG a dychwelodd i'w swydd ar 18 Gorffennaf 2024 yn dilyn y toriad gofynnol o 24 awr mewn gwasanaeth. Y cyflog cyfwerth â blwyddyn lawn ar ôl ddechreoli yw £115-120.

Enw	Cyflog 2022/23 £'000	Taliadau treulïau (trethadwy) Cyfanswm £' 000	Tâl perfformiad a bonws £' 000	Hirdymor a bonws hirdymor £' 000	Holl fuddion sy'n ymwneud â phensiwn £' 000	CYFANS WM 2022/23 £'000
Alan Clamp	180-185	0	0	0	45	225-230
Jane Carey	100-105	0	0	0	25	125-130
Mark Stobbs*	125-130	0	0	0	33	160-165
Christine Braithwaite	125-130	0	0	0	30	155-160

* Wedi ymddeol o 31/03/2023 (Cyfateb i flwyddyn lawn 125-130)

Mae'r tablau uchod wedi eu harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

- 4.89 Roedd pob uwch reolwr yn y flwyddyn yn aelodau o Gynllun Pensiwn y GIG.
- 4.90 Mae cyfanswm tâl yn cynnwys cyflog a buddion cysylltiedig â phensiwn a gyfrifir yn unol â chanllaw Pensiynau y GIG, sy'n ceisio meintoli'r cynnydd mewn buddion pensiwn yn y flwyddyn trwy gymharu'r buddion pensiwn cyffredinol ar ddechrau'r flwyddyn gyda'r rhai ar ddiwedd y flwyddyn. Ni chafwyd unrhyw gyflog sy'n gysylltiedig â pherfformiad heb ei gydgrynhoi buddion mewn da yn ystod 2023/24.

³³ Staff Gwasanaeth Sifil Uwch neu gyfatebol

Pensiynau

Enw	Teitl	Cynnydd gwirioneddol mewn pensiwn yn 60 oed (bandiau o £2,500)	Cynnydd gwirioneddol mewn cyfandaliad pensiwn yn 60 oed (bandiau o £2,500)	Cyfanswm y pensiwn a gronwyd yn 60 oed ar 31 Mawrth 2024 (bandiau o £5,000)	Cyfandaliad yn 60 oed yn gysylltiedig â phensiwn a gronwyd ar 31 Mawrth 2024 (bandiau o £5,000)	Gwerth Trosglwyddo Cyfateb i Arian ar 1 Ebrill 2023 (i' r £1,000 agosaf)	Gwerth Trosglwyddiad yn Cyfateb i Arian ar 31 Mawrth 2024 (i' r £1,000 agosaf)	Cynnydd real yn y Gwerth Trosglwyddiad sy'n Cyfateb i Arian yn y flwyddyn a drodd
Alan Clamp	Prif Weithredwr	2.5-5	Amh*	20-25	Amh*	222	334	64
Jane Carey	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol	0-2.5	Amh*	5-10	Amh*	78	132	30
Graham Mockler ****	Cyfarwyddwr Rheoleiddio ac Achredu	0-2.5	Amh*	15-20	Amh*	132	175	13
Christine Braithwaite ***	Cyfarwyddwr Safonau a Pholisi	0 - (2.5)	(7.5)-(10)	35-40	95-100	42**	107	45

* Ddim yn berthnasol yng nghynllun 2008 a 2015.

** Pontio i gynllun newydd 1/04/2022

*** Cafodd y cyflogai fynediad at fuddion Cynllun Pensiwn y GIG ar 16 Gorffennaf 2024. Dyma'r rheswm dros y cynnydd mawr mewn CETV rhwng 31 Mawrth 2023 a 31 Mawrth 2024

**** Cychwynnwr o 1 Ebrill 2023

Mae'r tabl hwn wedi ei archwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod

- 4.91 Gwerth Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod (CETV) yw gwerth cyfalaf prisiad yr actwari manteision cynllun pensiwn cronedig aelod ar bwynt penodol mewn amser. Y manteision a brisir yw manteision cronol aelodau ac unrhyw bensiwn cymar dilynol sy'n daladwy o'r cynllun. Mae CETV yn daliad a wneir gan gynllun pensiwn neu drefniant i sicrhau manteision pensiwn mewn cynllun arall neu drefniant pan fydd aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r manteision a gronwyd yn y cynllun blaenorol. Mae a wnelo'r ffigurau pensiwn a ddangosir â'r buddiannau y mae'r unigolyn wedi eu cronni o ganlyniad i'w aelodaeth gyfan o'r cynllun pensiwn, ac nid dim ond y cyfnod a dreuliwyd mewn uwch swydd y mae'r datgeliad yn gymwys iddo.

- 4.92 Mae'r ffigwr CETV, ac o 2005/06 y manylion pensiwn eraill, yn cynnwys gwerth unrhyw fanteision pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall mae'r unigolyn wedi trosglwyddo i Gynllun Pensiwn y GIG. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fanteision pensiwn atodol i'r aelodau yn deillio o brynu blynyddoedd atodol o wasanaeth pensiwn yn y cynllun o'u pced eu hunain. Cyfrifir CETV o fewn y canllawiau a fframwaith a ragnodwyd gan Sefydliad a Chyfadrann yr Actwari.

Cynnydd/(gostyngiad) gwirioneddol mewn CETV

- 4.93 Mae hyn yn adlewyrchu'r cynnydd/(lleihad) real yn CETV. Mae'n ystyried y cynnydd mewn pensiwn cronol oherwydd chwyddiant, cyfraniadau a dalwyd gan y cyflogwr a'r gweithiwr (yn cynnwys gwerth unrhyw fanteision a drosglwyddwyd o gynllun neu drefniant arall) ac yn defnyddio ffactorau cyffredin gwerthuso'r farchnad ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.
- 4.94 Ni thalwyd unrhyw iawndal i gyn uwch reolwyr na gwneud taliadau i drydydd parti ar gyfer gwasanaethau uwch reolwr.
- 4.95 Mae'r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.
- 4.96 Nid oedd gan unrhyw uwch reolwr dreuliau oedd yn amodol i dreth yn y Deyrnas Unedig.

Taliadau aelodau Bwrdd yr Awdurdod

- 4.97 Mae'r Cadeirydd yn derbyn tâl o £36,269 y flwyddyn (2022/23: £34,874 y flwyddyn); mae aelodau Gweinyddiaethau Datganoledig yn derbyn tâl blynyddol o £10,504 (2022/23: £10,100), mae Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg yn derbyn tâl blynyddol o £14,114 (2022/23: £13,600), mae Cadeirydd y Pwyllgor Craffu yn derbyn tâl blynyddol o £14,114 (2022/23: £13,600). Mae aelodau eraill yn derbyn cydnabyddiaeth flynyddol o £8,485 (2022/23: £8,159). Daeth cyfanswm taliadau i aelodau trwy gydol y flwyddyn i £118,667 (2022/23: £117,852) yn cynnwys costau nawdd cymdeithasol.
- 4.98 Mae tâl aelodau yn amodol i dreth ac yswiriant gwladol trwy TWE.
- 4.99 Yn ogystal, ad-dalwyd costau yn dod i £6,807 (2022/23: £9,009) i aelodau'r Bwrdd. Mae costau teithio yn gysylltiedig â theithio i swyddfeydd yr Awdurdod yn amodol i dreth sy'n cael ei dalu gan yr Awdurdod ar eu rhan, trwy gytundeb gyda CThEM.
- 4.100 Mae taliadau'r aelodau wedi eu harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.
- 4.101 Datgelir taliadau a wnaed i aelodau unigol isod.
- 4.102 Nid oedd unrhyw aelodau o'r bwrdd yn aelodau o gynlluniau pensiwn y GIG neu NEST yn 2023/2024.

(4.103) Taliadau a wnaethpwyd i aelodau'r Bwrdd yr yn ystod 2023/24

	Cyflog 2023/24 (bandiau o £5,000)	2023/24 Costau teithio (bandiau o £5,000)	Cyflog 2022/23 (bandiau o £5,000)	2022/23 Costau teithio (bandiau o £5,000)
Cadeirydd				
Caroline Corby	35-40	0-5	30-35	0-5
Aelodau				
Frances Done CBE (Cadeirydd Archwilio a Risg)	10-15	0-5	10-15	0-5
Thomas Frawley CBE	10-15	0-5	10-15	0-5
Moiram Ali	10-15	0-5	10-15	5-10
Marcus Longley	10-15	0-5	10-15	0-5
Amrat Khorana	5-10	0-5	5-10	0-5
Juliet Oliver	5-10	0-5	0-5	0-5
Nick Simkins	5-10	0-5	0-5	0-5

Adroddiad staff

- 4.104 Rydym oll yn ymroddedig i alluogi gweithwyr i gyflawni eu llawn botensial mewn amgylchedd a nodweddir gan urddas a pharch i'w gilydd. Mae ein polisiau cyflogaeth yn ceisio creu gweithle ble gall pob gweithiwr wneud ei orau a chyfrannu i'n llwyddiant ni a'u llwyddiant eu hunain. Fe adolygir y rhain a'u diweddarau'n rheolaidd gydag arbenigwyr allanol er mwyn sicrhau cydymffurfiaid gyda deddfwriaeth.
- 4.105 Rydym yn defnyddio gwasanaethau Right Corecare, rydym wedi cael cydnabyddiaeth allanol fel cyflogwr ystyrion ac mae gan ein staff i gyd fynediad at gymorth a chynghori os oes angen ac ystafell dawel fel gofod myfyriol.
- 4.106 Rydym wedi cyflawni Gwobr Gweithlu Iach Llundain i adlewyrchu ein hymroddiad i lesiant ein staff ac wedi derbyn Achrediad Hyderus o ran Anabledd Lefel 2.
- 4.107 Rydym yn cydnabod manteision busnes cael gweithlu amrywiol ac yn ymroddedig i gynnal diwylliant ble mae amrywiaeth a chydaddoldeb yn cael ei hyrwyddo'n weithredol a ble na oddefir gwahaniaethu. Rydym yn gweithredu polisi dethol teg ac agored ar gyfer ceisiadau am gyflogaeth a dyrchafiadau mewnol.
- 4.108 Ar ddiwedd 2023/24, roedd dau aelod o'r Tîm Arweinyddiaeth Gweithredol yn fenywod (40%) (2022/23, 40%) tra'n gyffredinol, roedd 36 o weithwyr yn fenywod (71%) (2022/23, 73%).

- 4.109 Ceir rhagor o wybodaeth am y tîm gweithredol yn adran Taliadau'r adroddiad hwn.
- 4.110 Roedd trosiant staff eleni o fewn ein dangosydd perfformiad allweddol o 15% (11.1%[5/45])

Datgeliadau cyflogau teg

- 4.111 Mae'n ofynnol i ni ddatgelu'r berthynas rhwng tâl y cyfarwyddwr sy'n derbyn y cyflog uchaf (yn ein hachos ni, y Prif Weithredwr) a'r gweithwyr ar y 25ain, 50fed a'r 75ain canradd o gydnabyddiaeth ariannol gweithwyr yr endid ar gyfer y flwyddyn ariannol.
- 4.112 Mae hefyd yn ofynnol i ni ddatgelu
- Canran y newid ers y flwyddyn ariannol flaenorol mewn perthynas â'r cyfarwyddwr sy'n cael y cyflog uchaf (yn ein hachos ni, y Prif Weithredwr)
 - Y newid canrannol cyfartalog o'r flwyddyn ariannol flaenorol mewn perthynas â gweithwyr yr endid a gymerwyd fel cyfan (ac eithrio'r Prif Weithredwr).
- 4.113 Tâl y Prif Weithredwr ym mlwyddyn ariannol 2023/24 oedd £187,500 (a gyfrifwyd fel canol y band) a £182,500 ym mlwyddyn ariannol 2022/23 felly cafwyd cynnydd o 2.7% yn nhâl y Prif Weithredwr
- 4.114 Y lleihad canrannol cyfartalog o'r flwyddyn flaenorol mewn perthynas â gweithwyr yr endid yn ei gyfanrwydd oedd 2.4% sydd i'w briodoli i ailstrwythuro mewn nifer o gyfarwyddiadau.
- 4.115 Roedd y wybodaeth am y gymhareb gyflog yn y flwyddyn 2023/24 (a 2022/23) fel a ganlyn:

Blwyddyn	Cymhareb gyflog 25 ^{ain} canradd	Cymhareb gyflog canolrifol	Cymhareb gyflog 75 ^{ain} canradd
2023/24	3.98:1	3.57:1	2.60:1
2022/23	3.80:1	3.42:1	2.63:1

- 4.116 Ni dderbyniodd unrhyw aelod o staff PSA dâl perfformiad na bonysau yn 2023/24 (dim yn 2022/23), felly mae cyfanswm tâl a buddion staff (ac eithrio pensiynau) yn hafal i gydran cyflog tâl a buddion.
- 4.117 Roedd elfen cyflog a thâl y gweithlu ar y 25ain canradd oedd £47,131 (£47,984 yn 2022/23) a £52,534 (£53,315 yn 2022/23) a £72,082 (£69,310 yn 2022/23) ar y canolrif a 75ain canradd. Mae'r elfen cyflog yn unig a chyfanswm y gydnabyddiaeth yr un fath ar gyfer 2023/24 (Roedd yr un peth hefyd yn 2022/23).
- 4.118 Mae cyflogau ar gyfer y 25ain a'r 50fed canradd wedi gostwng oherwydd bod gennym fwy o ddechreuwyd newydd a ymunodd ar waelod y graddfeydd.
- 4.119 Tâl y Prif Weithredwr ym mlwyddyn ariannol 2023/24 oedd £187,500 (a gyfrifwyd fel canol y band) (£182,500 yn 2022/23). Roedd hyn 3.57 (3.42 yn

2022/23) yn fwy na thâl canolrifol y gweithlu, sef £52,534 (£53,315 yn 2022/23).

4.120 Ni dderbyniodd unrhyw weithiwr dâl oedd yn fwy na'r Prif Weithredwr yn 2023/24 na 2022/23. Roedd tâl yn amrywio o £33,269 i £187,500 (2022/23: £31,989 i £182,500).

4.121 Mae gwybodaeth ar ddatgeliadau tâl teg wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Absenoldeb salwch

4.122 Collwyd cyfanswm o 255.5 niwrnod (2022/23 181 niwrnod) o ganlyniad i absenoldeb salwch yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn cyfateb i 5.6 niwrnod (2022/23 4.11 niwrnod) y pen.

Polisiau yn ymwneud ag anabledd

4.123 Rydym yn ymroddedig i weithredu ein polisi cyfle cyfartal ar bob cam o recriwtio a dethol.

4.124 Rydym wedi ennill achrediad Hyderus o ran Anabledd lefel 2 ac wedi ymrwymo i Siarter y Cyflogwr Ystyriol.

4.125 Rydym yn gweithio i sicrhau:

- Y penodir yr ymgeisydd mwyaf addas i bob swydd, gan dalu sylw i wir anghenion y swydd
- Fod y broses yn agored, teg a gonest
- Ein bod yn gwneud addasiadau rhesymol i drechu rhwystrau wrth gynnal cyfsweliadau a chyflogaeth
- Y rhoddir cyfle cyfartal i bob ymgeisydd
- Yr asesir ymgeiswyr mewnol ac allanol ar sail yr un meini prawf dethol
- Mae gwahaniaethu a rhagfarn wedi eu dileu o'r broses, i'r fath raddau ag y mae'n bosibl gwneud hynny
- Y bodlonir amcanion cyfreithiol, ac y dilynrir arferion cyflogaeth da
- Mae ein ffurflen gais yn darparu adran ble gall ymgeiswyr posibl gadarnhau p'un a ydynt yn ystyried eu hunain i fod ag anabledd neu beidio ac os felly os ydynt angen gwneud addasiadau rhesymol.

4.126 Os caiff ei nodi ar y ffurflen gais, bydd pob ymgeisydd sy'n bodloni'r meini prawf dethol lleiaf ar gyfer swydd wag yn cael eu cyfweld o dan y Cynllun Hyderus o ran Anabledd.

4.127 Er ein bod yn ymroddedig i'r Cynllun Hyderus o ran Anabledd, nid yw'r gofyniad hwn yn ymestyn i'r penderfyniad penodi, ble bydd yr unigolyn gorau ar gyfer y swydd yn cael ei benodi yn unol â deddfwriaeth cydraddoldeb.

Uchafbwyntiau Arolwg Staff 2023

- Cyfradd ymateb 2023 oedd 84%, (81% ar gyfer 2022).
- Cyfradd bodlonrwydd cyffredinol oedd 91% (85% ar gyfer 2022).

- Yn 2022 fe wnaethom ychwanegu pedwar datganiad am EDI. Y sgôr gyfartalog ar gyfer y datganiadau hyn yn 2023 oedd 89% (82% yn 2022).
- Eleni fe wnaethom ychwanegu datganiadau am waith y grŵp EDI a'r Fforwm Ymgysylltu â Staff mewn datganiadau. Y sgôr bodddhad ar gyfer y datganiadau hyn oedd 96%.

Iechyd a diogelwch yn y gweithle

- 4.128 Mae gan y PSA bolisi iechyd a diogelwch yn y gwaith ac mae'r holl staff wedi derbyn cyflwyniad a hyfforddiant ar hyn.
- 4.129 Nid oedd unrhyw ddigwyddiadau iechyd a diogelwch i'w hadrodd.

Perthynas undeb llafur

- 4.130 Nid yw'r PSA yn gysylltiedig ag unrhyw undeb llafur ac felly nid oes ganddo ddim i'w adrodd.

Pobl

- 4.131 Yn 2023/24, fe wnaethom lansio ein Strategaeth Pobl 2023-26. Y cyflawniadau allweddol ym mlwyddyn un oedd:
- Lansio ein rhaglen profiad gwaith gyntaf gyda'r nod o hyrwyddo cyfleoedd i bobl o gefndiroedd amrywiol gael profiad a dealltwriaeth o'r sector.
 - Adolygu llwyddiant ac effaith rôl Aelod Cyswllt o'r Bwrdd a lansio ymgyrch recriwtio gan adeiladu ar hyn i gynnig cyfle i unigolyn arall pan ddaw'r tymor presennol i ben.
 - Darparu hyfforddiant ar sut i gael y gorau o sesiynau un i un ac arfarniadau, gan gynnwys pwysigrwydd cyfathrebu rheolaidd, gyda ffocws penodol ar les a dysgu a datblygiad. Fe wnaethom hefyd annog y rhai sy'n rheoli pobl i gael sgysiaau rheolaidd am eu datblygiad eu hunain fel rheolwr llinell.
 - Adnewyddu ein pecyn sefydlu newydd i ddechreuwyd i gynnwys mwy o fanylion am wybodaeth am les gan gynnwys hyrwyddo dealltwriaeth o'r Rhaglen Cymorth i Weithwyr (EAP) a sicrhau bod staff yn glir o'r diwrnod cyntaf sut y gallant gael cymorth.
 - Creu grŵp Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl lle gallai'r Swyddogion Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl gefnogi ei gilydd, trafod syniadau a hybu iechyd meddwl.
 - Cynnal adolygiad dysgu a datblygu i nodi gofynion busnes ac unrhyw fylchau mewn dysgu hanfodol gan ddefnyddio cyfuniad o adborth o arfarniadau a'r Fforwm Ymgysylltu â Staff.
 - Gan ddarparu cyfleoedd datblygu i'r rhai sy'n dymuno cael profiad rheoli llinell, gall hyn fod trwy hyfforddiant recriwtio, cyfranogiad paneli, y cynllun profiad gwaith, dysgu amser cinio neu gyfleoedd cysgodi.

- 4.132 Mae gennym gynllun cymorth gweithwyr ar waith ac mae staff yn cael eu hatgoffa'n rheolaidd o'r manylion.
- 4.133 Mae deuddeg aelod o staff wedi'u hyfforddi fel Swyddogion Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl.
- 4.134 Cynhaliwyd nifer o sesiynau hyfforddi staff gan gynnwys seiberddiogelwch, cydraddoldeb, amrywiaeth a recriwtio. Anogwyd y staff i drafod a mynychu hyfforddiant datblygiad unigol priodol.
- 4.135 Yn 2023/24 roedd yr holl staff yn gweithredu dan ein polisi hybrid gyda chyfuniad o weithio yn y cartref ac yn y swyddfa.

Niferoedd staff a chostau cysylltiedig

Nifer cyfartalog y bobl a gyflogwyd

- 4.136 Mae cyfartaledd y nifer o staff llawn amser a rhan amser a gyflogir (yn cynnwys staff dros dro) yn ystod y flwyddyn fel a ganlyn:

	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2023/24	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2022/23
Cyfanswm	45.54	0.15	45.69	41.59	0.59	42.18

- 4.137 Ni chyflogwyd unrhyw staff ar brosiectau cyfalaf yn y cyfnod i 31 Mawrth 2024.

Costau personau a gyflogir

	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2023/24	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2022/23
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyflogau	2,956		2,956	2,725	-	2,725
Costau nawdd cymdeithasol	333		333	333	-	333
Costau pensiynau	505		505	509	-	509
Staff asiantaeth/dros dro		10*	10	-	48	48
Cyfanswm	3,794	10	3,804	3,567	48	3,615

*Staff dros dro. Nid oedd unrhyw gostau ymgynghoriaeth yn 2023/24.

- 4.138 Ni thalwyd unrhyw becynnau ymadael yn 2023/24 (dim yn 2022/23).
- 4.139 Ni chododd unrhyw gostau diswyddo yn y flwyddyn ariannol 2023/24 (dim yn 2022/23).
- 4.140 Ni chyflogwyd unrhyw bersonau oddi ar y gyflogres nac ar sail ymgynghorol yn ystod y flwyddyn (dim yn 2022/23).

4.141 Mae'r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Atebolrwydd seneddol ac adroddiad archwilio

Eglurhad

Colledion a thaliadau arbennig

4.142 Roedd colledion a thaliadau arbennig yn unigol ac yn gyfan gwbl islaw'r trothwy adrodd o £300,000. Mae'r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Cysondeb gwariant

- 4.143 Mae'r PSA yn gweithredu gyda phedwar ffrwd gwaith penodol a adlewyrchir yn segmentiad ein cyfrifon:
- 4.144 Gwaith rheoleiddiol a gosod safonau – a delir amdano trwy ffioedd a gesglir gan y rheolyddion
- 4.145 Cofrestrau Achrededig – yn cael eu talu fel ffioedd gan y Cofrestrau Achrededig
- 4.146 Comisiynau gan Lywodraeth(au) – telir amdanynt gan y corff comisiynu
- 4.147 Cyngor i sefydliadau eraill – enillir trwy ffioedd.
- 4.148 Rhoddir cyfrif ar gyfer yr incwm a gwariant ar gyfer pob segmentiad ar wahân ac rydym yn gweithio i sicrhau nad oes unrhyw draws gymorthdal.
- 4.149 Mae'r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Ffioedd a thaliadau

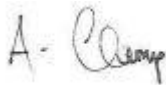
- 4.150 Darparodd y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012 i'r PSA gael ei ariannu gan y rheolyddion y mae'n eu goruchwilio.
- 4.151 Y swyddogaethau o fewn cwmpas y Rheoliadau Ffioedd yw'r rhai o fewn ein ffrwd waith gyntaf; sef goruchwilio rheoleiddio a gwaith gwella a gyflawnwyd parthed cyrff iechyd proffesiynol a reoleiddir dan statud.
- 4.152 Blwyddyn ariannol 2023/24 oedd yr wythfed flwyddyn lawn yr ydym wedi ei gyllido'n bennaf trwy ffioedd. Bydd y cyfnod ffioedd ar gyfer 2024/25 rhwng Ebrill 2024 a Mawrth 2025 yn cwmpasu'r un cyfnod â'n blwyddyn ariannol.
- 4.153 Rhoddir manylion y costau gweithredu cysylltiedig ar gyfer ein swyddogaeth rheoleiddio a gosod isod.

31 Mawrth 2024	Gwaith rheoleiddio a gosod safonau
	£'000
Costau gweithredu	5,102
Incwm gweithredol	(4,969)
(Incwm) gweithredu net/gwariant	133

4.154 Mae'r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Newidiadau i'n deddfwriaeth

- 4.155 Mae posibilad y gallai newidiadau i ddeddfwriaeth effeithio'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol ar ein gwaith. Byddai cyflwyno newidiadau arfaethedig i ddeddfwriaeth naill ai i ni neu'r rheolyddion yn gofyn am ddadansoddiad ac ystyriaeth. Mae yna gynigion ar gyfer newidiadau i reoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol, ond nid yw'r rhain wedi eu datblygu i gyflwr fyddai'n galluogi'r Awdurdod i ystyried yr effaith ar ein gwaith neu wariant ar hyn o bryd.
- 4.156 Gan dybio fod ein llwyth gwaith yn dal yn gyson gyda'r flwyddyn gyfredol, nid ydym yn rhagweld newidiadau arwyddocaol i'n gwariant.
- 4.157 Wrth ysgrifennu'r adroddiad hwn, rwy'n hyderus iawn ynghylch gallu'r sefydliad i barhau fel busnes gweithredol ac rwy'n rhagweld y bydd darpariaeth ein gwasanaeth yn parhau am y dyfodol rhagweladwy. Mae'r holl ffioedd gan y 10 rheoleiddiwr statudol ar gyfer 2024/25 wedi eu talu, sy'n cynrychioli oddeutu 90% o'r incwm disgwylidig ar gyfer y flwyddyn. Mae'r rhaglen Cofrestrau Achrededig yn cyfrif am 10% yn unig o incwm yr Awdurdod. Ar hyn o bryd mae gan yr Awdurdod gronfeydd anghyfyngedig o oddeutu £807,000.
- 4.158 Mae'r PSA yn parhau i gyflawni ei swyddogaethau statudol. Y newid mwyaf arwyddocaol yn ystod 2024/25 fydd amrywiaethau yn y nifer o achosion addasrwydd i ymarfer a ddaw gan y rheolyddion. Efallai y bydd yna newidiadau i amseriad a chwmpas adolygiadau perfformiad ar gyfer rhai rheolyddion yn ystod y flwyddyn. Fodd bynnag ar hyn o bryd, rwy'n rhagweld y byddwn yn cwblhau'r holl adolygiadau sydd ar y gweill o fewn y flwyddyn fusnes.
- 4.159 Mae ein Polisi Gweithio Hybrid yn gweithio'n effeithiol.
- 4.160 Yn olaf, nid wyf yn disgwyl unrhyw newidiadau polisi na deddfwriaeth arwyddocaol a fydd yn effeithio ar allu'r Awdurdod i barhau fel busnes gweithredol dros y 12 mis nesaf.

Alan Clamp,
Swyddog Cyfrifyddu
11 Gorffennaf 2024

5. TYSTYSGRIF AC ADRODDIAD Y RHEOLWR A'R ARCHWILYDD CYFFREDINOL I DDAU DŶ'R SENEDD, SENEDD YR ALBAN, CYNULLIAD GOGLEDD IWERDDON A SENEDD CYMRU

Barn ar y datganiadau ariannol

Tystiaf fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2024 o dan Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth lechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal lechyd 2002.

Mae'r datganiadau ariannol yn cynnwys y canlynol mewn perthynas â'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol:

- Y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol ar 31 Mawrth 2024;
- Y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, y Datganiad o Lifoedd Arian a'r Datganiad o Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; a'r
- nodiadau cysylltiedig gan gynnwys y polisiau cyfrifyddu o bwys.

Y fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd wrth baratoi'r datganiadau ariannol yw'r gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifyddu Rhyngwladol a fabwysiadwyd yn y DU.

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o gyflwr materion yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol ar 31 Mawrth 2024 a'r gost weithredu net am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; ac
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â Deddf Diwygio'r Gwasanaeth lechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal lechyd 2002 a chyfarwyddiadau'r Cyfrin Gyngor a gyhoeddwyd o dan y Ddeddf honno.

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol, mae'r incwm a'r gwariant a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodion ariannol a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU) (ISAs DU), y gyfraith berthnasol a Nodyn Ymarfer 10 *Archwilio Datganiadau Ariannol a Rheoleidd-dra Cyrff y Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig* (2022). Ceir disgrifiad pellach o'm cyfrifoldebau o dan y safonau hynny yn adran *Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol* fy nhystysgrif.

Mae'r safonau hynny'n ei gwneud yn ofynnol i mi a'm staff gydymffurfio â *Safon Foesegol Ddiwygiedig 2019* y Cyngor Adrodd Ariannol. Rwyf yn annibynnol ar yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU. Mae fy staff a minnau wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn.

Credaf fod y dystiolaeth archwilio yr wyf wedi ei chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail ar gyfer fy marn.

Casgliadau'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod defnydd yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol o'r sail busnes gweithredol o gyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Ar sail y gwaith rwyf wedi'i gyflawni, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd materol yn ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol i barhau fel busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r adeg yr awdurdodir cyhoeddi'r datganiadau ariannol.

Ceir disgrifiad o'm cyfrifoldebau i a chyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu mewn perthynas â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol y dystysgrif hon.

Mabwysedir y sail busnes gweithredol o gyfrifyddu ar gyfer yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol wrth ystyried y gofynion a nodir yn Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth a gyhoeddwyd gan Drysorlys EF, sy'n ei gwneud yn ofynnol i endidau fabwysiadu'r sail busnes gweithredol o gyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol lle rhagwelir y bydd y gwasanaethau a ddarperir ganddynt yn parhau i'r dyfodol.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys gwybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn yr Adroddiad Blynyddol, ond nid yw'n cynnwys y datganiadau ariannol a'm tystysgrif a'm hadroddiad fel archwilydd ar yr wybodaeth honno. Y Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am yr wybodaeth arall.

Nid yw fy marn am y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, heblaw i'r graddau a nodir yn benodol fel arall yn fy nhystysgrif, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar yr wybodaeth arall honno.

Fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn faterol anghyson â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gefais yn ystod yr archwiliad, neu yn ymddangos fel arall fel pe bai wedi cael ei cham-ddatgan yn faterol.

Os byddaf yn nodi anghysondebau materol o'r fath neu gamddatganiadau materol ymddangosiadol, mae'n ofynnol imi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad materol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os byddaf, ar sail y

gwaith yr wyf wedi'i wneud, yn dod i'r casgliad bod camddatganiad materol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol imi adrodd y ffaith honno.

Nid oes gennyf ddim i'w adrodd yn hyn o beth.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, mae'r rhan o'r Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol a Staff sydd i'w harchwilio wedi'i pharatoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau'r Cyfrin Gyngor a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002.

Yn fy marn i, ar sail y gwaith a wnaed yn ystod yr archwiliad:

- mae'r rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd sy'n destun archwiliad wedi'u paratoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau'r Cyfrin Gyngor a wnaed o dan Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002; ac
- mae'r wybodaeth a roddir yn yr Adroddiad Blynyddol am y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac yn unol â'r gofynion cyfreithiol cymwys.

Materion yr wyf yn adrodd arnynt drwy eithriad

Yng ngoleuni'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth am yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau materol yn yr Adroddiad Blynyddol.

Nid oes gennyf ddim i'w adrodd mewn perthynas â'r materion canlynol yr wyf yn cyflwyno adroddiad ichi yn eu cylch os, yn fy marn i:

- na chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol gan yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol neu na chafwyd ffurflenni digonol ar gyfer fy archwiliad gan ganghennau nad yw fy staff wedi ymweld â hwy; neu
- nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol a'r rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd sy'n destun archwiliad yn gyson â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- na wnaed rhai datgeliadau o gydnabyddiaeth ariannol a nodir gan Lawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth a gyhoeddwyd gan Drysorlys EF neu os nad yw'r rhannau o'r Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol a Staff sydd i'w harchwilio yn gyson â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad yw'r Datganiad Llywodraethu'n adlewyrchu cydymffurfiaeth â chanllawiau Trysorlys EF.

Cyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu am y datganiadau ariannol

Fel yr esbonnir yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu, mae'r Swyddog Cyfrifyddu'n gyfrifol am y canlynol:

- cynnal cofnodion cyfrifyddu priodol;
- rhoi mynediad i'r Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i'r holl wybodaeth y mae'r rheolwyr yn ymwybodol ohoni sy'n berthnasol i'r gwaith o baratoi'r datganiadau ariannol megis cofnodion, dogfennau a materion eraill;
- rhoi gwybodaeth ac esboniadau ychwanegol i'r Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol sydd eu hangen ar gyfer ei archwiliad;
- rhoi mynediad anghyfyngedig i'r Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i bersonau o fewn yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol y mae'r archwilydd yn penderfynu ei bod yn angenrheidiol cael tystiolaeth archwilio ganddynt;
- sicrhau bod y fath reolaeth fewnol ar waith yn ôl yr angen i alluogi paratoi'r datganiadau ariannol i fod yn rhydd o gam-ddatgan materol, boed hynny oherwydd twyll neu wall;
- paratoi datganiadau ariannol sy'n rhoi darlun gwir a theg, yn unol â chyfarwyddiadau Trysorlys EF a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002;
- paratoi'r adroddiad blynyddol, sy'n cynnwys yr Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol a Staff, yn unol â chyfarwyddiadau'r Cyfrin Gyngor a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002; ac
- asesu gallu'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu, fel y bo'n berthnasol, faterion sy'n ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio'r sail busnes gweithredol o gyfrifyddu oni bai bod y Swyddog Cyfrifyddu yn rhagweld na fydd y gwasanaethau a ddarperir gan yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol yn parhau i gael eu darparu yn y dyfodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio'r datganiadau ariannol, eu hardystio ac adrodd arnynt yn unol â Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002.

Fy amcanion i yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gam-ddatgan materol, boed hynny oherwydd twyll neu wall, a chyhoeddi tystysgrif sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAs (DU) bob amser yn canfod camddatganiad materol pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn faterol os, yn unigol neu

gyda'i gilydd, gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Y graddau yr ystyriwyd bod yr archwiliad yn gallu canfod diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau gan gynnwys twyll

Lluniau weithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau materol mewn perthynas â diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll. Nodir isod i ba raddau y mae fy ngweithdrefnau'n gallu canfod diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll.

Nodi ac asesu risgiau posibl yn ymwneud â diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll

Wrth nodi ac asesu risgiau cam-ddatgan materol mewn perthynas â diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll:

- ystyriais natur y sector, yr amgylchedd rheoli a pherfformiad gweithredol, gan gynnwys dyluniad polisiâu cyfrifyddu'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol.
- holais y rheolwyr, pennaeth archwilio mewnol yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol yn ymwneud â pholisiâu a gweithdrefnau'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol ar y canlynol:
 - nodi chyfreithiau a rheoliadau, eu gwerthuso a chydymffurfio â hwy;
 - canfod ac ymateb i risgiau twyll; a'r
 - rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n ymwneud â thwyll neu ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau gan gynnwys rheolaethau'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol yn ymwneud â chydymffurfiaeth yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol â Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Lechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Lechyd 2002, Rheoli Arian Cyhoeddus, a Rheoliadau'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol (Ffioedd) 2015.
- holais y rheolwyr, pennaeth archwilio mewnol yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu:
 - a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau; ac
 - a oedd ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, tybiedig neu honedig;
- cefais drafodaeth â'r tîm ymgysylltu ynghylch sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion posibl o dwyll.

O ganlyniad i'r gweithdrefnau hyn, ystyriais y cyfleoedd a'r cymhellion a all fodoli o fewn yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol ar gyfer twyll a nodais y potensial mwyaf ar gyfer twyll yn y meysydd canlynol:

cydnabyddiaeth refeniw, postio cyfnodolion anarferol, trafodion cymhleth a rhagfarn yn amcangyfrifon y rheolwyr. Yn gyffredin â phob archwiliad o dan ISAs (DU), mae'n ofynnol imi gyflawni gweithdrefnau penodol i ymateb i'r risg o wrthwneud gan reolwyr.

Cefais ddealltwriaeth o fframwaith awdurdod yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol a fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol yn gweithredu ynddynt. Canolbwyntiais ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar symiau a datgeliadau materol yn y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol. Roedd y cyfreithiau a'r rheoliadau allweddol a ystyriwyd gennyf yn y cyd-destun hwn yn cynnwys Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Lechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Lechyd 2002, Rheoli Arian Cyhoeddus, Rheoliadau'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol (Ffioedd) 2015, cyfraith cyflogaeth, deddfwriaeth pensiynau a deddfwriaeth treth.

Ymateb archwilio i risgiau a nodwyd

Er mwyn ymateb i'r risgiau a nodwyd sy'n deillio o'r gweithdrefnau uchod:

- adolygais ddatgeliadau'r datganiadau ariannol a phrofi yn erbyn dogfennaeth ategol i asesu cydymffurfiaeth â darpariaethau'r cyfreithiau a'r rheoliadau perthnasol a ddisgrifir uchod fel rhai sy'n cael effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol;
- holais y rheolwyr, y Pwyllgor Risg a Sicrwydd Archwilio ynghylch ymgyfreitha a hawliadau gwirioneddol a phosibl;
- adolygais gofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a'r Bwrdd ac adroddiadau archwilio mewnol;
- euthum i'r afael â'r risg o dwyll trwy wrthwneud rheolaethau gan reolwyr trwy brofi priodoldeb cofnodion cyfnodolion ac addasiadau eraill; asesu a yw'r penderfyniadau ynghylch amcangyfrifon yn arwydd o ragfarn bosibl; a gwerthuso rhesymeg busnes unrhyw drafodion sylweddol sy'n anarferol neu y tu allan i fusnes arferol; a
- chynhaliais brofion sylweddol ar sampl o drafodion refeniw lle nad oeddwn yn gallu gwrthbrofi'r risg o dwyll, gan eu cysoni â dogfennaeth ffynhonnell.

Cyfleais gyfreithiau a rheoliadau perthnasol a nodwyd a risgiau posibl o dwyll i bob aelod o'r tîm ymgysylltu ac arhosais yn effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau drwy gydol yr archwiliad.

Mae disgrifiad pellach o'm cyfrifoldebau am archwilio'r datganiadau ariannol ar gael ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn: www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'm tystysgrif.

Cyfrifoldebau eraill yr archwilydd

Mae'n ofynnol i mi gael digon o dystiolaeth archwilio briodol i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol wedi'u cymhwysu

at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd, a bod y trafodion ariannol a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Rwyf yn cyfathrebu â'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch cwmpas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau archwilio o bwys, ymhlith materion eraill, gan gynnwys unrhyw ddiffygion sylweddol mewn rheolaeth fewnol yr wyf yn eu nodi yn ystod fy archwiliad.

Adroddiad

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

Cyfieithiad Cymraeg

Rwyf wedi ardystio ac adrodd ar y datganiadau ariannol hyn yn eu ffurf wreiddoel. Mae'r fersiwn hon yn gyfieithiad o'r fersiwn Saesneg wreiddiol. Mae Awdurdod Safonau Proffesiynol yn gyfrifol am gywirdeb y cyfieithiad hyn.

Gareth Davies

Dyddiad 12 Gorffennaf 2024

Y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol

Y Swyddfa Archwilio Genedlaethol
157-197 Buckingham Palace Road
Victoria
Llundain
SW1W 9SP

Datganiadau Ariannol

6. Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr am y cyfnod a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

	Nodyn	2023/24 £'000	2022/23 £'000 ail ddatganwyd
Gwariant			
Costau staff	3	3,804	3,615
Costau gweinyddol eraill	5	1,858	1,787
Incwm			
Incwm Ffioedd	6	(4,637)	(4,559)
Incwm gweithredol	7	(956)	(667)
Cost gweithredu net / (incwm)		69	176
Cost ariannol	15	28	0
Incwm ariannol		(50)	(10)
Cost/(incwm) net		47	166

6.1 Mae llog a dderbyniwyd o weithgareddau buddsoddi yn 2022/23 (£10k) wedi'i ailddosbarthu o Incwm Gweithredu i Incwm Cyllid oherwydd natur y trafodiad.

Gwariant net cynhwysfawr arall

6.2 Nid oedd unrhyw wariant net cynhwysfawr arall yn y cyfnod a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024 (dim yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023).

Mae'r nodiadau ar dudalennau 78 i 98 yn rhan o'r cyfrifon hyn

7. Datganiadau Ariannol - datganiad o'r sefyllfa ariannol ar 31 Mawrth 2024

		31 Mawrth 2024		31 Mawrth 2023	
	Nodyn	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau nad ydynt yn gyfredol					
Asedau anniriaethol	8	92		144	
Eiddo, offer a chyfarpar	9	68		53	
Hawl i ddefnyddio ased	19	635		795	
Cyfanswm asedau nad ydynt yn gyfredol			795		992
Asedau cyfredol					
Masnach ac elfennau derbyniadwy eraill	10	374		403	
Buddsoddiadau	11	750		750	
Arian parod a chyfatebol i arian parod	12	7,157		6,758	
Cyfanswm asedau cyfredol			8,281		7,911
Cyfanswm Asedau			9,076		8,903
Rhwymedigaethau cyfredol					
Masnach ac elfennau taladwy eraill	13	(5,981)		(5,686)	
Rhwymedigaeth prydles	15	(183)		(62)	
Darpariaethau	14	(23)		(13)	
Cyfanswm rhwymedigaethau cyfredol			(6,187)		(5,761)
Rhwymedigaethau nad ydynt yn gyfredol					
Rhwymedigaeth prydles	15	(534)		(740)	
Cyfanswm rhwymedigaethau			(6,721)		(6,501)
Asedau llai'r rhwymedigaethau			2,355		2,402
Cronfeydd					
Cronfa wrth Gefn Gyffredinol			2,355		2,402

Mae'r nodiadau ar dudalennau 78 i 98 yn rhan o'r cyfrifon hyn

A. Clamp

Alan Clamp, Swyddog Cyfrifyddu 11 Gorffennaf 2024

8. Datganiadau ariannol – datganiad o lif arian ar gyfer y cyfnod a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

	Nod yn	2023/24	2022/23 ail ddatganwyd
		£'000	£'000
Llif arian o weithgareddau gweithredol			
(Costau)/incwm gweithredu net ar gyfer y flwyddyn		(69)	(176)
Addasiad ar gyfer trafodion heb fod yn arian parod	5	240	120
Lleihad mewn masnach a derbynion eraill	10	29	(156)
Cynnydd mewn masnach ac elfennau taladwy eraill	13	295	297
Cynnydd mewn darpariaethau	14	10	3
Mewnlif (all-lif) arian net o weithgareddau gweithredol		505	88
Llifoedd arian o weithgareddau buddsoddi			
Pryniant eiddo, cyfarpar, offer ac eitemau anniriaethol	8.9	(43)	(150)
Incwm buddsoddiad	11	6	0
Incwm llog		44	10
Mewnlif (all-lif) arian net o weithgareddau buddsoddi		7	(140)
Llif arian parod o weithgareddau ariannu			
Prif daliad o rwymedigaethau prydlles	15	(113)	0
Llif arian net o weithgareddau ariannu		(113)	0
Cynnydd/(lleihad) net mewn arian a chyfatebol i arian	12	399	(52)
Arian a chyfatebol i arian ar ddechrau'r flwyddyn ariannol	12	6,758	6,810
Arian parod a chyfatebol i arian parod ar ddiwedd y cyfnod ariannol	12	7,157	6,758

8.1 Mae llog a dderbyniwyd o weithgareddau buddsoddi yn 2022/23 (£10k) wedi'i ailddosbarthu o Incwm Gweithredu i Incwm Cyllid oherwydd natur y trafodiad.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 78 i 98 yn rhan o'r cyfrifon hyn

9. Datganiadau ariannol – datganiad o newidiadau yn ecwiti'r trethdalwr ar gyfer y cyfnod a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

	Nodyn	Cronfa wrth gefn gyffredinol
		£'000
Balans ar 01 Ebrill 2022		2,568
Newidiadau mewn cronfeydd yn y flwyddyn ddaeth i ben 31 Mawrth 2023		
(Costau)/incwm net		(166)
Cyllid DHSC		-
Balans ar 31 Mawrth 2023		2,402
Newidiadau mewn cronfa wrth gefn yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2024		
(Costau)/incwm net		(47)
Balans ar 31 Mawrth 2024	16	2,355

Mae'r nodiadau ar dudalennau 78 i 98 yn rhan o'r cyfrifon hyn

10. Nodiadau ar y cyfrifon

1. Polisiâu cyfrifo

Sail paratoi

- 10.1 Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi eu paratoi yn unol â Llawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth (FReM) 2023/24 a gyhoeddir gan Drysorlys EF ac yn unol â Deddf Diwygio'r GIG a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002.
- 10.2 Mae'r polisiâu cyfrifo sydd wedi eu cynnwys yn y FReM yn cymhwyso'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS) fel y'i haddaswyd neu dehonglwyd ar gyfer cyd-destun sector cyhoeddus y Deyrnas Unedig.
- 10.3 Ble fo'r FReM yn caniatáu dewis o bolisi cyfrifo, dewiswyd y polisi cyfrifo a fernir i fod fwyaf priodol i amgylchiadau penodol yr Awdurdod i'r diben o roi golwg wir a theg.
- 10.4 Disgrifir y polisiâu penodol a fabwysiadwyd ar gyfer y cyfnod adrodd isod. Maent wedi eu gweithredu yn gyson wrth ddelio ag eitemau yr ystyrir eu bod yn berthnasol i'r cyfrifon.

Dyfarniadau cyfrifo critigol a ffynonellau allweddol ansicrwydd amcangyfrif

- 10.5 Wrth gymhwyso ein polisiâu cyfrifo, rhaid i reolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau ynglŷn â chario symiau o asedau ac atebolrwydd nad ydynt yn amlwg o ffynonellau eraill.
- 10.6 Mae'r amcangyfrifon a thybiaethau cysylltiedig yn seiliedig ar brofiad hanesyddol a ffactorau eraill a ystyrir i fod yn berthnasol.
- 10.7 Efallai y bydd y gwir ganlyniadau yn wahanol i'r amcangyfrifon hynny. Adolygir yr amcangyfrifon a'r thybiaethau sylfaenol yn barhaus.
- 10.8 Cydnabyddir adolygiadau i'r amcangyfrifon cyfrifo yn y cyfnod pan adolygir yr amcangyfrif os yw'r adolygiad yn effeithio ar y cyfnod hwnnw yn unig, neu yng nghyfnod yr adolygiad a chyfnodau yn y dyfodol sy'n adlewyrchu cyfnodau presennol ac yn y dyfodol.

Asedau anniriaethol

Asedau anghyffwrddadwy ac eraill a grëwyd yn fewnol

- 10.9 Cydnabyddir unrhyw ased anghyffwrddadwy ac eraill a grëwyd yn fewnol o'n gweithgareddau a gwariant pan fydd yr holl amodau canlynol wedi eu bodloni:
 - Crëir ased y gellir ei hadnabod (megis meddalwedd neilltuo)
 - Mae'n debygol y bydd yr ased a grëwyd yn creu manteision economaidd yn y dyfodol, h.y. mae gan y PSA reolaeth dros yr ased. Gellir mesur cost (gan gynnwys cost datblygu) yr ased yn ddibynnol.
- 10.10 Mesurir asedau annirweddol sefydlog yn gychwynnol ar gost ac yna eu priso yn defnyddio cost amnewid wedi dibrisio neu a bennir i fod yn gyfwerth ar

gyfer gwerth teg. Ar gyfer asedau anghyffwrddadwy gyda bywydau defnyddiol cyfyngedig, cyfrifir amorteiddiad er mwyn gallu dileu cost ased, llai ei werth gweddilliol a amcangyfrifir, dros ei fywyd economaidd defnyddiol.

- 10.11 Adolygir cyfnod amorteiddiad a dull amorteiddiad ased anniriaethol yn ystod diwedd pob blwyddyn ariannol. Os yw oed defnyddiol disgwylidiedig ased yn wahanol i amcangyfrifon blaenorol, bydd y cyfnod a dull amorteiddiad yn cael ei newid i adlewyrchu'r patrwm newydd.

Asedau nad ydynt yn gyfredol

Eiddo, offer a chyfarpar

- 10.12 Cyfalafir asedau nad ydynt yn gyfredol ac eithrio meddalwedd cyfrifiadurol fel eiddo, peiriannau ac offer fel a ganlyn:

- Offer gyda gwerth unigol o £1,000, neu fwy
- Asedau mewn grŵp o natur debyg gyda gwerthu cytûn o £1,000 neu fwy
- Costau ailwampio gyda gwerth o £1,000 neu fwy.

- 10.13 Fe wnaethom fabwysiadu IFRS 13 ac yn unol â FReM rydym wedi pennu bod cost hanesyddol dibrisiedig yn ddewis amgen addas i werth cyfredol mewn defnydd cyfredol neu werth teg ble mae gan yr ased oes economaidd ddefnyddiol byr neu os yw o werth isel. Nid yw mynegeio wedi ei gymhwyso ers 31 Mawrth 2008 gan na fyddai hyn yn faterol. Bydd gwerthusiad asedau yn cael eu hadolygu yn flynyddol, ar ddyddiad pob datganiad o safle ariannol, i sicrhau bod y gwerth i'w gario yn adlewyrchiad teg o'r gost bresennol.

- 10.14 Darperir dibrisiant ar sail linol, wedi ei gyfrifo ar y swm a ddatgelwyd i ddileu asedau, llai unrhyw falans gweddilliol a amcangyfrifir, yn ystod eu bywyd defnyddiol sy'n weddill.

- Mae bywydau defnyddiol asedau nad ydynt yn gyfredol wedi eu hamcangyfrif fel a ganlyn:
 - Dodrefn a gosodiadau yn ystod gweddill tymor prydles y llety
 - Offer cyfrifiadurol – tair blynedd.

- 10.15 Mae'r rhain yn darparu adlewyrchiad realistig o fywydau'r asedau.

- 10.16 Codir dibrisiant o'r mis pan gaffaelwyd yr ased.

Buddsoddiadau

- 10.17 Mae'r rhain yn adneuo tymor byr a gedwir gyda sefydliadau ariannol gyda dyddiad aeddfedu o dros dri mis ac yn ddim hirach na naw mis.

Arian yn y banc a cyfatebol i arian parod

- 10.18 Mae arian yn arian mewn llaw ac arian a gadwyd mewn unrhyw sefydliad ariannol gyda dyddiad aeddfedu o lai na thri mis.

Polisi wrth gefn

- 10.19 Nid yw amseriad pennu ffioedd yn gyfan gwbl o fewn ein rheolaeth ac os bydd unrhyw oedi wrth dderbyn yr incwm ffioedd, byddwn yn wynebu problemau llif

arian a gallai fod yn anodd bodloni ei ofynion gwariant a dyletswyddau statudol.

- 10.20 Mae'r materion llif arian yn gysylltiedig i dderbyn yr incwm ffioedd. Os na chwblheir y broses ymgynghori mewn pryd gan y cyfrin gyngor er mwyn pennu erbyn dechrau Mawrth, yna byddwn yn wynebu'r posibilïad o fod heb arian ar ddechrau'r flwyddyn ariannol.
- 10.21 Efallai y bydd rhaid i ni hefyd ddelio â diffygion ariannol yn deillio yn codi yn ystod y flwyddyn ariannol. Rhaid amcangyfrif y gyllideb ar gyfer unrhyw flwyddyn benodol cyn cychwyn yr ymarfer ymgynghori, a gan ei fod yn broses maith rhaid cychwyn yn gynnar yn y flwyddyn flaenorol, felly gall fod amgylchiadau pan fydd rhaid i ni daclo gwariant annisgwyl yn ystod y flwyddyn wedi pennu'r ffi, er enghraifft, costau'n deillio o gynnydd yn ei lwyth gwaith, yr angen i gyflawni ymchwiliad neu newidiadau i ddeddfwriaeth.
- 10.22 Er bod gennym y pŵer i ymgynghori ar ffi atodol yn ystod y flwyddyn, mae'r amser y byddai hyn yn ei gymryd yn ei wneud yn anymarferol o ran ymdrin â materion o'r fath. Golyga ceisio ffioedd atodol hefyd y byddai gofyn i'r rheolyddion ddarparu cyllid nad oeddynt wedi cyllidebu ar ei gyfer, gan arwain at bwysau ar eu cyllidebau eu hunain.
- 10.23 I ddarparu ar gyfer uchafbwyntiau gwariant annisgwyl a diffygion llif arian, ac i leihau'r posibilïad o fod angen casglu ffioedd atodol, mae'r Bwrdd wedi cytuno y dylem gadw lefel a gytunir o gronfeydd cyllid, a fyddai'n ddigonol i sicrhau y gallwn ddal i weithredu ein swyddogaethau statudol.
- 10.24 Bydd cael cronfeydd y gellir eu defnyddio hefyd yn diddymu'r angen i dalu ffioedd trefnu a lles ar unrhyw arian a fenthycwyd.
- 10.25 Rydym wedi cytuno i gadw cronfeydd o gyllideb tri mis o gostau gweithredu, sef tua £1.2 miliwn, ble rydym wedi nodi gwahaniaeth rhwng y canlynol:
- Elfen gyfyngedig yn gysylltiedig i waith rheoleiddio a safonau
 - Elfen anghyfyngedig yn gysylltiedig i holl waith y PSA.
- 10.26 Y bwriad yw, gydag amser, bydd yr elfen gyfyngedig yn cyfateb i gyfanswm o ddau fis o gostau gweithredu.
- 10.27 Mae lefel a lluniad ein cronfeydd yn cael eu hadrodd trwy ein Hadroddiad Blynyddol.
- 10.28 Bydd angen rhoi unrhyw arian a gymerir o'r cronfeydd yn ystod y flwyddyn sy'n ei leihau i lai na'r isafswm gofynnol yn ôl yn y flwyddyn neu flynyddoedd dilynol.
- 10.29 Os bydd angen galw am ddefnyddio elfen gyfyngedig y cronfeydd, byddwn yn adrodd am hyn i'r rheolyddion ar bwynt priodol.

Incwm ffioedd

- 10.30 Mae'r FReM yn ymestyn y diffiniad o gontract o fewn IFRS 15 Incwm o gontractau gyda chwsmeriaid i gynnwys deddfwriaeth (Rheoliadau Ffioedd 2015) sy'n ein galluogi i dderbyn arian parod neu asedau ariannol eraill. Mae ffioedd a dderbynnir gan y 10 corff statudol yn cael eu cydnabod yn fisol, ar sail llinell syth, dros y flwyddyn ariannol a nodir yn y penderfyniad ffioedd

blynyddol. Mae'r ffioedd hyn, sydd fel arfer yn cael eu derbyn cyn cychwyn y cyfnod ariannol maent yn berthnasol iddynt, yn cael eu cydnabod fel incwm gohiriedig (atebolrwydd contract) tan bydd y rhwymedigaethau perfformiad fel y nodwyd yn y pennu ffioedd blynyddol dros amser wedi eu cyflawni. Bydd unrhyw warged yn cael ei ystyried wrth gyfrifo cyfraddau ffioedd yn y dyfodol i'r fath raddau nad yw'n angenrheidiol i gynnal lefel briodol o gronfa wrth gefn yn unol â'n polisi.

Incwm gweithredol

- 10.31 Mae'r incwm gweithredu yn cynnwys: Adferiadau costau achosion Adran 29; llog a dderbyniwyd o fuddsoddiadau, ffioedd a dderbyniwyd o gynnal cynadleddau; ffioedd a dderbyniwyd o ddarparu gwasanaethau i aelodau eraill y gymuned rheoleiddio iechyd; a ffioedd achredu a dderbyniwyd gan ymgeiswyr y sector wirfoddol sydd eisiau cael eu hachredu.
- 10.32 Cydnabyddir incwm a dderbyniwyd o'r contractau ar gyfer comisiwn i lywodraeth a chyingor i sefydliadau eraill yn unol â'r broses pum cam o fewn IFRS 15 pan fydd goblygiadau perfformiad pob contract unigol wedi eu bodloni. Mae incwm o'r contractau hyn naill ai'n cael ei gydnabod yn llawn ar y pwynt hwnnw mewn amser e.e. cyflwyno'r adroddiad terfynol dros amser gan fod y costau yn codi le mae'r contract yn dynodi y bydd y cwsmer yn atebol am yr holl gostau tan y dyddiad terfynu. Mae cydnabyddiaeth incwm yn ystod y cyfnod yn seiliedig ar gostau staff a gwariant uniongyrchol sy'n codi ac wedi ei gydnabod yn y cyfrifon. Dyma yw costau cyflawni'r gwaith. Yn gyffredinol fe dderbynnir taliadau cyn y bodlonir rhwymedigaethau perfformiad ac felly mae'r rhain yn cael eu cydnabod fel incwm gohiriedig ac fel incwm wedi bodloni rhwymedigaethau perfformiad.
- 10.33 Mae incwm Cofrestrau Achrededig yn cynnwys ffioedd achredu sefydlog ar gyfer cofrestrau newydd na ellir eu had-dalu, sy'n daladwy pan fydd dogfennau cais wedi eu cyflwyno, a ffioedd adnewyddu, sy'n daladwy cyn daw blwyddyn yr achrediad i ben. Cydnabyddir incwm o ffioedd ceisiadau cychwynnol yn y datganiad cost gweithredu ar bwynt ein penderfyniad achredu yn unol ag IFRS 15 a chydabuwyd incwm o ffioedd adnewyddu ar adeg y penderfyniad achredu adnewyddu.
- 10.34 Rhoddwyd y model ffioedd newydd ar waith ar 1 Gorffennaf 2021 fel rhan o newidiadau ehangach i swyddogaeth y Cofrestrau Achrededig; ac mae'n cynnwys proses asesu ac achredu tair blynedd newydd yn seiliedig ar risg. Mae incwm o ffioedd adnewyddu bellach yn cael ei gydnabod yn y datganiad cost gweithredu bob mis, ar sail llinell syth, dros y flwyddyn ariannol, gan fod y rhwymedigaeth perfformiad bellach yn cael ei chyflawni dros amser yn unol ag IFRS 15. Mae'r ffioedd hyn, sydd fel arfer yn cael eu derbyn cyn cychwyn y cyfnod ariannol maent yn berthnasol iddynt, yn cael eu cydnabod fel incwm gohiriedig (atebolrwydd contract) hyd nes y cyflawnir y rhwymedigaeth dros amser, fel y nodir yn yr anfonebau ffioedd.

Costau ac adferiadau Adran 29

- 10.35 Dan ein grymoedd Adran 29, gallwn apelio i'r Uchel Lys yn erbyn penderfyniad disgyblu rheoleidiwr. Mae costau a dynnir gennym wrth ddod

ag apeliadau Adran 29 yn cael eu codi ar y Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr ar sail croniadau.

- 10.36 O ganlyniad i farnwriaeth a wneir gan y Llysoedd, gallwn ddyrannu costau os yw'r achos yn llwyddiannus, neu gellir dyrannu costau yn ein herbyn os collir yr achos. Ble dyrannir costau i ni, neu yn ein herbyn, gellir diddymu neu leihau'r Ni rhain yn hwyrach o ganlyniad i apêl lwyddiannus naill ai gan yr amddiffynnydd neu ni. Cyn ystyried naill ai incwm na gwariant, rydym yn ystyried canlyniad tebygol pob achos yn ôl ei rinweddau.
- 10.37 Yn achos costau a ddyfarnwyd i PSA, ni chaiff yr incwm ei ddwyn i gyfrif oni bai bod dyfarniad terfynol diwrthwynebiad o'n plaid neu gytundeb rhwng y partion ynghylch cyfran y costau a fydd yn cael eu talu a'u cyflwyno i'r Llysoedd a bod swm y setliad wedi'i wneud. cytuno gan y ddwy ochr. Pan fydd achos wedi ei ennill ond y canlyniad terfynol yn dal yn amodol i apêl, a'i bod bron yn sicr y bydd yr achos cael ei ennill ar apêl a chostau'n cael eu dyfarnu i ni, fe ddatgelir ased amodol.
- 10.38 Yn achos costau a ddyfarnwyd yn erbyn y PSA, cydnabyddir gwariant mewn incwm a gwariant lle ceir dyfarniad terfynol diwrthwynebiad yn ein herbyn. Yn ogystal, lle collwyd achos, ond mae'r canlyniad terfynol yn dal i fod yn destun apêl, a'i bod yn debygol y bydd costau yn cael ei ddyfarnu yn ein herbyn, mae darpariaeth yn cael ei chydabod yn y cyfrifon. Ble'i bod yn bosibl ond nid yn debygol y bydd yr achos yn cael ei gollu ar apêl ac y gallwn fod yn amodol i gostau, datgelir atebolrwydd amodol.

Dileu dyledion drwg Adran 29

- 10.39 Mewn amgylchiadau prin pan fo'r PSA yn ystyried bod ased Adran 29 yn anadferadwy (gallai hyn fod oherwydd cost ariannol a gweinyddol casglu neu resymau moesegol) bydd dyled yn cael ei dileu'n uniongyrchol yn y datganiad incwm yn y cyfnod pan fo'r Ni wedi penderfynu peidio ceisio casglu.

Treth ar Werth

- 10.40 Ni ellir adfer treth ar werth (TAW) ar bwrcasau, felly mae'n gost yn y datganiad gwariant net cynhwysfawr ac wedi ei gynnwys dan y pennawd perthnasol i'r math o wariant, na'i gyfalafu os yw'n ymwneud ag ased.

Costau budd-daliadau ymddeoliad

- 10.41 Mae darpar weithwyr a gweithwyr presennol yn dod o dan ddarpariaethau cynlluniau pensiwn y GIG a NEST.
- 10.42 Mae gweithwyr a ymunodd â PSA cyn 1 Ebrill 2023 neu sydd wedi bod yn aelodau o gynllun pensiwn y GIG o'r blaen wedi'u cynnwys yng nghynllun Pensiynau'r GIG.
- 10.43 Mae cynllun pensiwn y GIG yn gynllun budd-daliadau diffiniedig, di-nawdd sy'n cwmpasu gweithwyr y GIG, meddygfeydd a chyrrff eraill, a ganiateir dan gyfarwyddyd yr Ysgrifennydd Gwladol, yng Nghymru a Lloegr. Ni fwriedir i'r cynllun gael ei redeg mewn unrhyw fodd fyddai'n galluogi cyrrff y GIG i adnabod eu cyfran o'r asedau ac atebolrwydd sylfaenol y cynllun.

- 10.44 Felly, cyfrifir ar gyfer y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniad diffiniedig; cymerir y gost i'r GIG o gymryd rhan yn y cynllun fel cyfartal i'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu.
- 10.45 Ar gyfer ymddeol yn gynnar, ac eithrio oherwydd salwch, ni ariennir y taliadau atebolrwydd pensiwn atodol gan y cynllun. Codir swm llawn yr atebolrwydd ar gyfer costau atodol i'r datganiad o wariant net cynhwysfawr ar yr un pryd ag y mae'r PSA yn ymroi ei hun i ymddeoliad, waeth beth yw'r dull talu.
- 10.46 Mae cynllun pensiwn NEST ar gael i'r gweithwyr a ymunodd â'r PSA ar ôl 1 Ebrill 2023.
- 10.47 Mae cynllun pensiwn NEST yn gynllun cyfraniadau diffiniedig y rhoddir cyfrif amdano fel y cyfryw.
- 10.48 Disgwylir i gyfraniadau i gynllun pensiwn y GIG yn y cyfnod adrodd nesaf fod yn £544k.
- 10.49 Disgwylir i gyfraniadau i gynllun pensiwn NEST yn y cyfnod adrodd nesaf fod yn £16k.

Prydlesi

- 10.50 Mae'r PSA wedi mabwysiadu IFRS 16, fel y'i dehonglir ac a addaswyd yn FreM, o 1 Ebrill 2022.
- 10.51 Lle mae prydles wedi'i nodi, rydym yn cydnabod yr ased hawl i ddefnyddio a rhwymedigaeth brydles gyfatebol, ac eithrio prydlesi (gan gynnwys prydlesi sy'n weddill) sy'n fyrrach na 12 mis neu/ac o werth llai na £5,000. Mae prydlesi tymor byr a gwerth isel yn cael eu trin fel prydlesu gweithredol gyda thaliadau prydles yn cael eu cydnabod yn y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr.
- 10.52 Mae costau prydlesau gweithredu blaenorol wedi'u disodli gan dâl dibrisiant a chostau llog ar rwymedigaethau prydles.
- 10.53 Ein cyfradd fenthyca gynyddrannol a ddiffinnir gan Drysorlys EF ar hyn o bryd yw 3.51%. Bydd yr ased hawl i ddefnyddio cysylltiedig yn cael ei fesur yn gyfartal â'r rhwymedigaeth les wedi'i haddasu ar gyfer unrhyw daliadau prydles rhagdaledig neu gronedig.
- 10.54 Mae ein trefniadau prydlesu cyllid presennol mewn perthynas â'r eiddo yn 16-18 New Bridge Street i fod i ddod i ben ar 14 Mawrth 2033 gyda chymal terfynu ar 14 Mawrth 2028. Nid oedd unrhyw drefniadau prydles eraill wedi'u cadarnhau ar waith ar 31 Mawrth 2024.
- 10.55 Nid ydym yn cymhwyso IFRS 16 i brydlesi asedau anniriaethol ac yn cydnabod y rhain yn unol ag IAS 38.

Hawl i ddefnyddio asedau

- 10.56 Mae asedau hawl i ddefnyddio yn cael eu dibrisio ar sail llinell syth dros y cyfnod prydles lleiaf na ellir ei ganslo.
- 10.57 Fel y caniateir gan y FreM, caiff asedau hawl i ddefnyddio (ROU) eu mesur wedyn gan ddefnyddio'r model cost fel procsi ar gyfer mesur gwerth cost y

defnydd, gan fod oes ddefnyddiol a gwerthoedd asedau ROU yn fyrrach na'u hasedau sylfaenol priodol.

- 10.58 Mae asedau hawl i ddefnyddio yn ymwneud ag asedau prydles mewn perthynas ag eiddo yn 16-18 New Bridge Street, Llundain.
- 10.59 Yn unol â'r FReM nid ydym wedi cydnabod unrhyw asedau neu rwymedigaethau ar gyfer prydlesi lle mae'r ased gwaelodol o werth isel ac nid ydym wedi gwneud unrhyw addasiad ar gyfer prydlesi o'r fath. Yn yr un modd, nid ydym wedi cydnabod unrhyw ased neu rwymedigaethau gyda thymor o 12 mis neu lai yn weddill ac nid ydym wedi gwneud unrhyw addasiadau ar eu cyfer.

Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS), addasiadau a dehongliadau dan sylw ond nid eto'n effeithiol neu wedi eu mabwysiadu

10.60 Mae Safon Cyfrifyddu Rhyngwladol (IAS8), polisiau cyfrifo, newidiadau mewn amcangyfrifon a gwallau cyfrifyddu, yn gofyn am ddatgeliadau parthed IFRS newydd, addasiadau a dehongliadau sydd, neu a fydd yn berthnasol wedi'r cyfnod cyfrifyddu. Mae yna nifer o IFRS, addasiadau a dehongliadau a gyhoeddir gan y Bwrdd Safonau Cyfrifo Rhyngwladol sy'n effeithiol ar gyfer datganiadau ariannol wedi'r cyfnod cyfrifo hwn. Nid yw'r canlynol wedi eu mabwysiadu'n gynnar gan y PSA:

- Addasiadau i IAS 1 – Dosbarthiad Atebolrwydd fel Cyfredol na Anghyfredol
- Addasiadau i IAS 16 – Prydlesi ar werth ac adlesu
- Addasiadau i IAS 1 – Rhwymedigaethau anghyfredol gyda chyfamodau
- IFRS 17 – Contractau yswiriant

10.61 Ni ddisgwylir i effaith y newidiadau hyn fod yn berthnasol i gyfrifon y PSA.

Safonau cyfrifyddu a gyhoeddwyd sydd wedi eu mabwysiadu'n gynnar

10.62 Nid yw'r PSA wedi mabwysiadu unrhyw IFRSau, addasiadau na dehongliadau yn gynnar.

2. Dadansoddiad net o gostau/(incwm) gweithredu fesul segment

Dadansoddiad segmentau

10.63 Cododd costau/(incwm) gweithredu net i bedwar prif ffrwd gwariant y PSA fel a ganlyn. Nid yw'r PSA yn cynnal datganiadau o safle ariannol ar wahân ar gyfer y ffrydiau hyn. Ni chafwyd unrhyw drafodion ar y cyd rhwng segmentau yn y flwyddyn.

2023/24	Gwaith rheoleiddio a gosod safonau	Cofrestrau Achrededig	Comisiynau gan Lywodraeth(au)	Cyngor i sefydliadau eraill	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Costau gweithredu	5,074	588	0	0	5,662
Incwm gweithredol	(4,919)	(674)	0	0	(5,593)
Costau/(incwm) gweithredu net	155	(86)	0	0	69
2022/23	Gwaith rheoleiddio a gosod safonau	Cofrestrau Achrededig	Comisiynau gan Lywodraeth(au)	Cyngor i sefydliadau eraill	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Costau gweithredu	4,883	519	0	0	5,402
Incwm gweithredol	(4,648)	(578)	0	0	(5,226)
Costau/(incwm) gweithredu net	235*	(59)	0	0	176

*Diffyg cynlluniedig oherwydd dau brosiect mawr yn ystod y flwyddyn

: TG a symud Swyddfa

10.64 Disgrifir gwaith y segmentau gweithredu hyn yn yr adroddiad perfformiad.

3. Niferoedd staff a chostau cysylltiedig

10.65 Costau personau a gyflogir

	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2023/24	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2022/23
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyflogau	2,956		2,956	2,725	-	2,725
Costau nawdd cymdeithasol	333		333	333	-	333
Costau pensiynau	505		505	509	-	509
Costau asiantaeth/staff dros dro		*10	10	-	48	48
Cyfanswm	3,794	10	3,804	3,567	48	3,615

*Staff dros dro

10.66 Ni thalwyd unrhyw gostau ymgynghori yn 2023/24.

10.67 Ni thalwyd unrhyw becynnau ymadael yn 2023/24. (dim yn 2022/23).

10.68 Ni chododd unrhyw gostau diswyddo yn y flwyddyn ariannol 2023/24 (dim yn 2022/23).

10.69 Ni chyflogwyd unrhyw bersonau oddi ar y gyflogres nac ar sail ymgynghorol yn ystod y flwyddyn (dim yn 2022/23).

4. Nifer cyfartalog y bobl a gyflogwyd

10.70 Mae cyfartaledd y nifer o staff llawn amser a rhan amser a gyflogir (yn cynnwys staff dros dro) yn ystod y flwyddyn fel a ganlyn:

	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2023/24	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2022/23
Cyfanswm	45.54	0.15	45.69	41.59	0.59	42.18

5. Costau gweinyddol eraill

	Nodia dau	2023/24	2022/23
		£'000	£'000
Tâl aelodau		119	117
Ffioedd cyfreithiol a phroffesiynol		774	566
Eiddo a pheiriannau sefydlog		324	623
Hyfforddiant a recriwtio		102	126
AD, cyfathrebu a chynadleddau		118	60
Costau sefydliadol		57	62
Ffi archwiliad allanol		30	29
Costau eraill		94	84
Cyfanswm		1,618	1,667
Amortieiddiad			
Amortieiddiad	8	52	76
Dibrisiant	9	28	37
Dibrisiant hawl i ddefnyddio ased		160	7
Cyfanswm gwariant nad yw'n arian parod		240	120
Cyfanswm costau gweinyddol		1,858	1,787

*Gwnaeth y PSA daliadau o £3,526.84 (£325,062.57 yn 2022/23) i'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol am waith nad oedd yn waith archwilio mewn perthynas â chostau tâl gwasanaeth adeilad.

6. Incwm Ffioedd

	2023/24	2022/23
	£'000	£'000
Incwm Ffioedd gan y rheolyddion	4,637*	4,559*
Cyfanswm	4,637	4,559

*Incwm ffioedd yn ymwneud â ffioedd statudol 2023/24.

Roedd incwm gan y GMC (£0.902m), NMC (£2,026m) a HCPC (£0.813m) yn cyfateb i 16%, 36% a 14% o gyfanswm yr incwm yn y drefn honno.

7. Incwm Gweithredu

	2023/24	2022/23
	£'000	£'000
Adfer costau Adran 29	276	89
Incwm Cofrestrau Achrededig	674	578
Cyngor i sefydliadau eraill	0	0
Incwm is-denantiaid	0	0
Incwm gweithredu arall	6	10

Comisiynau gan Lywodraeth	0	0
Cyfanswm Incwm Gweithredol	956	677

8. Anniriaethol

	Cronfa ddata Adran 29 ac Asedau anniriaethol eraill
	£'000
Prisiad	
Ar 01 Ebrill 2023	259
Ychwanegiadau	0
Gwarediadau	0
Ar 31 Mawrth 2024	259
Amorteiddiad	
Ar 01 Ebrill 2023	115
Tâl am y flwyddyn	52
Gwarediadau	0
Ar 31 Mawrth 2024	167
Gwerth net yn y llyfrau	
Ar 31 Mawrth 2024	92
Ar 31 Mawrth 2023	144
	Cronfa ddata Adran 29 ac Asedau anniriaethol eraill
	£'000
Prisiad	
Ar 01 Ebrill 2022	220
Ychwanegiadau	109
Gwarediadau	(70)
Ar 31 Mawrth 2023	259
Amorteiddiad	
Ar 01 Ebrill 2022	109
Tâl am y flwyddyn	76
Gwarediadau	(70)
Ar 31 Mawrth 2023	115
Gwerth net yn y llyfrau	
Ar 31 Mawrth 2023	144

Ar 31 Mawrth 2022	111
-------------------	-----

9. Eiddo, Peiriannau ac Offer

Eiddo, Peiriannau ac Offer

	Dodrefn, gosodiadau a ffitiadau	Offer TG	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000
Prisiad			
Ar 01 Mawrth 2023	9	104	113
Ychwanegiadau	19	24	43
Gwarediadau	0	0	0
Ar 31 Mawrth 2024	28	128	156
Dibrisiant			
Ar 01 Mawrth 2023	4	56	60
Newid yn y cyfnod	5	23	28
Gwarediadau	0	0	0
Ar 31 Mawrth 2024	9	79	88
Gwerth net yn y llyfrau			
Ar 31 Mawrth 2024	19	49	68
Ar 31 Mawrth 2023	5	48	53
Prisiad			
Ar 01 Ebrill 2022	154	470	624
Ychwanegiadau	5	36	41
Gwarediadau	(150)	(402)	(552)
Ar 31 Mawrth 2023	9	104	113
Dibrisiant			
Ar 01 Ebrill 2022	146	429	575
Newid yn y cyfnod	8	29	37
Gwarediadau	(150)	(402)	(552)
Ar 31 Mawrth 2023	4	56	60
Gwerth net yn y llyfrau			
Ar 31 Mawrth 2023	5	48	53
Ar 31 Mawrth 2022	8	41	49

10.71 Mae'r holl eiddo yn eiddo llwyr i'r PSA heb unrhyw atebolrwydd ariannol cysylltiedig.

10. Masnach ac elfennau derbyniadwy eraill

10.72 Symiau a ddaw yn ddyledus o fewn blwyddyn:

	31 Mawrth 2024	31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Masnach ac elfennau derbyniadwy eraill	303	346
Rhagdaliadau	71	57
Cyfanswm masnach a derbyniadwyon eraill	374	403

10.73 Nid oes unrhyw symiau masnach nac asedau eraill sy'n daladwy wedi mwy na blwyddyn.

11. Buddsoddiadau

	31 Mawrth 2024	31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Balans ar 01 Ebrill 2023	750	750
Newid net mewn adneuon	0	0
Balans ar 31 Mawrth 2024	750	750

10.74 Mae buddsoddiadau yn adneuon tymor byr yr ymrwymir iddynt gyda sefydliadau ariannol gyda dyddiad aeddfedu o fwy na thri mis a heb fod yn hwy na naw mis. Mae'r adneuon yn cydymffurfio â pholisi cronfeydd wrth gefn y PSA. Ar 31 Mawrth 2024 a 31 Mawrth 2023 mae un blaendal tymor byr (3 mis) wedi aeddfedu gyda llog o £3k yn 2023/24 a bydd yn cael ei ail-fuddsoddi yn 2024/25. Mae blaendal 9 mis o £750k wedi aeddfedu yn 2023/24 gyda llog o £3k ac mae wedi ei ail-fuddsoddi yn ystod y flwyddyn ac mae'n aeddfedu yn 2024/25 gyda llog o £30k.

12. Arian parod a chyfatebol i arian parod

	2023/24	2022/23
	£'000	£'000
Balans ar 1 Ebrill	6,758	6,810
Newidiadau net mewn arian a chyfatebol i arian parod	399	(52)
Gweddill ar 31 Mawrth	7,157	6,758
Gwasanaeth Bancio'r Llywodraeth	49	49
Banciau masnachol ac arian mewn llaw	7,108	6,709
Gweddill ar 31 Mawrth	7,157	6,758

13. Masnach ac elfennau taladwy eraill

10.75 Symiau a ddaw yn ddyledus o fewn blwyddyn:

	31 Mawrth 2024	31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Masnach ac elfennau taladwy eraill	19	41
Trethu a nawdd cymdeithasol	181	92
Croniadau ac incwm gohiriedig	5,781**	5,553*
Cyfanswm masnach a symiau taladwy eraill	5,981	5,686

* Gwerth agoriadol atebolrwydd contract gyda chwsmeriaid, £5,310k yn cael ei gydnabod fel incwm yn y flwyddyn gyfredol.

** Gwerthoedd cau atebolrwydd contract a chroniadau.

10.76 Nid oedd unrhyw symiau masnach taladwy nac atebolrwydd arall yn daladwy wedi mwy na blwyddyn.

14. Darpariaethau

	Darpariaethau
	£'000
Balans ar 31 Mawrth 2023	13
Yn codi yn ystod y cyfnod	10
Darpariaeth a ddefnyddiwyd	0
Balans ar 31 Mawrth 2024	23

10.77 Mae'r ddarpariaeth gan CaThEF ar 31 Mawrth 2024 yn cynrychioli atebolrwydd treth y PSA ar log a dderbyniwyd gan fuddsoddiadau banc.

15. Rhwymedigaethau prydles

	Rhwymedigaethau prydles
	£'000
Balans ar 31 Mawrth 2023	802
Llai prif daliad y brydles	(113)
Llog cyllid	28
Balans ar 31 Mawrth 2024	717

10.78 Mae atebolrwydd prydles yn cynrychioli rhwymedigaeth y PSA mewn perthynas â'r eiddo yn New Bridge Street.

16. Nodyn cronfeydd cyffredinol atodol

	Elfen Anghyfyngedig Holl waith (Rheoleiddio a gosod safonau / cofrestrau Achrededig / Comisiynau gan Lywodraeth(au) / Cyngor i sefydliadau eraill)	Elfen Gyfyngedig (Gwaith rheoleiddio a gosod safonau)	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000
Balans ar 31 Mawrth 2023	721	1,681	2,402
Newidiadau mewn cronfeydd yn y flwyddyn ddaeth i ben 31 Mawrth 2024			
Gwaith rheoleiddio a gosod safonau		(133)	(133)
Cofrestrau Achrededig	86		86
Balans ar 31 Mawrth 2024	807	1,548	2,355

*Mae hyn yn cynnwys elfennau arian parod ac nid arian parod.

17. Asedau ac atebolrwydd amodol

Asedau

10.79 Daeth dau achos Uchel Lys i ben a gorchmynnwyd costau o blaid y PSA. Ni ddaethpwyd i gytundeb ynghylch costau ar 31 Mawrth 2024 (un achos ar 31 Mawrth 2023).

Rhwymedigaethau

10.80 Roedd yna 20 achos yn yr Uchel Lys, dan rymoedd Adran 29 y PSA, heb eu pennu ar 31 Mawrth 2024. Felly roedd ansicrwydd, ar y dyddiad hwnnw, o ran y canlyniad yr achosion a chanlyniadau ariannol cysylltiedig hyd nes y gwneir dyfarniad terfynol (16 erbyn 31 Mawrth 2023).

10.81 Gallai dyfarniad gan yr Uchel Lys ganiatáu adfer y costau hyn gan yr Awdurdod neu, godi tâl ar yr Awdurdod am gostau'r rheoleiddiwr a'i weithiwr cofrestredig. Mae'r Awdurdod yn ystyried ei bod yn bosibl ond nid yn debygol y bydd goblygiad o'r fath yn codi.

18. Ymrwymadau cyfalaf

10.82 Nid oedd gan y PSA unrhyw ymrwymadau cyfalaf ar ddyddiadau'r datganiad safle ariannol.

19. Ymrwymiadau dan brydlesau

Prydlesi

10.83 Mae prydles cyllid y PSA yn cynrychioli'r brydles mewn perthynas ag eiddo yn 16-18 New Bridge Street a ddaw i ben ar 14 Mawrth 2033 gyda chymal terfynu ar 14 Mawrth 2028.

Hawl i ddefnyddio ased	Adeiladau
	£'000
Cost neu brisiad	
Ar 01 Ebrill 2023	802
Ychwanegiadau	0
Ar 31 Mawrth 2024	802
Dibrisiant	
Ar 01 Ebrill 2023	7
Codwyd yn y flwyddyn	160
Ar 31 Mawrth 2024	167
Swm cario ym mis Mawrth 2024	635

10.84 Rydym yn lliniaru'r risg hylifedd sy'n gynhenid i ddadansoddiad aeddfedrwydd trwy gynnal lefel resymol o gronfeydd wrth gefn.

Rhwymedigaethau prydles – dadansoddiad aeddfedrwydd	31 Mawrth 2024
	£'000
Adeiladau	
Dim hwyrach nag un flwyddyn	211
Yn hwyrach nag un flwyddyn ond dim hwyrach na 5 mlynedd	571
Llai elfen llog	(65)
Gwerth presennol rhwymedigaethau	717

20. Partion cysylltiedig

10.85 Mae'r PSA yn atebol i Senedd y Deyrnas Unedig.

- 10.86 Ariannwyd a noddwyd y PSA gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol hyd at 31 Gorffennaf 2015 ac mae'n rhan o gyfrifon cyfunol DHSC. Mae'r Adran hefyd wedi darparu cyllid i gefnogi'r cynllun Cofrestrau Achrededig ac i dalu am gyngor a gomisiynwyd gan yr Awdurdod. Ystyrir yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol i fod yn barti cysylltiedig.
- 10.87 Yn ystod y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2024, ni dderbyniom unrhyw gymhorthdal mewn perthynas â'r rhaglen Cofrestrau Achrededig (dim yn 2022/23) na chyllid arall (dim yn 2021/22) gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol.
- 10.88 Yn ystod y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2024, ni chawsom unrhyw gyllid gan unrhyw Weinyddiaethau Datganoledig (dim yn 2022/23).
- 10.89 Mae'r HCPC yn perthyn i grŵp yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol ac fe'i cydnabyddir fel parti cysylltiedig. Yn ystod y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2024 mae'r PSA wedi derbyn £0.87m mewn perthynas ag incwm ffioedd 2024/25 (2022/23 £0.81 miliwn mewn perthynas ag incwm ffioedd 2023/24) gan HCPC. Yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2024, derbyniodd y PSA incwm o £0.024m mewn perthynas â thri achos Uchel Lys o dan bŵer Adran 29 y PSA (dim yn 2022/23).
- 10.90 Mae'r NMC yn perthyn i grŵp yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol ac fe'i cydnabyddir fel parti cysylltiedig. Yn ystod y flwyddyn i 31 Mawrth 2024 mae'r PSA wedi derbyn £2.119m parthed incwm ffioedd 2024/25 gan yr NMC (2022/23 £2.026m parthed incwm ffioedd 2023/24). Yn ogystal â hynny, mae'r Awdurdod wedi derbyn £0.059m gan yr NMC mewn perthynas â saith achos Uchel Lys o dan bŵer Adran 29 yr Awdurdod (2022/23: £0.038m).
- 10.91 Mae'r PSA yn cynnal cofrestr o fuddiannau ar gyfer y Cadeirydd ac aelodau'r Bwrdd sydd ar gael ar y wefan. O bryd i'w gilydd, bydd y Cynorthwydd Gweithredol yn diweddarau'r gofrestr i adlewyrchu unrhyw newid ym muddiannau aelodau'r Bwrdd. Yn ystod y cyfnod ddaeth i ben 31 Mawrth 2024, ni chyflawnodd unrhyw aelod o'r Bwrdd drafodion partion cysylltiedig gyda'r PSA (ar wahân i'r adroddiad tâl a ddisgrifir uchod yn yr Adroddiad Tâl a Staff).
- 10.92 Gofynnwyd i'r uwch dîm rheoli hefyd ddatgelu unrhyw drafodion trydydd parti cysylltiedig. Yn ystod 2023/24, nid oedd unrhyw drafodion partion cysylltiedig i'w datgelu (ar wahân i'r adroddiad tâl a ddisgrifir uchod yn yr Adroddiad Tâl a Staff).

21. Colledion a thaliadau arbennig

- 10.93 Roedd colledion a thaliadau arbennig yn unigol ac yn gyfan gwbl ymhell islaw'r trothwy adrodd o £300,000.

22. Digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd

- 10.94 Cafodd y cyfrifon hyn eu hawdurdodi i'w cyhoeddi ar y dyddiad pan gawsant eu hardystio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

23. Arfau Ariannol

10.95 O fewn cwmpas Offerynnau Ariannol IFRS 9, mae'r PSA yn cadw derbyniadwyon a thaladwyon masnach (nodiadau 9 a 12), buddsoddiadau byrdymor (nodyn 10) ac arian parod a chyfatebol i arian parod (nodyn 11).

Rheoli risg ariannol

10.96 Mae safon adrodd ariannol IFRS 7 yn gofyn am ddatgelu rôl arfau ariannol yn ystod y cyfnod o ran creu neu newid risgiau mae corff yn wynebu wrth gyflawni ei weithgareddau.

10.97 Os ystyried sut mae'r PSA wedi ei ariannu, a bod ganddo rymoedd cyfyngedig i fenthg neu fuddsoddi cronfeydd dros ben, a bod ei asedau ac atebolrwydd ariannol wedi eu creu gan weithgareddau gweithredol dydd i ddydd ac yn syml eu natur, mae amlygiad y PSA i risgiau ariannol yn isel iawn.

10.98 Mae derbyniadwyon a thaladwyon fydd yn aeddfedu neu'n daladwy o fewn 12 mis i ddyddiad y datganiad o safle ariannol wedi eu hepgor o bob datguddiad.

Risg arian tramor

10.99 Mae'r PSA yn sefydliad domestig gyda mwyafrif helaeth y trafodion, asedau a rhwymedigaethau yn y DU ac mewn Sterling. Nid oes gan y PSA unrhyw weithredoedd dramor. Felly ni effeithir y PSA rhyw lawer gan amrywiaethau yn y gyfradd gyfnewid.

Risg cyfradd llog

10.100 Ni chafodd y PSA unrhyw fenthg ac fe dderbyniwyd y mwyafrif o ffioedd gan y rheolyddion yn 2023/24 felly roedd amlygiad i'r risg yma yn isel iawn. Ar 31 Mawrth 2024, roedd gan y PSA falans arian parod nad yw'n dwyn llog o £5,116k a £2,719k mewn adnau banc yn creu swm bychan o log. Mae'r symiau a nodir hefyd yn cynnwys buddsoddiad o £750k.

Risg credyd

10.101 Gan y daw'r rhan fwyaf o incwm y PSA o ffioedd statudol sy'n daladwy gan reolyddion, mae'r risg credyd i'r PSA yn isel.

Risg dirwyn i ben

10.102 Mae'r PSA yn dibynnu'n bennaf ar incwm ffioedd gyda ffioedd statudol yn daladwy ar gychwyn y flwyddyn ariannol, felly mae amlygiad y PSA i risg dirwyn i ben yn isel. Fodd bynnag, gallai amseriad derbyn ffioedd statudol o bosibl arwain at broblemau llif arian byr dymor. Mae'r PSA yn lliniaru'r risg hon trwy gynnal lefel resymol o arian wrth gefn.

ISBN: 978-1-5826-4919-3
E03130204

Yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Ffôn: **020 7389 8030**

E-bost: info@professionalstandards.org.uk

Gwefan: www.professionalstandards.org.uk